

polletno POROČILO

.....

Skupina Pivovarna Laško in Pivovarna Laško, d. d.

2010

KAZALO

UVODNI DEL	5
OD TAKRAT JE MINILO ŽE 185 LET . . .	5
NAGOVOR DIREKTORJA	6
Poslovanje v prvem polletju 2010 v znamenju racionalizacij	6
POVZETEK POLLETNEGA POSLOVANJA	7
Osnovne značilnosti poslovanja v prvem polletju leta 2010	7
Pregled pomembnejših poslovnih dogodkov	8
Dogodki po preteku polletnega obdobja	11
PREDSTAVITEV SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO	13
PREDSTAVITEV OBVLADUJOČE DRUŽBE PIVOVARNE LAŠKO, d. d.	15
Osebna izkaznica	15
Lastniška sestava kapitala z gibanjem vrednosti delnic	16
Upravljanje družbe	19
POSLOVNO POROČILO	25
POSLOVANJE SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO	25
POSLOVANJE OBVLADUJOČE DRUŽBE PIVOVARNE LAŠKO, d. d.	26
Povzetek poslovnega načrta leta 2010	26
Prodaja	27
Upravljanje tveganj	30
Trženjske aktivnosti	34
Poročilo proizvodno tehničnega sektorja	37
POSLOVANJE ODVISNIH DRUŽB	44
Radenska, d. d. Radenci	44
Skupina Union	46
Vital Mestinje, d. o. o.	47
Delo, d. d. Ljubljana	49
TRAJNOSTNI RAZVOJ	52
Upravljanje s kadri	52
Odnosi z javnostmi	54
Ekologija in trajnostni razvoj	56
RAČUNOVODSKO POROČILO	58
NEREVIDIRANI POLLETNI KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO	58
Konsolidirana bilanca stanja	58
Skupina Pivovarna Laško in Pivovarna Laško, d. d.	3

Konsolidiran izkaz poslovnega izida	60
Konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa	61
Konsolidiran izkaz gibanja kapitala	62
Konsolidiran izkaz denarnih tokov	64
Konsolidiran denarni tok iz poslovanja	65
Konsolidirano poročanje po odsekih	65
Računovodske usmeritve	66
Upravljanje s finančnimi tveganju Skupine	76
Pojasnila k nerevidiranim polletnim konsolidiranim računovodskim izkazom	77
NEREVIDIRANI POLLETNI RAČUNOVODSKI IZKAZI OBVLADUJOČE DRUŽBE PIVOVARNE LAŠKO, d. d.	84
Nekonsolidirana bilanca stanja	84
Nekonsolidiran izkaz poslovnega izida	85
Nekonsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa	86
Nekonsolidiran izkaz gibanja kapitala	87
Nekonsolidiran izkaz denarnih tokov	89
Nekonsolidiran denarni tok iz poslovanja	90
Pojasnila k nerevidiranim polletnim nekonsolidiranim računovodskim izkazom	91

UVODNI DEL

OD TAKRAT JE MINILO ŽE 185 LET . . .

Zgodovinski začetki Pivovarne Laško segajo v leto 1825, ko je medicinar in lektor Franz Geyer v nekdanjem Valvazorjevem špitalu uredil obrtno pivovarno, katere poslopje stoji še danes – današnji Hotel Savinja. **Od takrat je minilo že 185 let**, Pivovarna Laško pa je prerasla iz lokalne pivovarne v vodilno proizvajalko piva in z ostalimi podjetji v skupini v vodilno proizvajalko mineralnih in naravnih vod ter brezalkoholnih in drugih pijač na slovenskem trgu.

Kljub zaostrenim tržnim razmeram je Pivovarna Laško, d. d. v poslovnem letu 2009 in v prvem polletju leta 2010 na področju potrošnje piva obdržala vodilni tržni položaj v Sloveniji.

Proizvodnja pijač sodi med konkurenčnejše industrije, kjer največje vloge igrajo multinacionalne korporacije, trgovske družbe in zahtevni uporabniki. Vizija Skupine Pivovarna Laško, postati vodilni proizvajalec pijač v regiji, ostaja. Ključni deli strategije za doseg tega cilja pa so organizacijske spremembe v smislu pogodbenega koncerna, ki omogočajo tudi doseganje prodajnih in marketinških sinergij, predvsem na tujih tržiščih. Pogodbeni koncern bi zagotavljal stabilnejši razvoj vseh družb Skupine Pivovarna Laško, bankam upnicam pa bistveno kakovostnejšo garancijo za redno odplačevanje dolgov.

Z uresničevanjem vizije bomo delničarjem zagotovili stabilno rast premoženja ter še naprej omogočali, da bodo delovna mesta naših zaposlenih dovolj stabilna in varna.

Danes Pivovarna Laško, delniška družba v lasti preko 8.000 domačih in tujih delničarjev, stopa po poti intenzivnega poslovnega razvoja s temeljno poslovno usmeritvijo: ponuditi uporabnikom najkakovostnejše pivo ob odlični oskrbi tržišča. S sodobno pivovarsko tehnologijo, računalniškim procesnim krmiljenjem in poslovno informatiko razvijamo ustrezne proizvodne in tržne programe, ki zagotavljajo vrhunsko kakovost piva in njegovo priljubljenost med domačimi in tujimi ljubitelji piva.

Laško, 30. avgust 2010

NAGOVOR DIREKTORJA

Poslovanje v prvem polletju 2010 v znamenju racionalizacij

Spoštovani delničarji, cenjeni poslovni partnerji in sodelavci!

Skupina Pivovarna Laško je v prvem polletju leta 2010 ustvarila 155,5 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je sicer 6,7 odstotkov manj kot v enakem obdobju leta 2009, vendar smo v enakem obdobju uspeli tudi za 4,1 odstotka znižati odhodke iz poslovanja, ki so znašali 142,5 mio EUR. Dobiček iz poslovanja Skupine je zato v obdobju januar – junij 2010 znašal 14,4 mio EUR.

Skupina Pivovarna Laško na domačem trgu ustvari 84,4 odstotkov čistih prihodkov iz prodaje proizvodov in storitev, na tujem trgu pa 15,6 odstotkov. Največji delež v strukturi čistih prihodkov iz prodaje predstavljajo prihodki iz naslova prodaje piva v vrednosti 70,7 mio EUR, sledijo prihodki iz naslova prodaje drugih pijač v vrednosti 51,8 mio EUR, prihodki časopisno-založniške dejavnosti pa znašajo 26,2 EUR vseh čistih prihodkov iz prodaje Skupine. Družbi Pivovarna Laško, d. d., in Pivovarna Union, d. d., sta ustvarili 53,8 odstotkov celotnih prihodkov iz prodaje Skupine Pivovarna Laško.

Velik delež iz prodaje na domačem trgu za poslovanje Skupine Pivovarna Laško pomeni določeno odvisnost od vremenskih razmer v Sloveniji, ki v prvem polletju prodaji pijač niso bile najbolj naklonjene, zato je bila prodaja pijač nekaj nižja od načrtovane. Skupina Pivovarna Laško bo zato v skladu z novo strategijo večjo pozornost namenjala povečevanju prodaje na tujih trgih.

Finančni dolg Skupine Pivovarna Laško je na dan 30.6.2010 znašal 445,8 mio EUR, od tega znašajo posojila pri bankah 439,5 mio EUR in ostale finančne obveznosti 6,3 mio EUR. Krediti pri bankah so v celoti zavarovani z vrednostnimi papirji, hipoteko ter zastavo premičnin in terjatev.

Kot je uprava poudarila že na letošnji skupščini delničarjev, bo Skupina za kratkoročna posojila ob zapadlosti poskušala doseči z bankami dogovor o podaljševanju rokov odplačila. V nasprotnem primeru bomo posojila odplačali s prodajo dela dolgoročnega premoženja Skupine.

Poslovni rezultati Skupine Pivovarna Laško za prvo polletje 2010 so dodaten argument za čim hitrejšo uveljavljanje nove poslovne strategije, vključno z reorganizacijo družb v pogodbeni koncern. Skupina Pivovarna Laško bo s tovrstnimi ukrepi bistveno hitreje in hitreje stabilizirala poslovanje in dosegala dobre poslovne rezultate, ki so v največji meri v interesu tako delničarjem kot upnikom.

Dušan Zorko,
direktor Pivovarne Laško

POVZETEK POLLETNEGA POSLOVANJA

Osnovne značilnosti poslovanja v prvem polletju leta 2010

Pivovarna Laško, d. d., je v pretečenem prvem polletju leta 2010 poslovala zadovoljivo. Pogoji, v katerih je dosegla izkazane poslovne rezultate, za potrošnjo osvežilnih pijač in piva niso bili najugodnejši. Prvo polletje leta 2010 je zaznamovalo precej dolgo ter hladno obdobje, ki potrošnji pijač ni bilo naklonjeno. Ob vsem tem pa ima na dosežene poslovne rezultate velik vpliv recesija, katera je prizadela velik del prebivalstva, predvsem tistega, ki je velik potrošnik naših proizvodov.

Doseženi finančni kazalniki poslovanja za analizirano obdobje so v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta nekoliko slabši. Vzroki za takšen finančni izkaz so predvsem v večjih vlaganjih v tržno komuniciranje in vlaganje v trg, saj so bila ta vlaganja v preteklem letu zmanjšana na najnižjo možno raven. Prav tako je bilo v tem obdobju precej več vlaganj v obnovo tehnološkega postopka, kot posledica neaktivnosti na tem področju v preteklosti.

Izhajajoč iz dejstva, da je poslovanje iz redne dejavnosti ugodno in daje garancijo za uspešno poslovanje, upravičeno pričakujemo, da bodo poslovni rezultati tudi v nadaljevanju zadovoljivi in v okvirih pričakovanj, seveda glede na pogoje poslovanja v tem obdobju.

Pregled pomembnejših poslovnih dogodkov

Poslovno obdobje januar – junij leta 2010 so za Pivovarno Laško, d. d., in Skupino Pivovarna Laško zaznamovali naslednji pomembnejši poslovni dogodki:

Poročilo o ugotovitvah posebne revizije

Pivovarna Laško, d. d., je dne 9.3.2010 prejela “Poročilo o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško (v nadaljevanju: poročilo)”, ki ga je na osnovi skupščinskega sklepa, z dne 31.8.2009, izdelala BDO Revizija, d. o. o., družba za revidiranje, Ljubljana. Skladno z določilom 320. člena ZGD-1 je uprava družbe poslala poročilo vsem članom nadzornega sveta.

Nadzorni svet je poročilo obravnaval in se z njim seznanil na 17. redni seji dne 30.3.2010. Na podlagi ugotovitev uprave, da so bili opravljeni še drugi posli, ki so bili vsebinsko povezani z obravnavanimi in jih posebna revizija ni zajela v poročilu, je nadzorni svet priporočil upravi, da se izvede pregled teh posameznih poslov. Uprava in nadzorni svet sta s poročilom seznanila skupščino delničarjev Pivovarne Laško, d. d., na njenem 16. rednem zasedanju, ki je sprejela sklep, da mora uprava družbe vložiti ustrezno odškodninsko tožbo najkasneje v roku šestih mesecev od dneva skupščine (podrobneje glej Sprejem sklepa o vložitvi odškodninske tožbe na str. 11)

Denacionalizacijski zahtevki v Radenski, d. d., Radenci

Denacionalizacijski upravičenec Rudolf Höhn-Šarič, Baltimor ZDA je v letu 1993 vložil zahtevek za denacionalizacijo podržavljenih nepremičnin. Vložen zahtevek se nanaša na vrnitev lastninskega deleža v takratnem podjetju ter podrejeno vrnitev v last in posest nepremičnin ter plačilo odškodnine. V naravi to predstavlja večino zemljišč ter objektov znotraj zdraviliškega kompleksa v Radencih in del zemljišč ter objektov na lokaciji sedanje polnilnice v Boračevi.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je v juliju 2009 v revizijskem postopku razsodilo, da se upravičenec Rudolf Höhn-Šarič od 28.8.1945 dalje šteje za jugoslovanskega in slovenskega državljan. Vprašanje državljanstva je predstavljalo predhodno vprašanje v tem postopku. Na podlagi sodbe Vrhovnega sodišča o priznanju državljanstva upravičencu je pristojna upravna enota do avgusta 2010 posredovala devet pripravljanih vlog upravičenca oz. njegove pooblaščenke in prav toliko odgovorov Radenske kot zavezanca v tem postopku.

Dogodki v Jadranski pivovari – Split, d. d.

V Jadranski pivovari – Split, d. d., se je s 1.4.2010 zaradi racionalizacije začelo postopno zaustavljanje proizvodnje, saj vodstvu družbe ni uspelo skleniti dogovora s potencialnimi kupci za nakup aktive Jadranske pivovare. Jadranska pivovara je do sredine junija 2010 nadaljevala s polnjenjem piva Kaltenberg, ki je bilo proizvedeno v Pivovarni Laško, d. d., od takrat dalje pa je Jadranska pivovara uvoznik piva Kaltenberg za hrvaško tržišče. Pivovarna Laško in Jadranska pivovara sta zagotovili finančna sredstva za poravnavo obveznosti do dobaviteljev, bank in zaposlenih v Jadranski

pivovari. Pivovarna Laško še naprej nadaljuje z aktivnim iskanjem kupca za aktivo ali celoten delež Jadranske pivovare.

Uprava Jadranske pivovare – Split, d. d., je dne 5.5.2010 pripravila in izročila dokumentacijo v zvezi s posameznimi posli, ki so bili opravljeni v preteklih letih (nekateri segajo tudi v leto 1998), hrvaški kriminalistični policiji. Le-ta je dokumentacijo zahtevala na podlagi naloga hrvaškega državnega tožilstva. Uprava Pivovarne Laško, d. d., je že pred tem dogodkom naročila pregled oziroma preiskavo posameznih poslov v Jadranski pivovari, preko revizijske družbe Deloitte, d. o. o., Ljubljana, predvsem tistih, ki so jih mali delničarji kot vprašanja naslovili na upravo na lanskoletni skupščini delničarjev Jadranske pivovare – Split, d. d. Poročilo revizijske družbe je Pivovarna Laško, d. d., prejela konec junija 2010 in ga še preučuje.

Prodaja delnic družbe Večer, d. d., Maribor

Januarja 2010 se je začel postopek prodaje naložbe v delnice družbe Večer, d. d., Maribor. Opravljen je bil skrbni poslovni in pravni pregled družbe Večer, d. d., ter pripravljen javni razpis, ki je bil javno objavljen marca, 2010.

Družba Delo, d. d., Ljubljana je dne 23.6.2010 sklenila kupoprodajno pogodbo za prodajo 202.788 navadnih imenskih kosovnih delnic odvisne družbe Večer, časopisno in založniško podjetje, d. d., Maribor, kar predstavlja 79,24-odstotni delež družbe Delo, d. d., v tej družbi. Kupec je bila družba 3Lan, d. o. o., Murska Sobota.

Sklenitev pogodbe je pomenila izvršitev odločbe Urada za varstvo konkurence (v nadaljevanju UVK), z dne 23.9.2009, ki družbi Delo, d. d., nalaga, da v roku leta dni proda vsaj 75-odstotni delež v Večeru, zaradi ugotovljene presežne tržne koncentracije. Pogodba, s sklenitvijo katere je predhodno soglašal tudi nadzorni svet Dela, je sklenjena pod odložnimi pogoji pridobivanja ustreznih soglasij UVK in Ministrstva za kulturo. Pogodba vsebuje tudi obveznost kupca za plačilo are, katero je kupec že poravnal.

Izvršba na delnice z oznako RARG, katerih imetnik je Pivovarna Laško, d. d.

Pivovarna Laško, d. d., je dne 9.4.2010 prejela sklep o izvršbi Okrajnega sodišča v Ljubljani, s katerim je sodišče na predlog upnika Nova kreditna banka Maribor, d. d., (NKBM) na podlagi verodostojne listine oz. pogodbe o zastavi nematerializiranih vrednostnih papirjev, sklenjene dne 25.3.2009, med družbami NKBM kot upnikom, Center Naložbe, d. d., Maribor kot dolžnikom in Pivovarno Laško, d. d., kot zastaviteljem (pogodbo je v imenu Pivovarne Laško, d. d., podpisal prejšnji direktor Boško Šrot), dovolilo izvršbo zaradi izterjave 6.570.542,25 EUR zoper dolžnika Pivovarna Laško, d. d., na 345.304 delnic družbe Radenska, d. d., Radenci z oznako RARG, katerih imetnik je Pivovarna Laško, d. d. Navedene delnice je Pivovarna Laško, d. d., zastavila družbi NKBM za zavarovanje kredita, ki ga je družba Center naložbe, d. d., Maribor pridobila pri NKBM. Pivovarna Laško, d. d., je zoper sklep o izvršbi dne 15.4.2010 vložila ugovor, saj meni, da obstajajo razlogi, ki preprečujejo izvršbo. Sodišče je dne 19.4.2010 na predlog upnika NKBM s sklepom odložilo izvršbo do dne 15.10.2010.

Poslovna strategija in načrt preoblikovanja Skupine Pivovarna Laško

Nadzorni svet družbe je na 18. redni seji dne 23.4.2010 potrdil izhodišča novega poslovnega modela in reorganizacije Skupine Pivovarna Laško, ki ga je pripravila in predložila uprava družbe, ter potrdil izhodišča strategije rasti Skupine Pivovarna Laško do leta 2014 na segmentu pijač. Nov poslovni model predvideva preoblikovanje Skupine Pivovarne Laško v pogodbeni koncern in nato v enotno podjetje, glavna cilja strategije rasti pa sta neto prihodki od prodaje v višini 355 mio EUR ter 60 mio EUR EBIT do leta 2014.

Sprememba v nadzornem svetu Pivovarne Laško, d. d.

Pivovarna Laško, d. d., je z dnem 30.4.2010 prejela odstopno izjavo predsednika nadzornega sveta Antona Turnška, da s tem dnem odstopa kot predsednik nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., in da bo funkcijo člana nadzornega sveta opravljal do izvolitve novega člana nadzornega sveta na prvi naslednji skupščini družbe oz. da odstopa kot član nadzornega sveta z dnem izvolitve novega člana nadzornega sveta. Za novega člana nadzornega sveta – predstavnika kapitala, je bil na 16. redni skupščini dne 16.7.2010 izvoljen dr. Peter Groznik, z mandatno dobo do 31.8.2013.

Spremembe v upravah odvisnih družb

Z dnem 28.2.2010 je sporazumno prenehal mandat dosedanjemu direktorju odvisne družbe RA & LA, d. o. o., Sarajevo, Marku Božičku. Za novega direktorja družbe je bil imenovan Šerif Krajišnik za 4 letno mandatno dobo, s pričetkom mandata s 1.3.2010.

Predsednik uprave družbe Fructal, d. d., Ajdovščina, Anton Balažič, je z dnem 31.3.2010 podal odstopno izjavo in je z dnem 1.4.2010 nadzorni svet za novega predsednika uprave imenoval Draga Kavška.

Spremembe pomembnih lastniških deležev v Pivovarni Laško, d. d.

Družba TCK, d. o. o., Ljubljana je dne 29.6.2010 odsvojila 613.300 delnic Pivovarne Laško, d. d., z oznako PILR, kar predstavlja 7,01 delnic in glasovalnih pravic izdajatelja Pivovarne Laško, d. d., oz. celoten delež, ki ga je imela družba TCK, d. o. o., v Pivovarni Laško, d. d. Omenjeni delež delnic PILR je pridobila družba Hypo Alpe-Adria-Bank International AG iz Celovca v Avstriji, ki je s tem postala imetnica skupno 615.585 delnic z oznako PILR, kar predstavlja 7,04 % delnic in glasovalnih pravic izdajatelja.

Dogodki po preteku polletnega obdobja

Spremembe v nadzornih svetih odvisnih družb

Z dnem 15.7.2010 so članom nadzornega sveta Jadranske pivovare – Split, d. d., Antonu Turnšku in Janku Remicu na podlagi njunih predhodnih odstopnih izjav, Bošku Šrotu pa na podlagi odpoklica s strani skupščine, prenehali mandati v nadzornem svetu družbe. Skladno s spremembo statuta, ki je bila sprejeta na redni skupščini družbe dne 15. 7. 2010, in po kateri dva člana nadzornega sveta imenuje skupščina, enega člana pa svet delavcev, je skupščina družbe za nova člana nadzornega sveta Jadranske pivovare za štiriletno mandatno dobo imenovala Gorazda Lukmana in Pavla Terška. Za tretjega člana nadzornega sveta je svet delavcev imenoval Gorana Domljanovića.

Izvedba 16. redne skupščine Pivovarne Laško, d. d.

Pivovarna Laško, d. d., je dne 16.7.2010 izvedla 16. redno skupščino delničarjev Pivovarne Laško, d. d. Sprejeti sklepi 16. redne letne skupščine delničarjev in ostale informacije so dostopne na spletnem portalu Ljubljanske borze, d. d. Ljubljana, Seonet, in na spletnih straneh družbe.

Sprememba v sestavi uprave Pivovarne Laško, d. d.

Na 16. redni skupščini delničarjev Pivovarne Laško, d. d., dne 16.7.2010, je skupščina družbe sprejela spremembo statuta, po kateri lahko ima uprava Pivovarne Laško do največ tri člane, od katerih se en član imenuje za predsednika uprave. Nadzorni svet družbe je na 20. redni seji dne 30.8.2010 za predsednika uprave imenoval mag. Dušana Zorka, ostala dva člana uprave pa bo nadzorni svet skladno s statutom družbe imenoval na predlog predsednika uprave na naslednji seji. Dosedanji direktor družbe mag. Dušan Zorko je bil za predsednika uprave imenovan z dnem 30.8.2010 za mandatno dobo 5-ih let. S tem dnem je mag. Dušanu Zorku tudi prenehalo zastopanje kot direktorju družbe. Do imenovanja ostalih dveh članov uprave, bo predsednik uprave mag. Dušan Zorko zastopal družbo samostojno, po imenovanju članov uprave pa statut določa skupno zastopanje predsednika uprave in enega od članov uprave.

Izvolitev predsednika nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d.

Nadzorni svet Pivovarne Laško, d. d., je na svoji 20. redni seji dne 30.8.2010 za predsednika nadzornega sveta izvolil Marjana Mačkoška z dnem 30.8.2010.

Sprejem sklepa o vložitvi odškodninske tožbe

Na 16. redni skupščini delničarjev Pivovarne Laško, d. d., dne 16.7.2010, je skupščina na predlog uprave in nadzornega sveta sprejela sklep, da mora uprava skladno s 327. členom ZGD-1 in na podlagi ugotovitev iz Poročila o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov skupine Pivovarna Laško, d. d., z dne 27.02.2010 (v nadaljevanju: poročilo), vložiti ustrezno odškodninsko tožbo v roku šestih mesecev od dneva skupščine. Iz poročila namreč izhaja, da je Pivovarna Laško, d. d., zaradi

nekaterih poslov, ki niso bili v zadostni meri vodeni v dobro Pivovarne Laško, d. d., in s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika, utrpela škodo. Družba bo pripravila in vložila tožbo zoper odgovorno osebo v roku šestih mesecev od dneva skupščine.

Neizglasovanje sklepa o oblikovanju pogodbenega koncerna

Na 16. redni skupščini Pivovarne Laško, d. d., skupščina družbe ni sprejela s strani uprave in nadzornega sveta predlaganega sklepa, da skupščina daje soglasje k pogodbam o obvladovanju, sklenjenih med obvladujočo družbo Pivovarna Laško, d. d., in njenimi odvisnimi družbami Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Radenci in Fructal, d. d., kar bi pomenilo preoblikovanje Skupine Pivovarna Laško oz. navedenih družb iz obstoječega dejanskega koncerna v pogodbeni koncern. Za potrditev sklepa je bila potrebna tričetrtinska večina pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala, za predlagani sklep pa je glasovalo 64,9 % kapitala. Pred glasovanjem skupščine o omenjenem predlogu sklepa je trenutno največji delničar družbe, Nova Ljubljanska banka, d. d., skupščino seznanila s tem, da sicer podpira predlagano oblikovanje pogodbenega koncerna, vendar še niso izpolnjeni pogoji za njegovo potrditev in predlagala, da se odločanje o tej točki preloži, ko bo s strani uprave Pivovarne Laško predstavljen dokončen in potrjen plan poslovne in finančne reorganizacije skupine.

Spremembe pomembnih lastniških deležev v Pivovarni Laško, d. d.

Družba NLB, d. d., Ljubljana je skupaj z odvisnimi družbami dne 4.8.2010 pridobila 343.053 delnic Pivovarne Laško, d. d., z oznako PILR, kar predstavlja 3,922-odstotni delež glasovalnic pravic izdajatelja. NLB, d. d., ima skupaj z odvisnimi družbami po pridobitvi v lasti 2.056.738 delnic z oznako PILR, kar predstavlja 23,512-odstotni delež v kapitalu oz. enak delež glasovalnih pravic izdajatelja.

Začetek stečajnega postopka nad družbo Center naložbe, d. d.

Okrožno sodišče v Mariboru je s sklepom z dne 13.8.2010 sklenilo, da se postopek prisilne poravnave nad dolžnikom Center naložbe, d. d. ustavi in se nad dolžnikom začne stečajni postopek, saj prisilna poravnava s strani upnikov ni bila sprejeta. V zvezi s povedanim pojasnjujemo, da gre za začetek stečajnega postopka, katerega so oktobra lani zoper dolžnika Center naložbe, d. d., predlagale družbe upnice Pivovarna Laško, d. d., Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Radenci, Delo, d. d., in Fructal, d. d., vendar je bil postopek odločanja o predlogu družb upnic s sklepom Okrožnega sodišča v Mariboru z dne 18.1.2010 prekinjen, do končanja postopka prisilne poravnave nad omenjenim dolžnikom.

PREDSTAVITEV SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO

Skupina Pivovarna Laško združuje proizvajalce piva, mineralnih, izvirskih in naravnih vod, brezalkoholnih pijač, žganih in ostalih alkoholnih pijač, sirupov za proizvodnjo pijač, časopisno iz založniško dejavnost, opravlja pa tudi storitve trgovine na drobno in veliko ter storitve drugih poštnih in kurirskih dejavnosti.

OBVLADUJOČA DRUŽBA

- ☞ PIVOVARNA LAŠKO, d. d., Slovenija

ODVISNE DRUŽBE

- ☞ RADENSKA, d. d. Radenci, Slovenija
93,81 % lastništvo
- ☞ PIVOVARNA UNION, d. d. Ljubljana, Slovenija
97,892 % lastništvo
- ☞ JADRANSKA PIVOVARA – Split, d. d., Hrvaška
99,106 % lastništvo
- ☞ VITAL MESTINJE, d. o. o., Slovenija
96,92 % poslovni delež
- ☞ DELO, d. d. Ljubljana, Slovenija
100 % lastništvo - od tega Pivovarna Laško 80,831 %, Radenska 19,166 % in Firma Del 0,003 %
- ☞ RA&LA, d. o. o. Sarajevo, Bosna in Hercegovina
100,00 % poslovni delež - od tega Pivovarna Laško 69,23 %, Radenska 1,97 %, Pivovarna Union 11,48 % in Fructal 17,32 %
- ☞ FIRMA DEL, d. o. o. Laško, Slovenija (prej TALIS, d. o. o. Maribor)
100,00 % poslovni delež

Zaradi materialnih nepomembnih vrednosti družbi RA&LA, d. o. o. Sarajevo in Firma Del, d. o. o. Laško in v nadaljevanju nista posebej razkriti.

PRIDRUŽENE DRUŽBE

- ☞ BIRRA PEJA, d. d. Peć, Kosovo
39,55 % lastništvo
- ☞ POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d. d. Ljubljana, Slovenija
23,34 % lastništvo
- ☞ THERMANA, d. d. Laško, Slovenija
22,571 % lastništvo

Organigram
Skupine
Pivovarna
Laško
na dan
30.6.2010

SKUPINA PIVOVARNA LAŠKO

na dan 30.06.2010

Obvladujoča družba

PIVOVARNA LAŠKO, d. d.

Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba
RADENSKA, d.d. Radenci Lastništvo: 93,81 %	PIVOVARNA UNION, d.d. Ljubljana Lastništvo: 97,89 %	JADRANSKA PIVOVARA, d.d. Split Lastništvo: 99,11 %	VITAL, d.o.o. Mestinje Posl. delež: 96,92 %	DELO, d.d. Ljubljana Lastništvo: 100 %	RA&LA, d.o.o. Sarajevo Posl. delež: 100 %	FIRMA DEL, d.o.o. Laško Posl. delež: 100 %
MIRAL RADENSKA, d.o.o. Radenci Posl. delež: 100 %	FRUCTAL, d.d. Ajdovščina Lastništvo: 93,02 %			Pivovarna Laško Lastništvo v Delu 80,831 %	Pivovarna Laško Posl. delež v RA&LA 69,23 %	Prej: Talis, d.o.o. Maribor
	FRUCTAL ZAGREB, d.o.o. Zagreb Posl. delež: 100 %			Radenska Lastništvo v Delu 19,166 %	Radenska Posl. delež v RA&LA 1,97 %	
	EUROFRUIT SARAJEVO, d.o.o. Sarajevo Posl. delež: 100 %			Firma Del Lastništvo v Delu 0,003 %	Pivovarna Union Posl. delež v RA&LA 11,48 %	
	FRUKTAL MAK, a.d. Skopje Lastništvo: 89,39 %			Odvisna družba od Dela: IZBERI, d.o.o. Ljubljana Posl. delež: 100 %	Fructal Posl. delež v RA&LA 17,32 %	
				Odvisna družba od Dela: VEČER, d.d. Maribor Lastništvo: 79,25 %		

PREDSTAVITEV OBVLADUJOČE DRUŽBE PIVOVARNE LAŠKO, d. d.

Osebna izkaznica

PIVOVARNA LAŠKO, d. d., Trubarjeva 28, 3270 Laško
je vpisana v sodni register pod št. registerskega vložka 1/00171/00
pri Okrožnem sodišču v Celju, pod št. sklepa SRG 95/00673,
z datumom – september 1995.

Skrajšano ime družbe: PIVOVARNA LAŠKO, d. d.

Organizacijska oblika: delniška družba

Osnovni kapital: 36.503.305 EUR
Število izdanih delnic: 8.747.652 kosovnih delnic

Kotacija delnice: Ljubljanska borza, d. d., standardna kotacija delnic
Oznaka delnice: PILR

Matična šifra: 5049318
Davčna številka: 90355580
Šifra dejavnosti: 11.050

Narava poslovanja in najpomembnejše dejavnosti:
PROIZVODNJA PIVA

Direktor – enočlanska uprava: mag. Dušan Zorko

Predsednik nadzornega sveta: Anton Turnšek, do 30.4.2010
Andrej Kebe (namestnik predsednika NS)

Transakcijski računi:

TRR št. 1: Banka Celje	06000-0001199122
TRR št. 2: Nova LB	02232-0020104463
TRR št. 3: Nova KBM	04515-0000909883

Telefon: 03/ 734 80 00
Telefaks: 03/ 573 18 17
E-mail: info@pivo-lasko.si

Spletna stran:
<http://www.pivo-lasko.si>

Lastniška sestava kapitala z gibanjem vrednosti delnic

Osnovni kapital družbe na dan 30.6.2010 znaša 36.503.305 EUR in je razdeljen na 8.747.652 kosovnih delnic brez nominalne vrednosti, od katerih so vse v celoti plačane. Vse delnice so navadne, imenske in so izdane v nematerializirani obliki, z oznakama PILR in PILH. Na dan 30.6.2010 je bilo v centralnem registru KDD (Centralna klirinško depotna družba, d. d., Ljubljana) vpisanih 8.611.481 delnic z oznako PILR in 136.171 delnic z oznako PILH.

Na dan 30.6.2010 je družba štela 8.119 delničarjev, kar je za 1,54 % manj kot na isti dan leta 2009. Deset največjih delničarjev je imelo na dan 30.6.2010 skupaj 5.930.884 delnic ali 67,80 % celotnega osnovnega kapitala. Posamezni delničarji so imeli:

Lastniška sestava kapitala na dan 30.6.2010

Delničar			Št. delnic	% od osnovn. kapitala
1.	NLB, d. d.	Ljubljana Slovenija	1.713.685	19,590
2.	Kapitalska družba, d. d.	Ljubljana Slovenija	617.488	7,059
3.	Hypo Alpe-Adria-Bank, AG	Klagenfurt Avstrija	615.585	7,037
4.	Probanka, d. d.	Maribor Slovenija	614.911	7,029
5.	GB, d. d. Kranj	Kranj Slovenija	542.448	6,201
6.	Skagen kon-tiki verdipapir fond	Stavanger Norveška	499.286	5,708
7.	NFD 1, delniški investicijski sklad, d. d.	Ljubljana Slovenija	446.465	5,104
8.	Publikum Fin, d. o. o.	Ljubljana Slovenija	343.053	3,922
9.	Abanka, d. d.	Ljubljana Slovenija	285.463	3,263
10.	Banka Celje, d. d.	Celje Slovenija	252.500	2,886
Skupaj			5.930.884	67,800

Lastniška sestava kapitala na dan 18.8.2010

Delničar			Št. delnic	% od osnovn. kapitala
1.	NLB, d. d.	Ljubljana Slovenija	2.056.738	23,512
2.	Kapitalska družba, d. d.	Ljubljana Slovenija	617.488	7,059
3.	Hypo Alpe-Adria-Bank, AG	Klagenfurt Avstrija	615.585	7,037
4.	Probanka, d. d.	Maribor Slovenija	614.911	7,029
5.	GB, d. d. Kranj	Kranj Slovenija	542.448	6,201
6.	Skagen kon-tiki verdipapir fond	Stavanger Norveška	499.286	5,708
7.	NFD 1, delniški investicijski sklad, d. d.	Ljubljana Slovenija	446.465	5,104
8.	Abanka, d. d.	Ljubljana Slovenija	285.463	3,263
9.	Banka Celje, d. d.	Celje Slovenija	252.500	2,886
10.	Banka Koper, d. d., Dvojezična firma: Banka	Koper - Capodistria Slovenija	231.260	2,644
Skupaj			6.162.144	70,443

Delnice

Delnice Pivovarne Laško, d. d. z oznako PILR kotirajo na organiziranem trgu vrednostnih papirjev Ljubljanske borze, d. d. Ljubljana od 1.2.2000 dalje kot redne delnice v standardni kotaciji. Osnovni kapital družbe na dan 31.12.2009 znaša 36.503.305 EUR in je razdeljen na 8.747.652 kosovnih delnic brez nominalne vrednosti, od tega je v centralnem registru pri KDD vpisanih 8.611.481 delnic z oznako PILR in 136.171 delnic z oznako PILH.

Še iz postopka lastninskega preoblikovanja ima družba delnice z oznako PILH, te so rezervirane za denacionalizacijske upravičence. Če je izdana odločba v korist denacionalizacijskega upravičenca, se delnica spremeni iz oznake PILH v PILR in prične kotirati na organiziranem trgu vrednostnih papirjev

Pivovarna Laško, d. d., je imela na dan 30.6.2010 v lasti 755 lastnih delnic, kar znaša 0,0086 % osnovnega kapitala družbe.

Knjigovodska vrednost delnice PILR na dan 30.6.2010, izračunana kot knjigovodska vrednost kapitala v odnosu na skupno število delnic, znaša 15,17 EUR, na dan 30.6.2009 je znašala 20,97 EUR, kar je 27,66 % manj.

Enotni tečaj delnice, ki kotira v standardni kotaciji na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev, je na dan 30.6.2010 znašal 18,80 EUR, kar je za 47,72 % manj kot na dan 30.6. preteklega leta, ko je znašal 39,40 EUR.

Čisti dobiček na delnico znaša 0,2238 EUR za matično družbo in čisti dobiček na delnico večinskih lastnikov 0,6860 EUR.

Stanje delnic ter delež uprave in posameznih članov nadzornega sveta družbe v kapitalu družbe na dan 30.6.2010

D e l n i č a r		Članstvo	Št. delnic	Udeležba v %
1.	Dušan ZORKO	Uprava	450	0,0051
2.	Andrej KEBE	Nadzorni svet	9.393	0,1074
3.	Anton TURNŠEK	Nadzorni svet	9.773	0,1117
4.	Bojan KOŠAK	Nadzorni svet	17.785	0,2033
S k u p a j			37.401	0,4276

Ostali člani nadzornega sveta na dan 30.6.2010 niso bili imetniki delnic Pivovarne Laško, d. d.

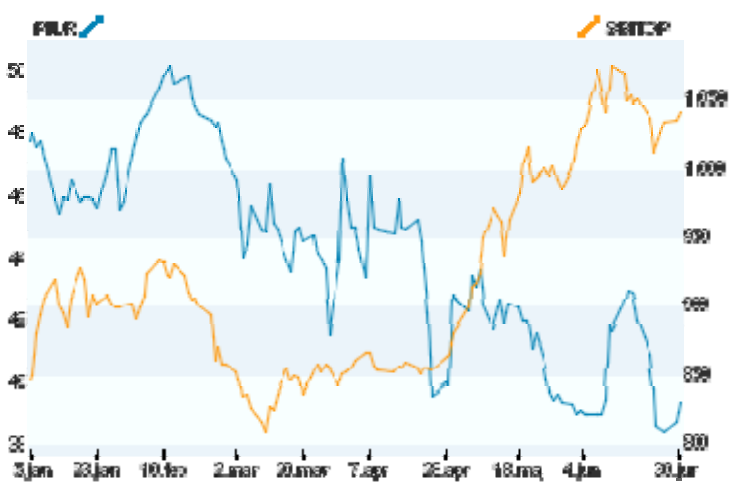
Odobreni in pogojni kapital

Skupščina družbe nima sprejetjih sklepov o odobrenem kapitalu in o pogojnem povečanju osnovnega kapitala.

Gibanje tržne vrednosti delnice PILR
in slovenskega borznega (blue chip) indeksa SBITOP
za obdobje od 1.1. do 30.6.2010

Gibanje tržne vrednosti delnice PILR
in slovenskega borznega (blue chip) indeksa SBITOP
za obdobje od 1.1. do 30.6.2009

Upravljanje družbe

Načela upravljanja Pivovarne Laško, d. d., izhajajo iz veljavnih pravnih norm v Republiki Sloveniji, internih aktov družbe ter ustaljene dobre prakse. Upravljanje deluje po dvotirnem sistemu, po katerem družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet.

Organi družbe, ki jih določa Statut Pivovarne Laško, d. d., so skupščina delničarjev, nadzorni svet in uprava družbe.

Skupščina delničarjev

V skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah je skupščina delničarjev najvišji organ družbe. Na njej se neposredno udejanja volja delničarjev družbe ter sprejemajo temeljne in statutarne odločitve. Ena delnica predstavlja na skupščini en glas. Pivovarna Laško, d. d., nima delnic z omejenimi glasovalnimi pravicami. Lastne delnice ne omogočajo glasovalnih pravic na skupščini.

Udeležba na skupščini

Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo delničarji, ki so konec četrtega dne pred zasedanjem skupščine (presečni dan), vpisani v centralni register vrednostnih papirjev pri KDD – Centralni klirinško depotni družbi, d. d., Ljubljana kot imetniki delnic in ki osebno, po zastopniku ali pooblaščenca pisno prijavijo svojo udeležbo na sedežu družbe najkasneje konec četrtega dne pred skupščino.

Člani uprave in nadzornega sveta se lahko udeležijo skupščine tudi, če niso delničarji. Skupščini lahko prisostvujejo predstavniki sredstev javnega obveščanja, če svojo prisotnost pisno najavijo upravi družbe najkasneje tri dni pred zasedanjem skupščine.

Sklic in izvedba skupščine delničarjev

Skupščina se sklicuje, kadar je to v korist družbe, ali kadar je to potrebno v skladu z zakonom in statutom družbe. V Pivovarni Laško, d. d. se redna skupščina sklicuje enkrat letno, v letu 2010 je bila sklicana 11.6.2010 in izvedena 16.7.2010.

Sklepi skupščine

Na 16. redni skupščini Pivovarne Laško, d. d., se je skupščina seznanila in sprejela naslednje pomembne sklepe, in sicer:

Sklepi k točki 2:

2.1. Skupščina se seznanila s Poročilom nadzornega sveta družbe o preveritvi in sprejemu revidiranega Letnega poročila za poslovno leto 2009 in Poročilom nadzornega sveta o preveritvi poročila o odnosih s povezanimi družbami.

2.2. Skupščina se seznanila, da na dan 31.12.2009 znaša čista izguba poslovnega leta 2009 44.973.818 EUR in da jo je uprava v soglasju z nadzornim svetom pokrila iz

drugih rezerv iz dobička v višini 6.201.081 EUR, zakonskih rezerv v višini 21.956.463 EUR ter kapitalskih rezerv v višini 16.816.274 EUR.

2.3. Skupščina se seznani s prejemki uprave in članov nadzornega sveta, ki so jih za opravljanje nalog v družbi in njenih odvisnih družbah prejeli v poslovnem letu 2009.

2.4.1. Skupščina ne podeljuje razrešnice bivši upravi – direktorju družbe Bošku Šrotu za obdobje od 1.1.2009 do 23.7.2009.

2.4.2. Skupščina podeljuje razrešnico upravi – direktorju družbe Dušanu Zorku za obdobje od 24.7.2009 do 31.12.2009.

2.4.3. Skupščina podeljuje razrešnico članom nadzornega sveta družbe za poslovno leto 2009.

Sklepi k točki 3:

3.1. Skupščina družbe se seznani s Poročilom o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov skupine Pivovarna Laško, d. d., z dne 27.2.2010 revizijske družbe BDO Revizija, d. o. o., Cesta v Mestni log 1, Ljubljana.

3.2. Skladno s 327. členom ZGD-1 in na podlagi ugotovitev iz Poročila o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov skupine Pivovarna Laško, d. d., z dne 27.2.2010 mora uprava družbe vložiti ustrezno odškodninsko tožbo najkasneje v roku šestih mesecev od dneva skupščine.

Sklep k točki 4:

Skupščina delničarjev sprejme spremembe in dopolnitve Statuta družbe zaradi uskladitve Statuta z določbami ZGD-1C in druge spremembe Statuta po nasprotnem predlogu NLB, d. d., v predloženem besedilu.

Sklep k točki 7:

Skupščina izvoli dr. Petra Groznika za člana nadzornega sveta – predstavnika kapitala za mandatno dobo, ki prične teči z dnem izvolitve in se izteče z dnem 31.8.2013.

Sklep k točki 8:

Skupščina imenuje revizijsko družbo Deloitte Revizija, d. o. o., Ljubljana za revizorja družbe za revidiranje poslovnih izkazov za leto 2010.

Skupščino skliče uprava družbe na lastno pobudo, na zahtevo nadzornega sveta ali na zahtevo delničarjev družbe, ki imajo vsaj 5 % osnovnega kapitala družbe. Delničarji lahko pravice iz delnic uresničujejo neposredno na skupščini ali prek pooblaščenec.

Skupščina odloča z večino oddanih glasov, če zakon ali statut ne določata drugače. S tričetrtinsko večino odloča skupščina predvsem o naslednjih zadevah:

- ☞ sprememba statuta,
- ☞ zmanjšanje osnovnega kapitala (vključno pogojno povečanje),
- ☞ odobreno povečanje osnovnega kapitala,

- ☞ statusnih spremembah in prenehanju družbe,
- ☞ izključitvi prednostne pravice delničarjev pri izdaji novih delnic,
- ☞ izvolitvi in predčasnem odpoklicu članov nadzornega sveta,
- ☞ drugih primerih, če to določa zakon ali statut.

Skupščina odloča o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu družbe hkrati z odločanjem o uporabi bilančnega dobička. S podelitvijo razrešnice skupščina potrdi in odobri delo uprave in nadzornega sveta v poslovnem letu. Razprava o podelitvi razrešnice se poveže z razpravo o uporabi bilančnega dobička. Če skupščina ne podeli razrešnice, se s tem ne šteje, da je bila upravi izrečena nezaupnica.

Preden skupščina odloči, da se bilančni dobiček uporabi za dividende, pripada dividenda delničarjem, ki so kot imetniki delnic družbe vpisani v centralni register vrednostnih papirjev pri KDD – Centralno klirinški depotni družbi, d. d., Ljubljana na presečni datum, ki je vsakokrat določen v sklepu o uporabi bilančnega dobička.

Delničar je dolžan po pozivu obvestiti družbo o možni obliki nakazila dividende (podatki o transakcijskem računu) ter o matični in davčni številki. Če delničar tega ne stori, se mu dividenda, v skladu z določili statuta družbe, ne izplača.

Nadzorni svet

Glavna naloga nadzornega sveta je nadzor poslovanja in vodenja poslov družbe. Nadzorni svet izbere in imenuje upravo, ki ima največ tri člane.

Sestava nadzornega sveta je določena s statutom. Nadzorni svet Pivovarne Laško, d. d., šteje šest članov, vsi člani imajo enake pravice in dolžnosti, če ni s statutom določeno drugače. Štirje člani nadzornega sveta, ki jih izvoli skupščina delničarjev, so predstavniki kapitala, dva člana nadzornega sveta pa sta predstavnika delavcev družbe in jih izvoli svet delavcev.

Nadzorni svet imenuje skupščina delničarjev z navadno večino glasov navzočih delničarjev, razen članov nadzornega sveta, ki jih izvoli svet delavcev. Člani nadzornega sveta so izvoljeni za štiri leta in so po preteku lahko ponovno izvoljeni. Nadzorni svet med svojimi člani izvoli predsednika in namestnika.

Predsednik sklicuje in vodi seje nadzornega sveta ter je pooblaščen izjavljati voljo in objavljati odločitve nadzornega sveta. Predsednik nadzornega sveta zastopa družbo proti članom uprave in nadzorni svet nasproti organom družbe in tretjim osebam, če v vsakem konkretnem primeru ni določeno drugače. Predsednik je vedno predstavnik delničarjev. Sejo nadzornega sveta sklicuje predsednik na lastno pobudo, na pobudo katerega koli člana sveta ali na pobudo uprave. Nadzorni svet odloča na sejah.

Nadzorni svet mora v enem mesecu od predložitve letnega poročila preveriti letno poročilo in predlog za uporabo bilančnega dobička ter sestaviti pisno poročilo za skupščino in ga izročiti upravi. Če nadzorni svet potrdi letno poročilo, je letno poročilo sprejeto.

Sestava nadzornega sveta
na dan 31.12.2009

Predstavniki kapitala:

Anton Turnšek,
predsednik

Aleksander Svetelšek
Marjan Mačkošek
dr. Vladimir Malenković

Predstavniki zaposlenih:

Andrej Kebe, *namestnik predsednika*
Bojan Košak

Sestava nadzornega sveta
na dan 30.6.2010

Predstavniki kapitala:

Anton Turnšek,
– do 30.4.2010 *predsednik*
– od 30.4. do 16.7. 2010 *član*
dr. Peter Groznik,
– od 16.7.2010 *dalje član*

Aleksander Svetelšek
Marjan Mačkošek
dr. Vladimir Malenković

Predstavniki zaposlenih:

Andrej Kebe, *namestnik predsednika*
Bojan Košak

Spremembe v nadzornem svetu Pivovarne Laško, d. d.

Pivovarna Laško, d. d., je z dnem 30.4.2010 prejela odstopno izjavo predsednika nadzornega sveta Antona Turnška, da s tem dnem odstopa kot predsednik nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., in da bo funkcijo člana nadzornega sveta opravljal do izvolitve novega člana nadzornega sveta na prvi naslednji skupščini družbe oz. da odstopa kot član nadzornega sveta z dnem izvolitve novega člana nadzornega sveta. Za novega člana nadzornega sveta – predstavnika kapitala, je bil na 16. redni skupščini dne 16.7.2010 izvoljen dr. Peter Groznik, z mandatno dobo do 31.8.2013.

Spremembe v nadzornem svetu odvisne družbe Jadranske pivovare – Split, d. d.,
po preteku polletnega obdobja

Z dnem 15.7.2010 so članom nadzornega sveta Jadranske pivovare – Split, d. d., Antonu Turnšku in Janku Remicu na podlagi njunih predhodnih odstopnih izjav, Bošku Šrotu pa na podlagi odpoklica s strani skupščine, prenehali mandati v nadzornem svetu družbe. Skladno s spremembo statuta, ki je bila sprejeta na redni skupščini družbe, dne 15.7.2010, in po kateri dva člana nadzornega sveta imenuje skupščina, enega člana pa svet delavcev, je skupščina družbe za nova člana nadzornega sveta Jadranske pivovare za štiriletno mandatno dobo imenovala Gorazda Lukmana in Pavla Terška. Za tretjega člana nadzornega sveta je svet delavcev imenoval Gorana Domljanovića.

Revizijska komisija nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d.

Revizijska komisija je bila ustanovljena 2.3.2009 in se je sestala prvič na seji dne 23.4.2009. Predsednik komisije je bil do izteka mandata Simon Zdolšek, člana pa sta bila še Bojan Košak ter Marko Koleša. Nadzorni svet je novega člana imenoval šele po izvolitvi novih nadzornikov in sicer Marjana Mačkoška, ki je od dne 30.3.2010 tudi predsednik revizijske komisije. Komisija se je sestala še na seji dne 29.3.2010, ko se je seznanila z nerevidiranimi nekonsolidiranimi in konsolidiranimi računovodskimi

izkazi za leto 2009 in poročilom posebne revizije in dne 21.4.2010 se je revizijska komisija seznanila s celotnim gradivom revidiranega letnega poročila matične družbe in Skupine Pivovarna Laško za leto 2009, ga proučila ter se seznanila še z dodatnimi pojasnili pooblaščenega revizorja.

Sestava revizijske komisije na dan 30.6.2010

Marjan Mačkošek, *predsednik*
Bojan Košak
Marko Koleša

Naloge revizijske komisije določa 28o. člen ZGD-1, med glavnimi pa so:

- ☞ spremljanje postopka računovodskega poročanja, obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov,
- ☞ pregledovanje in spremljanje neodvisnosti revizorja za letno poročilo družbe,
- ☞ predlog nadzornemu svetu za imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila,
- ☞ nadzorovanje neoporečnosti finančnih informacij, ki jih daje družba,
- ☞ ocenjevanje sestavljenega letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet.

Uprava

Uprava vodi družbo in sprejema poslovne odločitve samostojno in na lastno odgovornost ter jo zastopa in predstavlja nasproti tretjim osebam neomejeno, sprejema strategijo razvoja družbe, zagotavlja ustrezno ravnanje s tveganji in obvladovanje tveganj, ravna s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodastvenika ter varuje poslovne skrivnosti.

Uprava družbe je enočlanska in jo je na dan 30.6.2010 predstavljal direktor družbe mag. Dušan Zorko, ki je bil imenovan z dnem 24.7.2010 za mandatno obdobje 5 let, z možnostjo ponovnega imenovanja. Uprava lahko podeli prokuro.

Upravo imenuje in razrešuje nadzorni svet. Nadzorni svet lahko predčasno odpokliče direktorja v skladu z zakonom.

Spremembe v sestavi uprave Pivovarne Laško, d. d., po preteku polletnega obdobja

Na 16. redni skupščini delničarjev Pivovarne Laško, d. d., dne 16.7.2010, je skupščina družbe sprejela spremembo statuta, po kateri lahko ima uprava Pivovarne Laško do največ tri člane, od katerih se en član imenuje za predsednika uprave. Predsednika uprave imenuje nadzorni svet, prav tako pa tudi ostala dva člana uprave, na predlog predsednika uprave. Ta sprememba sestave uprave bo začela veljati z dnem

pravnomočnega vpisa sprememb statuta v sodni register, ki je bila vpisana dne 19.8.2010.

Soglasje nadzornega sveta k posameznim poslom uprave

Na 16. redni skupščini delničarjev Pivovarne Laško, d. d., dne 16.7.2010, je skupščina družbe sprejela spremembo statuta, po kateri mora uprava družbe pridobiti soglasje nadzornega sveta za opravljanje naslednjih poslov:

- ☞ pridobitev ali odtujitev finančne naložbe v vrednosti nad 3.000.000 EUR (tri milijone evrov) za posamičen posel ali več posamičnih poslov skupaj,
- ☞ dajanje posojil, razen odvisnim družbam,
- ☞ investicije, nakupi ali prodaja osnovnih sredstev, ki posamično presegajo 500.000 EUR (petstotisoč evrov), kadar niso vključeni v poslovni načrt družbe.

Spremembe v upravi Pivovarne Laško, d. d.

V upravi obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d., v obdobju prvih šestih mesecev leta 2010 ni bilo sprememb.

Spremembe v upravah odvisnih družb

1. RA & LA, d. o. o., Sarajevo

Z dnem 28.2.2010 je sporazumno prenehal mandat dosedanjemu direktorju odvisne družbe RA & LA, d. o. o., Sarajevo, Marku Božičku. Za novega direktorja družbe je bil imenovan Šerif Krajišnik za 4 letno mandatno dobo, s pričetkom mandata s 1.3.2010.

2. Fructal, d. d., Ajdovščina

Predsednik uprave družbe Fructal, d. d., Ajdovščina, Anton Balažič, je z dnem 31.3.2010 podal odstopno izjavo in je z dnem 1.4.2010 nadzorni svet za novega predsednika uprave imenoval Draga Kavška.

POSLOVNO POROČILO

POSLOVANJE SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO

Za prvo polletje tekočega leta ugotavljamo, da je na poslovne rezultate matični družbe in celotne Skupine Pivovarna Laško vplivalo kar nekaj dejavnikov, na katere nismo imeli direktnega vpliva. Predvsem izpostavljamo vpliv gospodarske krize na življenjsko raven prebivalstva v Sloveniji, nikakor pa ni zanemarljivo dejstvo, da so bili predvsem prvi meseci letošnjega leta izrazito neprijazni do potrošnikov osvežilnih pijač, predvsem piva. Izpad prodaje v tem obdobju pa je bilo nemogoče nadoknaditi v zadnjem mesecu tega polletja in posledično temu so doseženi količinski pokazatelji poslovanja pod tistimi, ki smo jih dosegli v prvih šestih mesecih leta 2009.

Osnovni podatki

(v EUR)	Skupina za obdobje 1.1.-30.6.2010	Obvladujoča družba 1.1.-30.6.2010	Skupina za obdobje 1.1.-30.6.2009	Obvladujoča družba 1.1.-30.6.2009
Čisti prihodki od prodaje	155.466.546	47.517.387	167.110.918	50.111.604
Poslovni izid iz poslovanja	14.381.763	7.951.369	21.610.815	11.124.392
Čisti poslovni izid	6.198.715	1.957.874	9.967.746	6.429.154
Sredstva (30.6.)	691.757.868	436.342.455	870.888.811	480.832.539
Kapital (30.6.)	167.240.098	132.711.603	305.905.146	183.464.898
Obveznosti (30.6.)	524.517.770	303.630.852	564.983.665	297.367.641
Število zaposlenih na dan 30.6.	1.956	325	1.985	325
Število delničarjev na dan 30.6.	-	8.119	-	8.246

Skupina Pivovarna Laško je v obdobju januar – junij 2010 skupaj prodala 2.115.242 hl vseh pijač in v primerjavi s prodanimi količinami zaostala za lansko polletno prodajo za 8,5 %. V tem obdobju tudi načrtovana prodaja ni bila dosežena.

Najizrazitejši izpad prodaje skupina izkazuje na segmentu brezalkohola, pri vodah z okusi in sadnih sokovih, najmanjši izpad pa na segmentu piva, ki v strukturi predstavlja kar 44,3 % delež celotne prodaje.

Prodaja vseh pijač skupine

(v hl)	I.-VI./2010	I.-VI./2009	Plan 2010	Indeks 2009=100	Indeks l.pl.=100
Pivovarna Laško	498.538	512.433	1.065.000	97,3	46,8
Pivovarna Union	691.072	724.824	1.470.950	95,3	47,0
Jadranska pivovara	-	39.435	-	/	/
Radenska Radenci	450.029	534.757	1.023.006	84,2	44,0
Fructal Ajdovščina	351.061	368.441	728.677	95,3	48,2
Fruktal MAK Skopje	50.043	55.328	124.637	90,4	40,2
Vital Mestinje	74.499	77.370	154.625	96,3	48,2
S K U P A J	2.115.242	2.312.588	4.566.895	91,5	46,3

POSLOVANJE OBVLADUJOČE DRUŽBE PIVOVARNE LAŠKO, d. d.

Povzetek poslovnega načrta leta 2010

Temeljne poslovne usmeritve

Delniška družba Pivovarna Laško, kot naslednik 185-letne tradicije pivovarstva v Laškem, se ponaša z uspešno zaključenih projektom združevanja slovenskih proizvajalcev pijač. Je največja pivovarna v Sloveniji, z vidnim tržnim deležem, ki v letošnjem letu dosega skoraj 44 odstotkov.

Skupina Pivovarna Laško združuje proizvajalce piva, mineralnih izvirskih in naravnih vod, brezalkoholnih pijač, žganih in ostalih alkoholnih pijač, sirupov za proizvodnjo pijač, časopisno in založniško dejavnost, opravlja pa tudi storitve trgovine na drobno in veliko ter storitve drugih poštnih in kurirskih dejavnosti, sicer pa ostaja usmerjena v svojo primarno dejavnost – proizvodnjo pijač.

Poslanstvo

Ustvarjamo blagovne znamke z dodano vrednostno za naše kupce in delničarje. Z odgovornim in okolju prijaznim poslovanjem stremimo k doseganju vrhunskih rezultatov v boljšem svetu.

Vizija

Postati vodilni na področju proizvodnje in prodaje pijač. Utrjevati ugled in prepoznavnost posameznih priznanih blagovnih znamk tako na domačem kot na tujih trgih ter povečati tržne deleže na posameznih tržiščih.

Strateški cilji

Proizvodnja in prodaja inovativnih trendovskih izdelkov, ohranjanje tržnih pozicij lastnih blagovnih znamk na domačem trgu, ponovna pridobitev in razširitev v preteklosti že doseženih pozicij na tujih trgih. Načrtovano stroškovno učinkovitost bomo dosegali s strokovno usposobljenimi sodelavci, ki bodo delovali timsko in skladno z usmertivami Skupine Pivovarna Laško.

Temeljni podatki o planiranem poslovanju družbe

(v tisoč EUR)	Plan 2010	Realizacija 2009
Celotni prihodek iz poslovanja	110.879	101.840
Čisti poslovni izid	7.924	-39.625

Letni cilji poslovne politike

Rast povečanja obsega prodaje

☞ Količinski porast prodaje pijač 5,2 %

Razvoj – vlaganje v osnovna sredstva

☞ Investicije	3.250 tisoč EUR
☞ Nabava osnovnih sredstev	1.300 tisoč EUR

Prodaja

Pivovarna Laško, d. d., je v prvi polovici leta 2010 prodala 498.538 hl piva in ustekleničene naravne izvirske vode, od tega 97,1 % piva in 2,9 % vode.

V analiziranem obdobju je v primerjavi z letom 2008 v Pivovarni Laško, d. d. padla prodaja pijač za 2,7 %, in sicer je padla prodaja piva za 2,2 %, pri vodi pa je izkazan padec prodaje za 16,2 %.

Šestmesečna prodaja leta 2008 glede na planirano prodajo skupnih količin pijač za enako obdobje izkazuje indeks 92,3.

Slovenski trg

Na slovenskem trgu je bilo realizirano 73,6 % celotne prodaje piva. Prodaja piva na slovenskem trgu je bila nižja za 6,6 % glede na lansko polletje. Preko distribucijskih centrov je bilo prodano 29,7 % piva, 70,3 % pa preko grosistične dostave s centralnega skladišča Pivovarne Laško.

Voda se skoraj v celoti proda na slovenskem trgu. Realizacija je nižja glede na lansko polletje za 16,2 %. Preko distribucijskih centrov je bilo prodano 44 % vode, 56 % pa preko grosistične dostave s centralnega skladišča Pivovarne Laško.

Spremembe v prodajnem asortimentu:

- ☞ z 20.4. smo na slovenski trg v gostinski sektor uvedli izdelek Laško Club 0,25 l v nepovratnih steklenicah,
- ☞ z 20.5. smo na slovenski trg v gostinski sektor uvedli točeno pivo Laško Club v 10 litrskih povratnih sodih SmartDraft.

S 1.3.2010 smo znižali cene na diskontih Pivovarne Laško. Diskontni cenik smo izenačili z grosističnim cenikom.

V letu 2010 smo povečali število akcij, da smo uspeli zadržati padec prodaje glede na lansko polletje.

Količinski tržni deleži pri prodaji piva na slovenskem trgu za obdobje januar – april 2010 so naslednji: Pivovarna Laško 43,9 %, Pivovarna Union BZ 36,5 %, Pivovarna Union TBZ 5,0 % in pivo iz uvoza 14,6 %.

Kot vsa leta doslej smo tudi v prvem polletju leta 2010 dobro obvladovali plačilno politiko, saj imamo večino plačil zavarovanih z bančnimi garancijami in neplačil skoraj ne poznamo.

Tuji trgi

V obdobju januar – junij 2010 je bila prodaja v izvozu 127.798 hl, kar je v primerjavi z primerljivim obdobjem leta 2009 za 12,2 % več.

Prodaja po posameznih tržiščih v tem obdobju je bila naslednja:

Tržišče	% skupnega izvoza	Indeks I.-VI.10/I.-VI.09
Hrvaška	23	99,8
Bosna in Hercegovina	9	78,9
Kosovo	9	136,1
Makedonija	3	70,2
Srbija	2	57,8
Črna gora	1	115,1
Italija	46	145,3
Ostali izvozni trgi	7	87,4
Skupaj	100	112,2

V lanskoletni prodaji je pri Bosni in Hercegovini ter Črni gori zajeta tudi prodaja piva Zlatorog iz Splita, kar gre v letošnjem letu vse iz Laškega. Pri Hrvaški je v letošnjem letu zajeta tudi prodaja piva Kaltenberg, ki se je maju začel proizvajati v Laškem in prodajati v Jadranski pivovari sprva v cisternah, kasneje pa tudi v celotni prodajni embalaži. Pri Italiji je v prodajo všteta tudi količina trgovske blagovne znamke Ceres, katera se v Italijo prodaja, fakturira pa na Dansko.

Analiza posameznih trgov:

Hrvaška

Uvoznik v to državo (prej Orvas, sedaj Orbico) je sicer specialist za oskrbo trgovin in tu je naša prisotnost zadovoljiva, seveda tudi ob nenehnih kontrolah in urgencah z naše strani. Slabša pa je oskrba prodajnih mest v gostinstvu, za kar uvoznik ni specialist in ga je potrebno konstantno nadzirati in učiti, pospeševalci prodaje, ki so bili prej zaposleni v Jadranski pivovarji, so sedaj zaposleni pri uvozniku, vendar morajo poleg našega in Kaltenberg piva pospeševati tudi ostali asortiman Orbica, kar seveda njihov efekt prodaje piva precej zmanjša.

Kaltenberg pivo se ne proizvaja in polni več v Jadranski pivovari, sedaj gre to vse iz Laškega, v opisanem obdobju sicer samo v cisternah, od julija dalje pa tudi polnjeno v celotno prodajno embalažo.

Bosna in Hercegovina

V letošnjem letu se je skupna družba Skupine Pivovarna Laško v Bosni in Hercegovini RA&LA razformirala, serviserji so ostali zaposleni na firmi, poleg direktorja, administratorke, skladiščnika in komercialista, pospeševalci pa so se zaposlili pri uvoznikih.

Pivo Zlatorog v sodih in zabojih se letos vozi iz Laškega, kar pomeni bistveno višjo nabavno ceno (vključena carina in prelevman, kar iz Splita ni bilo) za uvoznika in posledično višjo in zato manj konkurenčno ceno na trgu.

Poleg ekskluzivnega uvoznika M.I.P. sta še vedno (količinsko sicer majhna) uvoznika sodov firmi Vegić iz Ljubuškega in Aventa iz Čelinca.

Prisotnost našega piva na prodajnih mestih je v sektorju trgovine izredno dobra, zadovoljiva je sicer tudi v sektorju gostinstva, vendar je tu borba za pozicije in kupce bistveno težja. Vsem domačim pivovarjam je prodaja piva padla, vse sosednje pivovarne (iz Srbije, Hrvaške in Črne gore) imajo glede dajatev praktično status domačih pivovarj in nas predvsem z močnimi vložki v gostinske lokale izrinjajo iz najboljših prodajnih mest.

Kosovo

Tukaj je situacija boljša, poleg domače Pečke pivovarne, ki je tudi uvoznik in distributer piva Union, sta najmočnejši uvozni pivi Skopsko in Nikšičko. Tukaj še ni velikih trgovskih verig, v trgovinah smo zelo dobro prisotni in preko trgovin se tudi proda večina našega piva v tej državi. S točilnimi aparati tukaj nismo prisotni, saj je to domena domače pivovarne, pa tudi navade pitja piva v tej državi sicer niso v prid potrošnje v gostinstvu.

Makedonija in Srbija

Na teh dveh trgih je v letošnjem letu prodaja našega piva kar močno padla, predvsem na račun domačih pivovarj. Obe makedonski pivovarji sta v lasti največjih svetovnih korporacij: Skopska – Heineken in Prilepska – Carlsberg, v njunih medsebojnih vojnah za prevlado nad boljšimi prodajnimi mesti mi s svojim buĎetom za trĝno komuniciranje enostavno nimamo nobenih pogojev, borimo se le še za goli obstoj.

V Srbiji je situacija ista, tam so prisotne tri najvećje svetovne korporacije: Apatin – Inbew; Ćelarevo – Carlsberg, Novi Sad – Heineken. Borba med njimi je še moćnejša, saj Apatinu in Ćelarevu prodaja pada tako na domaćem trgu, kot v izvozu, trenutno raste samo v Novem Sadu. Tudi v Srbiji so naši marketinški vložki bistveno premajhni za karkoli drugega, kot za goli obstoj. V obeh drĝavah smo v trgovinskem sektorju dobro zastopani, razen seveda v najvećji srbski trgovski verigi Delta, kjer nas sploh ni. V gostinstvu se borimo predvsem s toćenim pivom, pa še tu nas domaće pivovarne z enormnimi vložki v posamezne lokale izrinjajo iz vseh dobrih pozicij.

Italija

Italijanski trg je naš najmoćnejši izvozni trg, kamor prodajamo pivo trgovske blagovne znamke Ceres, kot tudi naše lastne blagovne znamle. Prodaja vseh piv v Italijo je letos moćno v porastu.

Upravljanje tveganj

Pri poslovanju je Pivovarna Laško, d. d. izpostavljena različnim poslovnim in finančnim tveganjem, ki jih večino z aktivnim in celovitim pristopom učinkovito obvladuje, so pa tudi tveganja, na katera nima možnosti večjega vpliva.

Poslovna tveganja

Dejavnost proizvodnja pijač je izpostavljena sezonskemu značaju potrošnje. Tako se poslovna tveganja družbe navezujejo tudi na vremenske razmere v poletnem sezonskem obdobju.

- ☞ Glede na to, da družba skoraj 20 % fizične realizacije dosega na trgih izven Evropske Unije, so poslovna **tveganja na tem prodajnem področju** izpostavljena tudi morebitnim enostranskim ukrepom teh držav, ki lahko poslabšajo pogoje trženja na teh trgih.
- ☞ **Intelektualna lastnina** oz. blagovne znamke so izpostavljene določenim tveganjem, da se pojavijo na trgu od drugega proizvajalca, zato imamo vse blagovne znamke zaščitene pri Uradu za varstvo intelektualne lastnine.
- ☞ **Zanesljivost dobaviteljev in pogodbenih partnerjev** je zmerno izpostavljena, za preprečevanje poslovnih motenj na tem segmentu se poslužujemo vhodne kontrole kvalitete surovin in repromaterialov. Za nabavo istovrstnega blaga imamo praviloma dva ali več dobaviteljev.
- ☞ **Razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti** je delno izpostavljena poslovnim tveganjem predvsem zaradi morebitnega strojeloma. V izogib tem proizvodnim motnjam nemoteno delovanje proizvodnih zmogljivosti zagotavljamo z rednim letnim planiranim vzdrževanjem in preventivnimi tekočimi vzdrževalnimi deli.
- ☞ **Varovanje okolja** – okolje je izpostavljeno poslovnim tveganjem zaradi odpadnih vod, ki nastajajo v proizvodnem procesu. Z aktiviranjem čistilne naprave pa smo to tveganje zmanjšali na minimalno raven. Redno spremljanje škodljivih vplivov na okolje pa ima na varovanje okolja še dodaten vpliv.
- ☞ **Varovanje premoženja** – z izdelavo načrta varovanja smo pri ogroženosti oz. obvladovanju premoženja dosegli raven, ki omogoča pravočasno odkritje dogodka in posledično možnost čim hitrejše odprave posledic.

Finančna tveganja

Za zagotavljanje dolgoročnega stabilnega poslovanja družbe je potrebno sprotno in temeljito spremljanje in ocenjevanje finančnih tveganj. Tudi v letu 2010 smo sledili cilju doseganja stabilnosti poslovanja in zmanjševanja izpostavljenosti posameznim tveganjem na optimalno raven. Med finančnimi tveganji so posebej pomembna kreditno tveganje, tveganje obrestnih mer, valutno tveganje in likvidnostno tveganje.

Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za varovanje pred njimi izvajamo in presojava na podlagi učinkov na denarne tokove.

☞ **Kreditna tveganja** zajemajo vsa tveganja, ki vplivajo na zmanjšanje gospodarske koristi podjetja zaradi plačilne nesposobnosti naših poslovnih partnerjev (kupcev) in neizpolnjevanja njihovih pogodbenih obveznosti. V ta namen redno nadziramo in spremljamo finančne terjatve naših kupcev, tako grosistov kot tudi kupcev detajlistične prodaje. Večinoma poslujemo z znanimi in preverjenimi poslovnimi partnerji, katerih boniteto sproti spremljamo.

Terjatve imamo zavarovane z običajnimi instrumenti za zavarovanje terjatev in skrbimo za tekočo spremljavo terjatev po poslovnih partnerjih in po zapadlosti. Kreditna tveganja obvladujemo in za podjetje pomenijo nizko stopnjo izpostavljenosti.

☞ **Tveganje obrestnih mer** predstavlja možnost spremembe višine referenčne obrestne mere na finančnem trgu, predvsem zaradi že najetih dolgoročnih kreditov v EUR, vezanih na spremenljivo obrestno mero (EURIBOR), ki je v začetku leta 2010 še kazala trend padanja, v zadnjem mesecu pa je zaznati rahel porast euribor-ja na finančnem trgu. Iz tega razloga smo v prvi polovici letošnjega leta sklenili posel ščitenja obrestne mere in s tem zavarovali del svojih kreditov pred morebitnim zvišanjem referenčne obrestne mere na finančnem trgu. Ocenjujemo, da je izpostavljenost podjetja do obrestnih tveganj zaradi visoke stopnje zadolžitve še zmeraj visoka, vendar kljub temu obvladljiva.

☞ **Z valutnim tveganjem** se pri poslovanju družbe v letu 2010 ne srečujemo, saj tako na strani izvoza kot uvoza poslujemo v EUR. Tudi struktura naših tujih virov financiranja je v celoti sestavljena iz kreditov v skupni valuti Evropske monetarne unije.

☞ **Likvidnostno tveganje:** Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, med drugim ureja tudi finančno poslovanje pravnih oseb. Med finančnimi tveganji je izrednega pomena spremljanje likvidnostnega tveganja, ki pomeni tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne in dolgoročne plačilne nesposobnosti. Poleg tega mora podjetje spremljati in zagotavljati kapitalsko ustreznost, kar pomeni, da mora podjetje vedno razpolagati z dovolj dolgoročnimi viri financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja. Zagotavljati mora ustrezno razmerje med kratkoročnimi obveznostmi in kratkoročnimi sredstvi. Podobno kot je podjetje na zadnji dan leta 2009 izkazovalo presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi, se stanje tudi ob zaključku polletja letošnjega leta ni bistveno spremenilo, kar še vedno pomeni obstoj precejšnjega likvidnostnega tveganja. Da bi se izognili plačilni nesposobnosti, upravljamo z likvidnostnim tveganjem, oblikujemo in izvajamo politiko rednega upravljanja likvidnosti, ki vključuje načrtovanje pričakovanih denarnih odlivov in zadostnih denarnih prilivov zanje, ob upoštevanju normalnega poteka poslovanja in morebitnih

položajev likvidnostnih kriz. Podjetje s pomočjo ustreznih kreditnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov, v obliki revolving kreditov in dovoljenega limita na TRR, likvidnostno tveganje razmeroma uspešno obvladuje. Ocenjujemo tudi, da bo, kot doslej, ob zapadlosti kratkoročnih posojil pri bankah na finančnem trgu, možno dogovoriti obnovitev obstoječih kratkoročnih virov financiranja oz. pridobiti nove kvalitetnejše vire. Prav tako so vsa posojila pri bankah ustrezno zavarovana z dolgoročnim premoženjem podjetja. Poslužujemo pa se tudi razporejanja viškov in primanjkljajev finančnih sredstev v okviru Skupine na kratek rok. Vsi večji finančni odlivi so vnaprej planirani in pokriti s finančnimi prilivi, bodisi iz poslovanja, bodisi iz naslova koriščenja kratkoročnih virov financiranja. Na enak način obvladujemo tudi tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti. Ocenjujemo, da je izpostavljenost likvidnostnemu tveganju glede na situacijo na finančnem trgu kakor tudi na celotnem gospodarskem prostoru visoka, vendar je na podlagi aktivnosti, ki jih podjetje v zvezi s tem izvaja, dokaj obvladljivo.

Upravljanje s finančnimi tveganji Skupine

Poslovanje Skupine je izpostavljeno različnim tveganjem: kreditnemu tveganju, obrestnemu tveganju, valutnemu tveganju, likvidnostnemu tveganju, itd. Celotna dejavnost upravljanja s tveganji v Skupini se osredotoča na nepredvidljivost finančnih trgov in skuša minimizirati potencialne negativne učinke na finančno uspešnost Skupine. Z globalno finančno krizo lanskega leta je postala stabilnost poslovanja Skupine podvržena večjim tveganjem. Iz tega razloga Skupina obvladovanju tveganj posveča bistveno večjo pozornost in izvaja več aktivnosti, da tveganja obvladuje.

☞ **Kreditna tveganja** zajemajo vsa tveganja, ki vplivajo na zmanjšanje gospodarske koristi Skupine zaradi plačilne nesposobnosti naših poslovnih partnerjev (kupcev) in neizpolnjevanja njihovih pogodbenih obveznosti. V ta namen redno nadziramo in spremljamo finančne terjatve do naših kupcev, tako grosistov kot tudi kupcev detajlistične prodaje. Večinoma poslujemo z znanimi in preverjenimi poslovnimi partnerji, katerih boniteto sproti spremljamo.

Terjatve imamo zavarovane z običajnimi instrumenti za zavarovanje terjatev. Uporabljamo tudi metodo določitve limita odprtega dolga posameznega kupca, glede na prodajno pogodbo. Kreditno tveganje obvladujemo tudi z zavarovanjem dela terjatev na tujih trgih pri družbi SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. Ljubljana. Prav tako tekoče spremljamo terjatve po poslovnih partnerjih in po zapadlosti njihovega dolga. Kreditna tveganja obvladujemo in za Skupino pomenijo zmerno stopnjo izpostavljenosti.

☞ **Tveganje obrestnih mer** predstavlja možnost spremembe višine obrestne mere na finančnem trgu, predvsem zaradi najetja dolgoročnih kreditov, vezanih na spremenljivo obrestno mero (EURIBOR). Pri najetih dolgoročnih posojilih je Skupina izpostavljenost spremembam obrestnih mer delno odpravila že v preteklih letih z uporabo izvedenega finančnega instrumenta v obliki

obrestnega ščitenja. V prvi polovici letošnjega leta smo ponovno sklenili posel ščitenja obrestne mere in naše poslovanje tako vsaj delno zavarovali pred morebitnim porastom euribor-ja na finančnem trgu. Ocenjujemo, da je izpostavljenost Skupine do obrestnih tveganj še vedno visoka, vendar obvladljiva.

- ☞ **Valutno tveganje** je bilo pri poslovanju Skupine v letu 2010 zanemarljivo, saj je bila struktura naših poslov s tujino pretežno vezana na evro, tako na nabavnem in prodajnem kot tudi na finančnem segmentu. Ocenjujemo, da je tečajno tveganje pri ostalih valutah zaradi nepomembnosti poslov majhno.
- ☞ **Likvidnostno tveganje** izhaja iz možnosti primanjkljaja razpoložljivih finančnih virov in posledično temu nesposobnost Skupine, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti, tako tekoče poslovne obveznosti kot tudi svoje obveznosti iz financiranja. Likvidnostno tveganje Skupine Pivovarne Laško je sicer glede na situacijo na finančnem trgu kakor tudi na celotnem gospodarskem prostoru visoko, vendar je na podlagi aktivnosti, ki jih podjetja Skupine v zvezi s tem izvajajo, dokaj obvladljivo. Skupina dosledno izvaja politiko rednega upravljanja likvidnosti, ki vključuje načrtovanje in spremljanje denarnih prilivov in odlivov in s pomočjo ustreznih kreditnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov, likvidnostno tveganje obvladuje. Skupina ima na kratkoročnem finančnem trgu odprte kreditne linije v obliki kratkoročnih revolving kreditov in dovoljenih limitov na TRR-jih. Poslužujemo pa se tudi razporejanja viškov in primanjkljajev finančnih sredstev v okviru Skupine na kratek rok. Vsi večji finančni odlivi so vnaprej planirani in pokriti s finančnimi prilivi, bodisi iz poslovanja bodisi iz naslova koriščenja kratkoročnih virov financiranja. Na enak način obvladujemo tudi tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti. Skupina ocenjuje, da je izpostavljenost kreditnemu tveganju sicer visoka, vendar obvladljiva.

Trženjske aktivnosti

Organizacijska struktura poslovne funkcije Marketing

V skladu z reorganizacijo služb Pivovarne Laško je marketing v organizacijski strukturi podjetja prešel iz štabne funkcije predsednika uprave v komercialo. Direktor marketinga je odgovoren direktorju komerciale.

Izdelek

V želji, da s svojim portfeljem blagovnih znamk čim bolj pokrijemo vse segmente pivcev, smo v mesecu marcu na trg uvedli prenovljeni Bandidos. Blagovni znamki smo spremenili celotno celostno podobo, potrošniki pa so spremembe opazili predvsem pri prenovljeni steklenici 0,33 l. Ob prenovi steklenice smo ukinili polnitve v 0,33 l pločevinke ter okus Bandidos Power, novi Bandidos pa ponujamo v kartonih 1/24 ter šestorčkih na pladnju.

Z vidika razvoja novih okusov, prenove podobe in arhitekture ostalih blagovnih znamk ter produktnih linij ni bilo sprememb, smo pa na področju embalaže za podporo prodaje pripravili akcijska pakiranja:

- ☞ Laško Zlatorog, šestorček pločevink 5+1
- ☞ Laško Club, šestorček pločevink 5+1
- ☞ Export Pils, šestorček pločevink 5+1
- ☞ Oda 1,5 l, vez 6, 4+2

Cena

Cenovne pozicije se niso spremenile. Laško Zlatorog je predstavnik srednjega cenovnega razreda, Laško Club, Dark, Light in Elikzir pa uvrščamo v razred specialnih piv in predstavljajo premium segment ponudbe. Export Pils je odgovor na ponudbo nizko cenovnih piv. Oda je voda srednjega cenovnega razreda. Prenovljeni Bandidos ostaja na enaki poziciji, poziciji nizkega premiuma, v kategoriji pijač za mlade. Za vse cenovne pozicije je značilno, da jim je primerno prilagojena embalaža in celoten marketinški splet.

Tržne raziskave

Za tržno komuniciranje na domačem in na tujih trgih smo v letu 2010 planirali 8 % od celotnega planiranega prihodka prodaje izdelkov Pivovarne Laško v letu 2010. Sestava razdelitve sredstev je naslednja:

☞ Slovenija	80 %
☞ Izvoz	20 %

Slovenija

Tržna komunikacija v prvem polletju je bila usmerjena v naslednje glavne projekte:

- ☞ Eliksir, projekt Zimsko pivo,
- ☞ Oda, projekt Le voda,
- ☞ prenova podobe blagovne znamke Bandidos,
- ☞ Laško Zlatorog, projekt Poln ponosa.

V mesecu januarju in februarju smo nadaljevali s komunikacijo Eliksirja kot zimskega piva Pivovarne Laško. Komunikacija je vključevala TV, tisk in radijski oglas, veliko pozornost pa smo namenili aktivnostim pospeševanja prodaje v trgovini in horeci.

V februarju smo pripravili oglaševalsko akcijo za vodo Odo. Na podlagi študije trga vod in njihovih pozicij smo vpeljali slogan »Oda, Le voda«, ki skupaj s sloganom »Življenje jo hoče« postavlja platformo za njeno nadaljnjo komunikacijo. Nit oglaševalske akcije je bilo predstaviti Odo kot uradno vodo Olimpijskega komiteja Slovenije (Oda, uradno voda slovenske reprezentance) in ji na tak način dvigniti priklic ter prepoznavnost. Medijski zakup je vključeval TV, radio, tisk in internetne oglase, podkrepljen pa je bil z aktivnostmi pospeševanja prodaje na trgu. S podkrepljeno komunikacijo Ode smo nadaljevali v mesecu juniju, ko smo izvedli SMS nacionalno nagradno igro. Stroškovno optimalno komunikacijo smo dosegli s pomočjo uporabe prsne etikete na platenki, ter objavo spletne strani www.oda.si.

Po marčevski uvedbi Bandidosa na trg, se je v mesecu maju prodajnim aktivnostim pridružila tudi komunikacija. Pripravili smo TV, radio, internet oglase, prenovili spletno stran, ter začrtali spletno strategijo njegove komunikacije. Spletni strani www.bandidos.eu se je pridružila spletna stran www.zavedno.si, ter ostala socialna omrežja. Na tak način v najširšem smislu zajemamo ciljno skupino mladih, ki jo lovimo tudi skozi različne aktivnosti pospeševanja prodaje v horeci in trgovini ter ob pomoči številnih nagradnih iger. Novi slogan Bandidosa je »Za vedno«.

Največji projekt prvega polletja je kampanja za Laško Zlatorog, ki vpeljuje slogan »Poln ponosa«. Njen namen je okrepiti imidž in prepoznavnost nosilne blagovne znamke Laško Zlatorog ter posredno vplivati na podobo korporativne blagovne znamke Pivovarna Laško. S kampanjo smo terminsko pričeli v mesecu maju, časovno pa skozi posamezne podprojekte pomeni celoleten kontinuirani pristop. Nosilni del

kampanje je imidž komunikacija, ki smo jo v mesecu maju in juniju izvajali na TV, radiu, tisku in internetu.

Dodatno utrjevanje imidža je predstavljal drugi del kampanje, to je Zlatorogova transverzala ponosa. Ta združuje sedem pohodov na sedem slovenskih hribov, kjer je organiziranih sedem družabnih srečanj vseh ljubiteljev planin, zdravega načina življenja in druženja. Na pohodih Pivovarna Laško zbira sredstva namenjena za obnovo slovenskih goskih poti in postojank, s čimer dodatno širi svojo družbeno odgovorno ravnanje. Transverzala komunikacijsko izhaja iz krovne imidž kampanje, komunikacija pa vključuje TV, radio, tisk in internet. V podporo je bila vzpostavljena spletna stran www.gremovhribe.si, pripravljeni so bili prilagojeni POS materiali, kampanja je dobila svojo celostno grafično podobo s prepoznavnim znakom. Transverzala tako pomeni smernico za prihodnje, ko bi ji naj dodajali še več pohodov in jo širili še z drugimi različnimi načini preživljanja prostega časa v hribih.

Iz krovne kampanje izhaja tudi nagradna igra zbiranje zamaškov, kjer morajo sodelujoči sestaviti napis »Poln ponosa«. Komunikacijsko smo nagradno igro podprli s TV oglasom in objavo na spletni strani, na povratni steklenici Laško Zlatorog pa smo dodali retro etiketo z opisom možnosti in načina sodelovanja kupcev. Nagradna igra pomeni tudi osnovo za izračun donacije, ki jo nameravamo izvesti v mesecu septembru in oktobru. Od vsake prejete dopisnice bo namreč Pivovarna Laško podarila 0,5 EUR za obnovo gorskih poti in postojank.

Od meseca maja do konca nogometnega svetovnega prvenstva v mesecu juniju smo s scratch partyji v horeci pospeševali prodajo blagovnih znamk Bandidos, Laško Zlatorog steklenica, Laško Zlatorog točeno in Laško Club. Za linijo Laško smo vpeljali promocijski slogan podpore športnim dogodkov »Navijaj po Laško«, ki smo ga kot dodatno podporo prodaji komunicirali v TV oglasu pripravljenem izključno za nogometno svetovno prvenstvo. Skupaj smo izvedli preko 1.000 promocij v horeci.

Organizirali smo promocijo na prireditvi Lent v Mariboru v mesecu juniju ter sodelovali pri aktivnostih povezanih z VIP-prireditvami (Pivo-cvetje, Zlata lisica, Planica,...), kakor tudi pri promocijskem opremljanju prireditvenih prostorov na prodajnih prireditvah.

Tuji trgi

Na tujih trgih so bile marketinške aktivnosti usmerjene v opremo prodajnih mest in pospeševanje prodaje.

Poročilo proizvodno tehničnega sektorja

Kljub gospodarskim težavam in likvidnostnemu krču, smo v prvem polletju 2010 uspeli uspešno proizvesti in napolniti celoten nabor naših proizvodov ter hkrati uvesti tudi nekaj novosti, ki so potrdile razvojno usmerjenost in inovativnost Pivovarne Laško. Še posebej smo lahko ponosni na tri zlate medalje in eno srebro na mednarodnem ocenjevanju piv Monde Selection, kar samo potrjuje našo osredotočenost k najvišjim standardom kakovosti. Večletno delo skupaj z nabavo pri izbiri najboljših surovin in materialov za proizvodnjo piva zagotovo prinaša rezultate. Vedno znova lahko z veseljem ugotavljamo, da kakovostni standardi Pivovarne Laško presegajo normative in standarde dobaviteljev, ki sicer svoje izdelke ali storitve dobavljajo tudi svetovno znanim podjetjem v naši branži. Veseli nas, da smo se tudi organizacijsko povezali z oddelkom nabave, ki je sedaj ena izmed služb v okviru proizvodno tehničnega sektorja.

V prvem polletju 2010 smo izboljšali obrat zalog rezervnih delov v vzdrževanju in surovin v proizvodnji piva ter porabo kemikalij za pranje proizvodne opreme. Nadaljevali smo z nadzorovanjem in upravljanjem energetskih virov ter uvajali načela trajnostnega razvoja podjetja.

Kljub dotrajanosti proizvodnih linij za povratno embalažo smo nadaljevali s projektom prenove povratne embalaže, ki se naj bi realiziral skupaj s prenovo polnilne linije ST2. Sočasnost nam bo zagotovo prinesla številne sinergijske učinke tako na področju upravljanja polnilnih linij, porabe vode in energije ter hkrati omogočila prodor z inovativno embalažo tudi na sosednja tržišča.

Poleg načrtovanja prenove proizvodne opreme pa smo se skupaj s kadrovske službo lotili načrtnega pomlajevanja operativnega kadra na področju polnjenja, kjer v zadnjih letih ugotavljamo pomanjkanje kakovostnih strokovnih sodelavcev predvsem na področju upravljanja in vzdrževanja polnilnih linij.

Kot okoljsko ozaveščeno podjetje smo zavzeto pristopili k programu zniževanja izpustov toplogrednih plinov (TPG), pri čemer se zavedamo, da so koristi večje od stroškov. Kot podjetje verjamemo, da z aktivnim zmanjševanjem TPG lahko izboljšamo svoj konkurenčni položaj in povečamo vrednost podjetja. Z vpeljavo energetskega managementa, novih tehnologij in uporabo energetske varčnih izdelkov v poslovnih procesih, nameravamo zmanjšati izpuste in stroške poslovanja.

Tudi končni potrošniki od podjetij vedno bolj zahtevajo, da se osredotočimo na zmanjševanje okoljskih vplivov svojih izdelkov. Zato je naša usmeritev v povratno embalažo še kako pomembna, ker upošteva zmanjšanje vseh negativnih vplivov, ki jih izdelek lahko prinaša v svojem življenjskem ciklu.

S prehodom na nizkoogljično ekonomijo se rojevajo nove poslovne priložnosti v obliki inovacij na področju razvoja okolju prijaznih izdelkov in vpeljavi novih načinov proizvodnje. Ena prepoznavnejših iniciativ v okviru katere podjetja razkrivajo strategije zmanjševanja izpustov je Carbon disclosure project.

S tovrstnimi aktivnostmi podjetja lahko prepričujemo vlagatelje, da se zavedamo vpliva podnebnih sprememb na poslovanje podjetja in da imamo pripravljene ukrepe, s katerimi bomo ohranili in povečali vrednost podjetja.

Nenazadnje pa smo poleg številnih aktivnosti na področju ekologije začeli z uvajanjem kvasne suspenzije na čistilno napravo in tako pridobili pomembne dodatne količine bioplina ter hkrati zaustavili delovanje energetske potratne naprave za sušenje kvasa.

Kot pretekla leta pa je precej dela in truda bilo vloženega tudi v aktivnosti koordinacije med podjetji na ravni Skupine Pivovarna Laško. To se je razen pri zmanjševanju stroškov zagotovo poznalo tudi pri večji operativnosti in nenazadnje poslovnih rezultatih posameznih družb skupine. Eden izmed večjih uspehov je bila pogodba med GEN-I in članicami Skupine Pivovarna Laško, ki bo v naslednjem letu prinesla precejšnje prihranke pri nakupu električne energije.

Proizvodnja in tehnologija

S prekinitvijo proizvodnje v Jadranski Pivovari Split, smo prenesli proizvodnjo piva Kaltenberg Pils v Laško, v mesecu juniju, po porabi vseh zalog piva v Splitu, pa tudi polnjenje.

Druga novost v programu polnjenja je pivo Strong Ale, ki ga za potrebe danske pivovarne Ceres polnimo v PET embalažo 0,33 l.

Vse večji delež v proizvodnem programu predstavlja svetlo pivo Top Royal Pils, ki ga po licenci danske pivovarne za potrebe italijanskega trga proizvodimo in polnimo v Laškem.

Kakovost končnih izdelkov je ustrezala postavljenim standardom, tako domačim kot licenčnim.

Sistemske smo se lotili priporočil presoje ob certificiranju konec oktobra 2009 (montaža mrež-komarnikov, luči za uničevanje mrčesa)...

Izvedeno je bilo tudi izobraževanje zaposlenih v proizvodnji, kontroli kakovosti, vzdrževanju in polnjenju, na vodovodu ter tudi tistih, ki so se zaposlili za določen čas.

V sodelovanju s komercialno smo našim ključnim kupcem – Mercator, Tuš, Spar, KZ Metlika, Davidov Hram, predstavili proizvodnjo naših izdelkov, pomen rokovanja z njimi v prometu, opozorili na ključne probleme, ki se v zvezi s tem pojavljajo in prisluhnili njihovim željam in predlogom.

Pripomb trga na kakovost izdelkov ni bilo, vzrok za vračilo nekaterih pa je bil predvsem pretečen rok uporabe oz. problem s prodajo zalog.

Še vedno se bo potrebno intenzivno posvečati trgu točenega piva in osveščanju gostincev glede vzdrževanja točilnih naprav, rokovanja s točenim pivom in uporabo živilskega CO₂ kot potisnega plina.

Vlaganja v proizvodnjo, energetiko, ekologijo in infrastrukturo

1. Dopolnitev linije z novo opremo - ST2

V prvem polletju 2010 smo v ne sezonskem obdobju brez večjih motenj proizvodnje uspeli opraviti pripravljala dela tehnološke in energetske infrastrukture, ki so pogoj za nadaljnja dela projekta dopolnitve linije ST2 z novo opremo. Izvedene so vse potrebne instalacije, ki bodo zagotovile optimalno oskrbo nove linije z produktom oz. energenti, hkrati pa je bilo zaradi prostorskih potreb nove opreme že izvedeno tudi premeščanje obstoječe opreme, kot jo zahteva projekt novo zastavljene linije. Pripravljala dela se bodo nadaljevala v jesenskem obdobju tako, da bo v pričetku 2011 mogoče takoj pričeti z montažnimi deli na polnilni liniji.

2. Prestavitev lužnih rezervoarjev

Takoj v pričetku 2010 so stekla dela prestavitve dveh lužnih rezervoarjev iz južnega na zahodni del platoja polnilnice in rušenje objektov »Kmetijska zadruga« in »Elektro Celje«. V mesecu aprilu, so bila dela uspešno zaključena, s tem pa smo pridobili prostor, ki je pogojeval nadaljnjo izvedbo logistične ureditve južnega platoja polnilnice.

3. Uvoz polnilnica jug

V mesecu aprilu 2010 je takoj po prestavitvi lužnih rezervoarjev sledil projekt izvedbe južnega uvoza v polnilnico s krožnim kamionskim prometom. Tako je že izvedena ureditev uvoza iz regionalne ceste, nameščen montažni objekt za potrebe opravljanja vratarske in sprejemno-odpremne službe, ter protipoplavna zaščita, na platoju »Kmetijska Zadruga« pa je v fazi urejanja kamionsko obračališče z platojem za skladiščenje embalaže. Projekt bo predvidoma v celoti zaključen konec avgusta 2010.

4. Zaboje 10 x 0,5 litra

Sočasno s projektnimi aktivnostmi linije ST2 so potekale tudi aktivnosti razvoja novega malega zaboja 10x0,5 l, ki so pripeljale do končnega načrta in modelnega prototipa, ki je tako dimenzijsko kot oblikovno popolnoma definiran oz. pripravljen za izvedbo in uvajanje v proizvodnjo takoj, ko bo to omogočala prenovljena linija ST2.

5. Pakiranja za CERES

V mesecu aprilu 2010 smo zaključili montažo in uspešno spustili v pogon nov pakirni stroj SMI, ki omogoča novo ponudbo končnih proizvodov in pakiranj »Carton sleeve« 1 x 3, 2 x 2 in 2 x 3 za 0,33 / 0,5 litrske steklenice in pločevinke. Ravno tako so bili z novimi formatnimi deli dopolnjeni ostali stroji linije ST3, kot to narekujejo potrebe prodaje na izvozne trge zahodne Evrope. Sočasno je bila za te potrebe razvita tudi nova PET plastenka 0,33 l, izdelan nov komplet orodij za napihivalni stroj in uvedeni formatni deli pnevmatskega transporta do polnilnega stroja ST3. Projekt je v celoti uspešno zaključen in vse izvedene dopolnitve ter preureditve že od spuščanja v pogon omogočajo izpolnjevanje želj oz. zahtev naših kupcev.

6. Prenova kotlovnice

V obdobju marec – maj 2010 je bila v kotlovnici uspešno na novo instalirana najsodobnejša programska in strojna oprema sistema »Seavis-Saacke«, ki v procesu proizvodnje in distribucije pare sedaj zagotavlja doseganje visokih izkoristkov procesa, optimalno porabo primarnih energentov – zemeljski plin in bioplin iz čistilne naprave ter visoko stopnjo varnosti in zanesljivosti obratovanja. Zaradi izrabljenosti je bila zamenjana tudi periferna oprema obeh kotlov – napajalne črpalke, ventili, sonde in senzorji, ki z ustrezno programsko opremo omogočajo tudi popolnoma avtomatizirano 72 urno obratovanje kotlovnice brez nadzora.

7. Energetski management – Software in oprema

Po predhodno opravljenih analizah in projekcijah možnih prihrankov energentov ter izdelanem projektu upravljanja z energijo smo v prvem polletju uspeli nabaviti in že instalirati približno 1/2 ustrezne merilne opreme na področju energetov, ki predstavljajo najvišji delež stroškov – zemeljski plin, električna energija, voda, para, zrak. To nam že sedaj omogoča tekoče spremljanje porab teh energentov. Z deli na tem projektu nadaljujemo v drugi polovici leta 2010, ko bo instalirana preostala periferna in programska oprema za zajem in analizo, ki bo omogočala popoln nadzor in optimalno rabo vseh energentov.

8. Obnova IT centra

Skladno s standardi visoke stopnje varnosti in zanesljivosti obratovanja, smo v sodelovanju z strokovnjaki HP izdelali izvedbeni projekt namestitve zmogljivejše opreme za kondicioniranje strežniškega prostora IT centra. Izvedba del je načrtovana v drugem polletju 2010.

9. Ekološki projekti – Bioplin

V celotnem polletnem obdobju smo na Biotehničnem in Kemijskem inštitutu v Ljubljani izvajali pilotne poskuse uvajanja kvasne suspenzije v našo odpadno vodo, z ugotavljanjem optimalnega poteka anaerobne razgradnje oz. pridobivanja bioplina iz tega mešanega substrata. Na osnovi obetavnih rezultatov pilotnih poskusov smo v mesecu maju 2010 pričeli z direktnim uvajanjem pivskega kvasa preko kanalizacijskega sistema na naš UASB reaktor, z postopnim povečevanjem obremenitve in spremljanjem vseh parametrov razgradnje ter pridobivanjem bioplina. Rezultati vseh analiz obratovanja reaktorja dajejo vzpodbudno sliko za nadaljnje povečevanje obremenitve z kvasno suspenzijo in s tem tudi povečano proizvodnjo bioplina. Zaključek projekta je načrtovan v drugi polovici leta, ko bodo po obdelavi vseh parametrov natančneje poznani tudi vsi učinki dodatne razgradnje kvasnega substrata in s tem tudi novo pridobljene količine bioplina.

10. Odkupi, infrastruktura in vodni viri

Na tem področju vlaganj smo izvedli nekatere aktivnosti, kot jih predvideva načrt vlaganj 2010, vendar le do faz, ki ne zahtevajo finančnih vložkov. Pospešeno nadaljevanje teh aktivnosti načrtujemo v drugi polovici leta 2010.

Vzdrževanje in energetika

Dela preventivnega vzdrževanja v prvi polovici leta 2010 so se izvajala po načrtanem planu, ki bazira na planu del v času ne sezonske proizvodnje in v obsegu časovnega delovanja posamezne opreme v predhodnem obdobju. Tako se je pričetek omenjenih del že pričel v zadnjem tromesečju preteklega leta, z nadaljevanjem v prvem tromesečju tega leta. Poleg menjave posameznih delov na napravah, njihovega pregleda in optimizacije, so vzporedno potekala tudi dela na menjavi določene investicijske opreme. Ne smemo pa zanemariti tekočih vzdrževalnih del, ki so prisotna na preostali delujoči tehnološki opremi.

Ker se z leti obratovanja opreme izkazuje vse večja iztrošenost posameznih strojev oz. naprav ter spremljevalne opreme, se posledično povečuje tudi obseg vzdrževalnih del. Kot posledica večjih posegov v sklope in naprave, podrobnejše diagnostike in menjave delov, so se povečali tudi vzdrževalni stroški tako za rezervne dele kot tudi na povečanem obsegu porabljenega časa. Da smo uspeli izvesti realizirane plane, smo tudi za to obdobje koristili poleg domače vzdrževalne službe tudi ekipo zunanjih izvajalcev. Tako smo z najetjem tujih vzdrževalcev premostili primankljaj lastne delovne sile, ki je potrebna za tovrstna dela. Posledično pa se s cenovnega vidika cena izvedbe del dviguje, kar predstavlja določeno podražitev del, ki odstopajo od načrtovanih.

Glede na določeno iztrošenost naprav in opreme bi bilo smiselno preiti v zamenjavo določene opreme, ker se z leti stroški za preventivna vzdrževalna izredno dvigujejo, posredno pa se učinkovitost zanesljivega obratovanja znižuje.

Na strani energetske oskrbe z vsemi potrebnimi energenti ni bilo nobenih problemov. Za zadovoljitev potreb po energentih do posameznih tehnoloških odjemov so se prav tako izvedla določena preventivna vzdrževalna dela s poudarkom na izkoristku v korist manjših energetskih izgub. Del vzdrževalnih sredstev je bil namenjen tudi menjavi iztrošene opreme v sistemu oskrbe z energijo, zmanjšanju toplotnih izgub in transformiranju toplote in komprimiranega zraka. Prav tako so se izvajali zakonsko predpisani pregledi posameznih energetskih naprav.

Oskrba z vodo

Tudi v prvi polovici leta 2010 so potekala dela na vodovodu po predhodno načrtanem planu. V omenjenem obdobju smo zagotavljali v sistemu kvalitetno vodo skladno z načelom HACCP v zadostnih količinah. Po planu, ki smo si ga zastavili skupaj z občino, smo v omenjenem obdobju posvečali veliko energije prevzemu vodovodnega sistema Zidani most. Sistem je bil v slabem stanju, zato se na tem vodovodu dela še nadaljujejo. Izvedli smo tudi povezavo vodovoda Šentrupert, ki ima slabo izdatnost zajetja na vodovodni sistem Trije studenci. Dolžina povezave je 1000 m, s to povezavo nam v bodoče ne bo potrebno dovažati vode ob suši. Poleg rednega vzdrževanja in obratovanja vodovodnega sistema smo opravili še naslednja večja dela:

- ☞ Borovo – menjava cevovoda 200 m,
- ☞ pod gradom Laško proti Urankarju – menjava cevovoda 300 m,

- ☞ Šentrupert pri gradnji nove šole – menjava cevododa 200 m,
- ☞ na Polani – menjava cevododa med zajetjem in vodohranom,
- ☞ ureditev črpališča Belovo,
- ☞ delna sanacija rova v Rudniku,
- ☞ nadaljevanje geodetskih raziskav na vodonosnikih Rimske Toplice in Zidani most,
- ☞ nadzor pri izvajanju vodovoda Padežnik in montaža priključkov.

Kontrola kakovosti

Konstantna kakovost naših izdelkov je ena izmed naših najpomembnejših nalog. Začne se z redno načrtovano kontrolo vhodnih surovin ter repromaterialov. V prvem šestmesečju smo se predvsem spopadali z nihajočo kakovostjo nemškega slada. S tem namenom smo izvedli preverjanje dobavitelja na mestu proizvodnje. Skupaj z dobaviteljem nadaljujemo reševanje težav slabe letine in nihanja kakovosti različnih vrst ječmena in posledično zelo podrobno nadziramo kakovost dobavljenega slada. Z avstrijskim, češkim in slovaškim sladom večjih težav ni bilo.

Maščobe v koruznem zdrobu, ki so v lanskem letu predstavljale parameter z največjim in najpogostejšim odstopanjem od standardov kakovosti, so se v začetku leta znatno znižale in tudi ohranile željeno vrednost.

Večino prevzemov hmelja smo opravili konec leta 2009, nekaj pa jih je vendarle ostalo za začetek leta 2010. Srečali smo se predvsem z neustrezno kakovostjo kultivarja Savinski Golding, kjer so analize vzorcev za testiranje sortne čistosti pokazale neustrezne rezultate in smo tako pošiljko zavrnil.

Na področju primarne embalaže smo imeli največ težav z rjavenjem ter trdoto kronskih zapork. Nekaj manjših težav smo imeli tudi z etiketami predvsem v zvezi z vrsto papirja in nanosa barve. Pri pločevinkah smo ugotavljali poškodbe materiala predvsem zaradi neustrezno debelino aluminijastih pločevink. Pri sekundarni embalaži lahko izpostavimo le težave s folijo ter neustreznim izrezom zložen.

V začetku tega leta smo izvajali ostalo kemijsko kontrolo v skladu z ustaljeno dobro laboratorijsko prakso na področjih kontrole analitike vod, faznih medproduktov (piva in brezalkoholnih pijač – limonad), stranskih produktov, končnih proizvodov ter na področju razvojne analitike. Pri kontroli končnih produktov nismo zaznali večjih nihanj v kakovosti glede na kontrolo fizikalno kemijskih parametrov, kar se odraža tudi v skoraj ničnem številu reklamacij glede kakovosti. V obdobju prve polovice leta 2010 smo na področju fizikalno-kemijskih analiz izvedli več kot 4050* analiz.

V mikrobiološkem laboratoriju spremljamo mikrobiološko stanje proizvodnje in polnjenja piva, polnjenja izvirske vode, končnih proizvodov in pitne vode v okviru vodovodnega sistema. V obdobju od prvih šestih mesecev smo v mikrobiološkem laboratoriju naredili več kot 7622* analiz, kar je na nivoju števila analiz enakega obdobja leta 2008 (*vir : sistem Plillis , Pivovarna Laško).

Zavedamo se pomena senzorične analize piva. Tako smo v mesecu juniju izvedli delavnico senzorične analize za profesionalne degustatorje. Cilji tega treninga so bili predvsem trije: naučiti se razlikovanja različnih blagovnih znamk piva, opisati razlike med blagovnimi znamkami s pomočjo standardizirane senzorične terminologije, naučiti se izvor, pomembnost in tehnike degustacije za 21 osnovnih arom in okusov, ki se pojavljajo v pivu. Vsi udeleženci so zelo uspešno opravili tudi testiranje ob koncu šolanja. Šolanje bomo nadaljevali ne le z nadaljevanjem šolanja za že certificirane degustatorje, temveč z šolanjem novih degustatorjev ter udeležbo na mednarodni redni primerjalni senzorični shemi.

Tudi s temi novimi znanji bomo še naprej pripravljali izdelke, ki morajo biti za potrošnika varni ter kakovostni in naši izdelki to tudi so.

Potrditev za visoko kakovost naših izdelkov so tudi 4 medalje za kakovost, ki smo jih aprila letos prejeli na mednarodnem tekmovanju Monde Selection. Dobili smo 3 zlate medalje za izdelke Laško Zlatorog, Elikzir ter Bandidos Cuba Libre ter srebrno medaljo za Laško Club.

Razvoj novih izdelkov

V prvi polovici leta 2010 smo pospešeno spremljali trende in nadaljevali s spoznavanjem in iskanjem želj potrošnikov z namenom zadovoljitve potrošnika s svežo senzorično in vizualno izkušnjo novega izdelka. Ob prenovi produktne linije Bandidosa se nam je postavljalo vprašanje ali je že čas, da ob ukinitvi dveh izdelkov Light Lemon in Power, linijo Bandidosa dopolnimo z novim okusom. Ocenili smo, da bo nov okus sledil prenovi podobe Bandidosa v letu 2011. Kljub temu smo izvedli številne priprave vzorcev in senzorične analize z namenom ocenitve in izbire novega okusa. S temi postopki nadaljujemo v drugo polovico leta 2010. Ocenjujemo, da je prenova podobe produktne linije Bandidos v prvi polovici leta 2010 zadela v polno.

Vzporedno z Bandidosom se je odvijala priprava projekta Cider-Jabolčnik. Ponovno smo v proizvodnji pripravili končni izdelek in ga potrdili kot potencialno pravo različico za lansiranje na trg. Skupaj z oddelkom marketinga smo nadaljevali izvajanje projekta za končno preizkušanje in potrditev primernosti.

Nadaljevali smo razvojem ne le na področju novih produktov, temveč tudi na področju sprememb in izboljšanja embalaže. Svetovno prepoznavni trendi kažejo v smer vse večjega ekološkega zavedanja in skrbi za okolje. Tako ob razvoju in spremembah embalaže, kot enega najpomembnejših kriterijev, poleg orodja marketinškega komuniciranja s potrošnikom, postavljamo tudi čim manjši vpliv odpadne embalaže na okolje. Potekala so testiranja lažje folije, tanjših kartonov za pakiranje izdelkov. Potekale so intenzivne priprave na projekt uvedbe manjšega zaboja za steklenice 10 x 0,5 l, z namenom pospeševanja povratne embalaže.

V sodelovanju z IHPS Žalec smo realizirali nalogo z naslovom »Spremljanje kvalitete arome piva in identifikacija motečih komponent v njej«, ki predstavlja nadaljevanje raziskovalnih nalog v letu 2009. Rezultat raziskovalnega dela te vrste se daje novo orodje pri evalvaciji kakovosti naših izdelkov in iskanju vzrokov za spremembe in stabilnost končnega izdelka.

Kot zaključeno magistrsko delo se je končala raziskava z naslovom »Pivo v PET, ki predstavlja zbrano delo vseh dosedanjih internih raziskav in raziskav na IHPS na področju piva v PET.

V začetku leta so se začele tudi priprave za novo magistrsko delo, ki bo opravljeno v sodelovanju z IHPS in biotehniško fakulteto Ljubljana z naslovom »Vpliv zaporedne uporabe kvasa *Saccharomyces Pastorianus* na kakovost piva«

POSLOVANJE ODVISNIH DRUŽB

Radenska, d. d., Radenci

Predstavitev družbe

Osnovna dejavnost Radenske je polnjenje in trženje mineralne in izvirske vode ter brezalkoholnih pijač.

Na slovenskem tržišču želimo pod blagovno znamko Radenska ostati vodilni polnilec naravnih mineralnih voda, na področju ustekleničenih pitnih voda in brezalkoholnih pijač pa razvojno aktivno in konkurenčno podjetje s pomembnim tržnim deležem. Na področju izvoza želimo ostati vodilni slovenski izvoznik naravnih mineralnih voda pod blagovno znamko Radenska in aktivni polnilec in/ali prodajalec tistih proizvodov Radenske, ki so glede na svojo kakovost tržno zanimivi predvsem na prostoru bivših republik Jugoslavije in srednje Evrope.

Radenska, d. d., Radenci je odvisna družba obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d., Laško. Lastniški delež obvladujoče družbe predstavlja 93,81 % kapitala.

Radenska, d. d., Radenci ima tudi lastniške deleže v drugih družbah in je lastnik oziroma solastnik v družbah: Radenska, d. o. o., Beograd (100-odstotna last), Radenska, d. o. o., Zagreb (100-odstotna last), Miral, d. o. o., (100-odstotna last), RA&LA, d. o. o., Sarajevo (1,97-odstotna last), Odem GIZ Slopak, d. o. o., (9,74-odstotna last).

Značilnosti poslovanja v prvem polletju 2010

Na vseh prodajnih področjih oziroma tržiščih smo v prvem polletju 2010 zabeležili prodajo 45,0 mio litrov mineralnih vod in brezalkoholnih pijač, kar je 15,8 % manj kot v enakem obdobju lani in 89,9 % postavljenega plana za prvo polletje.

Vzrok za padec potrošnje pijač na celotnem trgu pijač je recesija in »lov« super rabatov v decembru pri največjih kupcih v Sloveniji. Temu je seveda sledil prenos zalog v letošnje leto in slabši odjem oziroma bistveno zmanjšan obseg naročil v januarju in februarju letošnjega leta glede na preteklo leto.

Na domačem trgu smo v prvi polovici leta 2010 prodali 36,5 mio litrov pijač, na tujem trgu pa 8,5 mio litrov pijač.

V letošnjem polletju smo plasirali na trg nov okus Oaze bezeg z belim čajem, novost so tudi trije okusi Radenske Plus in sicer Radenska Plus Balance – limeta, Radenska

Protect – črni ribez in Radenska Active – pomaranča-kava. Dodatna novost je Ora peach.

Skupaj s trgovci smo sodelovali pri oglaševanju proizvodov Radenske v akcijah na TV in tiskanih medijih. V prodaji Horece Skupine Pivovarna Laško smo naredili pozitiven premik, ki je posledica cenovnih akcij in paketne prodaje z gratis reklamnim materialom in gratis blagom.

Tudi na tujih trgih so za pospešitev prodaje vod pripravili ustrezne marketinške aktivnosti pri največjih kupcih (akcije, objave v katalogih, leafletih, paletne izpostavitve...).

Zaradi agresivnosti konkurence se je potrebno prilagajati in sodelovati v udarnih terminih in aktivnostih, ki so s strani trgovcev močno marketinško podprti tako, da bodo tudi v drugi polovici leta nadaljevali s temi aktivnostmi. Stopnjuje se tudi pritisk kupcev na akcijske popuste, ki morajo biti višji kot v preteklih letih za sodelovanje v akcijah, ki pa prinašajo dodatna prodajna mesta, oglaševanje in posledično večje količine.

Osnovni podatki o poslovanju družbe Radenska, d. d., Radenci

(v EUR)	2008	2009	Polletje 2010
Čisti prihodki od prodaje	31.891.846	30.234.647	13.598.635
Poslovni izid iz poslovanja	7.014.120	1.467.336	1.783.777
Čisti dobiček / izguba	4.872.959	(36.838.222)	1.592.207
Sredstva	149.372.177	111.684.353	117.361.437
Kapital	121.157.626	83.758.794	84.089.867
Obveznosti	28.214.551	27.925.559	33.271.570
Število zaposlenih na dan 30.6.	/	228	215

Zaposleni

Stroške dela v deležu vseh stroškov in odhodkov poslovanja načrtno zmanjšujemo. V prvem polletju leta 2010 znaša delež stroškov dela v čistih prihodkih 18,8 %, v lanskem polletju je znašal 20,5 %. Glede na postavljene dolgoročne cilje zmanjšujejo dejansko število zaposlenih vse od leta 2002 in tako imamo na dan 30.6.2010 215 zaposlenih, 30.6.2009 je bilo 228 zaposlenih, kar pomeni zmanjšanje za 13 zaposlenih.

Zaključek

Obstoječe tržno okolje v povezavi z znanimi trendi je vplivalo na smelo zastavljene temeljne cilje v poslovanju v letu 2010. Pričakujemo, da se bodo znotraj skupine podjetij Pivovarne Laško nadaljevali procesi, ki bodo imeli nadaljnje sinergijske učinke. Še naprej bomo iskali nove tržne priložnosti, izboljševali kakovost in varnost proizvodov ter optimizirali procese z novimi tehnično – tehnološkimi in organizacijskimi posodobitvami. V Radenski bomo vse cilje lahko dosegli z voljo in optimizmom vsakega med nami. Vse to lahko prispeva, da bomo v drugi polovici leta,

ko so pred nami sezonski meseci, uspešni in bomo v največji možni meri, kljub recesiji realizirali zastavljene cilje v poslovnem načrtu.

Skupina Union

Predstavitev Skupine

Skupina Union je nastala leta 2001, ko je Pivovarna Union, d. d., prevzela družbo Fructal, d. d. V skupini so poleg pivovarne še družbi Fructal, d. d., in Fruktal Mak, a. d., katerih osnovna dejavnost je proizvodnja sokov in pijač ter pridružena družba Birra Peja, Sh.a, ki je proizvajalka piva. Pivovarna Union, d. d. je 93,02 % lastnik družbe Fructal, d. d., ki je 89,4 % lastnik družbe Fruktal Mak, a. d. V družbi Birra Peja Sh.a. ima Pivovarna Union, d. d., 40 % lastniški delež. Družbi Eurofruit, d. o. o., in Fructal Zagreb, d. o. o., ki sta v 100 % lastništvu fructala, d. d., sta v zapiranju in sta zaradi nepomembnosti tudi izvzeti iz konsolidacije.

Značilnosti poslovanja v prvem polletju 2010

Skupina Union je v prvem polletju 2010 na slovenskem trgu ter izvoznih trgih skupaj prodala 1.092.175 hl vseh pijač, od tega 70,8 % v Sloveniji ter 29,2 % v izvozu. V primerjavi z enakim obdobjem leta 2009 je bila količinska prodaja manjša za 5 %, za toliko je zaostajala tudi za načrtovanimi rezultati. Prodaja piva v Sloveniji je bila višja za 2 %, medtem ko je prodaja na izvoznih trgih padla. Prodaja brezalkoholnih pijač pa je bila manjša tako na domačem kot tudi na izvoznih trgih.

Vzroke za slabše količinske kazalnike poslovanja je potrebno iskati tudi v splošni gospodarski situaciji, ki jo je ustvarila recesija, ki se je odrazila v padcu porabe piva, še bolj pa brezalkoholnih pijač. Spremembe nakupnih navad potrošnikov, ki se odražajo v manjši porabi in v begu k potrošnji cenejših proizvodov so vidne tako na domačem kot na tujih trgih. Na izvoznih trgih dodatno težavo predstavlja še velika finančna nedisciplina in zmanjšana likvidnost pri kupcih, padec vrednosti valut, padec kupne moči potrošnikov in vedno večje zahteve trgovcev po dodatnih bonitetah.

Osnovni podatki o poslovanju Skupine Union

(v EUR)	2008	2009	Polletje 2010
Čisti prihodki od prodaje	166.461.402	159.454.109	75.312.581
Poslovni izid iz poslovanja	11.711.222	14.224.570	6.611.311
Čisti dobiček / izguba	5.820.587	(51.645.016)	3.217.115
Sredstva	320.088.044	272.878.794	284.475.131
Kapital	132.477.907	78.424.313	83.782.781
Obveznosti	187.610.137	194.454.481	200.692.350
Število zaposlenih na zadnji dan obračunskega obdobja	855	819	843

Skupina Union je v prvem polletju 2010 ustvarila 76,8 mio EUR poslovnih prihodkov, od tega 75,3 mio čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 7 % manj kot v enakem obdobju

leta 2009. Poslovni stroški v višini 70,2 mio EUR so manjši za 3 %. Skupina je imela v prvem polletju 2010 za 5 % nižje stroške surovin in materiala, medtem ko je stroške storitev, predvsem zaradi večjega vlaganja v marketing, povečala za 10 %. Stroški dela so ostali približno na enaki ravni, stroški odpisov vrednosti so na račun manjše amortizacije nižji za 11 %.

Skupina je zaradi visoke zadolženosti imela negativni rezultat iz financiranja v višini 2,7 mio EUR, saj ustvarjeni finančni prihodki niso pokrili finančnih odhodkov za obresti za posojila.

Zaposleni

Skupina Union je na dan 30.6.2010 imela 843 zaposlenih, kar je 8 delavcev več kot 30.6.2009 24 več kot 31.12.2009. Glede na število zaposlenih v posameznih družbah je v primerjavi z letom prej najbolj zmanjšala število zaposlenih družba Fructal, d. d., in to za 3,5 %, medtem ko je Pivovarna Union, d. d., število zaposlenih povečala za 6,4 %. Razlog za povečanje je zaposlitev delavcev, ki smo jih prej imeli najete preko agencij za zaposlovanje in zaposlitev sezonskih delavcev.

Zaključek

Skupina Union bo še naprej zagotavljala proizvodnjo in prodajo visoko kakovostnih pijač, ki zadovoljujejo potrebe najzahtevnejših potrošnikov. Na domačem trgu bomo ohranjali tržne pozicije lastnih blagovnih znamk in ponovno poskušali pridobiti in razširiti v preteklosti že dosežene pozicije na bližnjih trgih. Skupina Union bo v drugi polovici leta skupaj z ostalimi družbami v okviru Skupine Pivovarna Laško intenzivno nadaljevala z delom na ključnem projektu skupine, to je projekt Strategija rasti Skupine Pivovarna Laško. Z osredotočanjem na najpomembnejše trge bomo za rast izkoristili prepoznavne in močne blagovne znamke, z izkoriščanjem sinergij in dodatnimi ukrepi pa zmanjšali stroške ter nadaljevali z ukrepi za finančno prestrukturiranje skupine.

Vital Mestinje, d. o. o.

Predstavitev družbe

Vital Mestinje je podjetje, ki zaposluje 38 delavcev in je usmerjeno v dve osnovni dejavnosti: polnjenje sadnih nektarjev, sirupov, sadnih pijač in ledenih čajev pod blagovno znamko FRUPI ter polnjenje trgovskih blagovnih znamk pijač za domače in tuje odjemalce.

Leta 1997 je družba podpisala pogodbo o poslovnem poslovanju s Pivovarno Laško s katero je tudi kapitalsko povezala. Leta 2006 se je družba preoblikovala iz delniške družbe v družbo z omejeno odgovornostjo. Pivovarna Laško je 96,92 odstoten lastnik Vitala Mestinje, d. o. o.

Po zakonu o gospodarskih družbah, ki predpisuje razdelitev podjetij na mala, srednja in velika, sodi družba Vital Mestinje po številu zaposlenih, čistem prihodku od prodaje v zadnjem poslovnem letu in po povprečni velikosti vrednosti aktive med male družbe.

Značilnosti poslovanja v prvem polletju 2010

Družba Vital Mestinje, d. o. o., ki je v 96,92 % lasti Pivovarne Laško, d. d., je tudi v prvem polletju leta 2010 sledila letnemu načrtu, ki je usklajen z usmeritvami znotraj Skupine Pivovarna Laško. V nadaljevanju povzemam nekaj osnovnih značilnosti poslovanja za navedeno obdobje.

V prvem polletju smo prodali 7.103.990 litrov pijač z lokacije Mestinje (index 96,9) in 345.846 litrov iz kooperacijske proizvodnje TELOPTIC (index 84,8). Skladno s strategijo podjetja se še vedno intenzivno ukvarjamo s pridobitvijo trgovskih blagovnih znakov (TBZ). Prodaja TBZ v Mercatorju (index 98) in v Sparu (index 92) je zadovoljiva. Se pa pozna povišanje prodaje TBZ v Tušu (index 102). TBZ v Vitalu predstavljajo že 76 %. Beležimo pa padec proizvodnje za Pivovarno Laško (index 69) ter vedno večji padec proizvodnje post-mix aparatov za Radensko in uslužnostna polnitev (index 41).

V prvi polovici letošnjega leta smo nabavili novo polnilno linijo za polnjenje pijač in sirupov v plastenko PET. Kapacitete polnjenja so bistveno višje, kar nam omogoča boljšo produktivnost in s tem v bodoče tudi konkurenčnejši položaj na trgu. V zvezi s tem so bila v proizvodnji opravljena tudi večja vzdrževalna dela, zato je v obdobju januar – junij 2010 fin. index le teh 190.

Povečan index pri stroških – druge storitve (131) pa je predvsem zato, ker smo morali plačati licenco za program Navision.

Osnovni podatki o poslovanju družbe Vital Mestinje, d. o. o.

(v EUR)	2008	2009	Polletje 2010
Čisti prihodki od prodaje	5.773.931	5.135.479	2.437.645
Poslovni izid iz poslovanja	89.753	48.000	(72.761)
Čisti dobiček / izguba	53.250	47.569	(78.469)
Sredstva	4.808.216	4.337.186	4.879.494
Kapital	3.391.887	3.439.456	3.360.986
Obveznosti	1.416.329	897.730	1.518.508
Število zaposlenih na zadnji dan obračunskega obdobja	/	38	39

Finančni izid za prvo polletje je kljub težkim pogojem poslovanja zadovoljiv. Družba je ustvarila 2.437.645 EUR prihodkov iz poslovanja, kar je za 13,06 odstotnih točk manj kot v enakem obdobju leta 2009, tako imamo v letošnjem polletju negativen rezultat v višini 78.469 EUR. Denarni tok iz poslovanja (EBITDA) znaša 112.255 EUR.

Zaposleni

Politika zaposlovanja je bila usklajena za aktivnostmi na nivoju Skupine Pivovarna Laško. Na dan 30.6.2010 smo v Vitalu zaposlovali 39 delavcev, kar je za enega več, kot na koncu leta 2009. Vsi stroški so bili v okviru načrtovanih.

Zaključek

Poslovanje v obdobju prvem polletju leta 2010 ni bilo povsem zadovoljivo. Velik razlog za finančni primanjkljaj je drastično znižanje cen trgovskih blagovnih znamk pri Mercatorju. 7.4.2010 nam je Mercator znižal cene od 7-34 %. Pri prihodkih se to izjemno pozna, saj nam Mercator predstavlja skupaj 51 % od tega pa je TBZ kar 89 %. Razlog je pa tudi v tem, da je Mercator v celoti padel v obdobju 1.1. – 30.06.2010 za 13 %. Glede na to, da je bil mesec julij 2010 glede poslovanja zelo ugoden upamo, da se bo poslovanje v drugi polovici leta nekoliko izboljšalo.

Delo, d. d. Ljubljana

Predstavitev družbe

Družba Delo, d. d., je eno vodilnih in najvplivnejših podjetij na slovenskem medijskem trgu ter pomemben oblikovalec javnega mnenja. Prvi začetki družbe Delo segajo v leto 1955, ko je nastalo Časopisno založniško podjetje Slovenski poročevalec, predhodnik današnje družbe.

Družba Delo izdaja dva vodilna slovenska dnevna časopisa Delo in Slovenske novice, edini nedeljski časopis Nedelo, štirinajstdnevnik Pogledi, specializirano revijo Grafičar in štiri redne časopisne priloge. Poleg spletne strani delo.si, ki je ena najbolj obiskanih in jo nadgrajujemo z video vsebinami, je v mesecu juniju začela z delovanjem nova spletna stran slovenskenovice.si.

Pomembni dogodki v letošnjem polletju

Hčerinska družba Izberi je v začetku leta 2010 pridobila distribucijo časnika Finance.

Z imenovanjem odgovorne urednice časnika Delo v mesecu maju in posledičnimi spremembami na nekaterih uredniških mestih so bile ustvarjene razmere za vsebinsko in oblikovno preobrazbo časopisa Delo.

V letošnjem aprilu je izšla prva številka novega štirinajstdnevnik Pogledi. Časopis nagovarja zlasti zahtevnejšega, izobraženega bralca, ki posega tudi po kulturnih, umetniških in družbenih vsebinah. V okviru projekta Ljubljana kot Unescova prestolnica knjige časopis sofinancirata Ministrstvo za kulturo in Mestna občina Ljubljana.

V mesecu maju so bili sprejeti varčevalni ukrepi, predvsem na področju edicij (ožanje obsega in ukinitve posameznih prilog; Mag – Ozadja, FT – Posel in denar, ukinitve Le Monde Diplomatique, New York Times,...), stroškov dela ter ostalih prejemkov.

V mesecu juniju je družba na osnovi odločbe Urada RS za varstvo konkurence prodala naložbo v ČZP Večer, d. d., družbi 3 LAN, d. o. o. Družba Delo soglasja Urada za varstvo konkurence še ni prejela.

Nadzorni svet je v mesecu juliju obravnaval pripravljeno Strategijo družbe Delo za obdobje 2010 – 2014 in nas seznanil z začetkom postopka prodaje Dela.

Značilnosti poslovanja v prvem polletju 2010

Na trgu se je trendu vse večje internetizacije medijev kot alternativa tiskanim medijev pridružil še vpliv gospodarske recesije. Spremembe potrošniških navad in s tem življenjskih navad pomenijo upad branosti tiskanih medijev in zmanjšano splošno potrošnjo, ki se kaže tudi v številu prodanih izvodov.

Tako svetovni, evropski kot tudi domači tiskani mediji beležijo trende upadanja prodanih izvodov, predvsem medij dnevnih časopisov.

Kljub negativnemu trendu plačljivih dnevnih časopisov je medijska hiša Delo ohranila dominantno tržno pozicijo. Časniku Delo se je povprečna prodana naklada (v primerjavi s primerljivim obdobjem lanskega leta) znižala za 7 %, Slovenskim novicam za 6 %, Nedelu pa se je povečala za 4 %.

V letu 2010 se negativni trend nadaljuje tudi na oglaševalskem trgu, ki je posledica spopadanja s krizo v gospodarstvu. Spreminja se struktura oglaševalskega kolača na slovenskem trgu. V oglaševalskem kolaču pridobiva televizija, ki je v slovenskem prostoru percipirana kot cenovno najugodnejši medij.

Osnovni podatki o poslovanju družbe Delo, d. d., Ljubljana

(v EUR)	2009	Polletje 2009	Polletje 2010
Čisti prihodki od prodaje	53.756.136	27.761.798	26.703.453
Poslovni izid iz poslovanja	427.326	1.402.324	113972
Čisti dobiček / izguba	(11.522.245)	1.032.351	(1.964.148)
Sredstva	44.857.240	56.258.944	41.998.204
Kapital	15.665.385	29.012.742	13.600.992
Obveznosti	29.191.855	27.246.202	28.397.212
Število zaposlenih 30.6., skupaj družbi Delo in Izberi	/	/	470

Manjši prihodki od prodaje so v največji meri posledica manjših prihodkov iz naslova oglaševanja. V primerjavi z enakim obdobjem leta 2009 smo realizirali 12 % manj oglasnih prihodkov, kar predstavlja 2,2 mio EUR manj. Največji izpad je bil v prvih mesecih leta 2010, v zadnjih dveh pa je bila realizacija prihodkov oglasnega trženja celo nekoliko višja od lanske. Z varčevalnimi ukrepi na področju stroškov je družba Delo delno nadomestila izpad prihodkov.

V prvi polovici letošnjega leta je družba Delo iz poslovanja ustvarila pozitivni izid iz poslovanja. Negativni celotni poslovni izid je posledica negativnega izida iz financiranja. Na osnovi prodajne pogodbe, sklenjene z družbo 3 Lan, d. o. o, je družba slabila finančno naložbo Večer, kar je v največji meri vplivalo na negativni izid iz financiranja.

Zaposleni

Za družbo je značilna visoka izobrazbena struktura, ki odraža njeno dejavnost in zahtevnost delovnih procesov. Na področju izobraževanja je bil v letošnjem letu uveden stroškovno bolj racionalen in selektiven pristop k vključevanju zaposlenih v izobraževanje. V okviru ukrepov zmanjševanja stroškov dela je družba posvetila veliko pozornost starostnim upokojitvam. Konec junija 2010 je bilo v družbi Delo, d. d., in družbi Izberi, d. o. o., zaposlenih 470 delavcev. Do konca leta bomo zmanjšali število zaposlenih za 17 ljudi. Največji del zmanjšanja se nanaša na upokojitve. S tem bo konec leta 2010 število zaposlenih v okviru plana.

Zaključek

Prednostne naloge vodstva so usmerjene v iskanje sposobnosti, da družba čim prej znova doseže rast. Do konca leta 2010 pa je cilj doseči pozitiven poslovni rezultat oz. se čim bolj približati planiranemu izidu

TRAJNOSTNI RAZVOJ

Upravljanje s kadri

Zaposleni

Zaposleni smo eden od temeljev dobrega poslovanja podjetja, saj s svojim znanjem, prizadevnostjo in sposobnostjo pripomoremo k dobri kvaliteti in v zadnji fazi k zadovoljstvu potrošnikov naših izdelkov. Ker se zavedamo, da sta zadovoljstvo zaposlenih in poslovna uspešnost neločljivo povezana, uspešno skrbimo za zdravo in varno delovno okolje in dobro sodelovanje med zaposlenimi, čemur moramo tudi v naprej dajati velik pomen, saj na tak način nastaja večja pripadnost zaposlenih podjetju in izkazovanju prej naštetih kvalitet delavcev.

Naš cilj pa tudi v bodoče ostaja: racionalizacija zaposlovanja in rast izobrazbene ravni zaposlenih.

Na dan 30.6.2010 je bilo v Pivovarni Laško zaposlenih skupno 325 delavcev, od tega 320 s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas in 5 za določen čas. Skupno število zaposlenih se v primerjavi s podatkom na dan 30.6.2009 ni spremenilo.

Rekapitulacija zaposlenih po spolu

Zaposleni na dan 30.6.2010		Ženske		Moški		Skupaj	
		Št.	%	Št.	%	Št.	%
Redno zaposleni	nedoločen čas	116	97,5	204	99,0	320	98,5
Redno zaposleni	določen čas	3	2,5	2	1,0	5	1,5
Pripravniki	določen čas	-	-	-	-	-	-
Skupaj		119	100	206	100	325	100

Zaposleni na dan 30.6.2009		Ženske		Moški		Skupaj	
		Št.	%	Št.	%	Št.	%
Redno zaposleni	nedoločen čas	115	99,1	203	97,1	318	97,9
Redno zaposleni	določen čas	1	0,9	4	1,9	5	1,5
Pripravniki	določen čas	-	-	2	1,0	2	0,6
Skupaj		116	100	209	100	325	100

Izobraževanje

Zaposleni so kot doslej nadaljevali z izobraževanji v smislu pridobitve formalne izobrazbe, kakor tudi nadgradnje teoretičnega znanja, dobljenega s formalnim izobraževanjem na raznih seminarjih, tečajih, delavnicah in podobno.

Področja izobraževanja so bila različna, računovodstvo, tuji jeziki, informatika, marketing, varstvo okolja, zakonodaja in druga strokovna znanja.

Izobrazbena struktura zaposlenih

Izobrazba/obdobje	30.6.2010	delež v %	30.6.2009	delež v %	Indeks 10/09
magister	7	2,1	3	0,9	233,3
visoka	48	14,8	48	14,8	100,0
višja	40	12,3	38	11,7	105,3
srednja	62	19,1	67	20,6	92,5
KV	86	26,5	86	26,5	100,0
PK	29	8,9	30	9,2	96,7
NK	53	16,3	53	16,3	100,0
Skupaj	325	100	325	100	100,0

Starostna struktura

Največje število zaposlenih je uvrščenih v starostno skupino 44 let, sem spada nekoliko manj kot 8 % moških. Največji odstotek žensk, nekoliko več kot 10 %, pa je starih 43 let. Bistvenih sprememb v prihodnje ni pričakovati.

Pregled zaposlenih po starosti in spolu
na dan 30.6.2010

Starost	v letih	Ženske		Moški		Skupaj		
		Št.	%	Št.	%	Št.	%	
starost	od 19 do 25	let	-	-	-	-	-	-
starost	od 26 do 30	let	2	1,7	4	2,0	6	1,8
starost	od 31 do 35	let	14	11,8	15	7,3	29	8,9
starost	od 36 do 40	let	19	16,0	33	16,0	52	16,0
starost	od 41 do 45	let	37	31,1	58	28,2	95	29,2
starost	od 46 do 50	let	25	21,0	45	21,8	70	21,6
starost	od 51 do 55	let	21	17,6	45	21,8	66	20,3
starost	od 56 do 60	let	1	0,8	6	2,9	7	2,2
starost	od 61 do 70	let	-	-	-	-	-	-
Skupaj			119	100	206	100	325	100

Povprečna bruto plača

V obdobju januar – junij 2010 je bila zaposlenim v Pivovarni Laško, d. d., izplačana povprečna bruto plača v višini 1.959,29 EUR, kar je v primerjavi z izplačilom pred letom dni za 7,2 % več.

Večje izplačilo je posledica ukrepa usklajevanja plač glede na porast življenjskih stroškov v letih 2008 in 2009, katera je bila izvršena v drugi polovici leta 2009. Na tak izkaz imajo delno vpliv tudi novo zaposleni na področju komerciale.

Odnosi z javnostmi

Poleg projektних nalog smo komunicirali z različnimi deležniki družbe. Tako na relaciji med podjetjem in njenim internim ter eksternim okoljem, t. j. okoljem, ki ga predstavljajo različne javnosti, ki vplivajo na njeno poslovanje.

Komuniciranje z vlagatelji

Pivovarna Laško skladno z zakonom obvešča vlagatelje in potencialne vlagatelje z zadostnimi, natančnimi in pravočasnimi informacijami. Le-te se vsebinsko nanašajo na uspešnost poslovanja družbe v preteklosti in strategijo razvoja družbe v prihodnje, seveda v okviru politike razkrivanja informacij.

Pivovarna Laško, katere delnice kotirajo na ljubljanski borzi vrednostnih papirjev, je po zakonodaji zavezana k objavi predpisanih informacij na spletnih straneh ljubljanske borze (seonet.ljse.si), prav tako pa te informacije objavi tudi na spletnih straneh podjetja.

V sklop aktivnosti komuniciranja z vlagatelji in potencialnimi vlagatelji sodijo redne skupščine podjetja, sklici novinarskih konferenc ob poročanju o medletnih in letnih poslovnih rezultatih, individualni sestanki predstavnikov podjetja s predstavniki investicijskih družb ter objava medletnih in letnih poročil v tiskanih medijih ter na spletnih straneh družbe.

Komuniciranje z mediji

Podjetje medije preko sporočil za medije redno obvešča o dejavnostih podjetja, poslovanju, načrtih in strateških usmeritvah. Odnosi z mediji temeljijo na korektnem sodelovanju, sprotnem odzivanju in veljavnih standardih odnosov z javnostmi.

Komuniciranje s kupci

Našim kupcem je od 1.1.2009 na voljo Klicni center. Na brezplačni telefonski številki 080 1825 je na voljo 10 operaterjev, ki sprejemajo naročila kupcev za vse izdelke Skupine Pivovarna Laško. Projekt smo uvedli predvsem zaradi enostavnejšega in uporabnikom prijaznejšega poslovanja. Klicni center, ki je lociran na Distribucijskem centru Ljubljana, sprejema naročila za vse distribucijske kanale (trgovina, gostinstvo in ustanove).

V letu 2010 smo enako kot leta 2009 za Laško Zlatorog prejeli naziv »Trusted brand«.

Komuniciranje z zaposlenimi

Motivirani in zadovoljni zaposleni ter zdravi medsebojni odnosi so ključ uspešnega poslovanja. V Pivovarni Laško so zaposleni sprotno seznanjeni s pomembnimi informacijami ter obvestili za javnost. Na najbolj frekvenčnih točkah v podjetju so na voljo oglasne table, kot orodje za komunikacijo pa je v pretežni meri v rabi splošno razširjen in nepogrešljiv internet.

Kot drugo komunikacijsko orodje je omeniti interne spletne strani – intranet Pivovarne Laško in Skupine Pivovarna Laško, ki so bile postavljene najprej iz potrebe po odložišču skupne dokumentacije projektnih skupin, ki so bile sestavljene iz članov različnih oddelkov, iz različnih podjetij v skupini. Raba tega novega orodja se povečuje hkrati s povečanimi potrebami po medsebojnem komuniciranju različnih organizacijskih oddelkov, mešanih projektnih timov ter je odlično mesto za skupno rabo določenih pravilnikov, aktov ter ostale dokumentacije. Vse to pripomore k večji učinkovitosti poslovnih procesov.

V letu 2009 je bilo ponovno uvedeno glasilo Pivovarne Laško – »Laški pivar«. Namenjeno je tako zaposlenim v Pivovarni Laško kot sodelavcem iz Skupine Pivovarna Laško. Prejemajo ga tudi upokojeanci Pivovarne laško, predstavniki medijev in ostale pomembne javnosti.

Komuniciranje z družbenim okoljem

Podjetje že skozi zgodovino investicijskih vlaganj, predvsem zadnjih 20 let, izkazuje precejšen delež vložkov v izgradnjo in obnovo lokalne infrastrukture, kar kaže na zavedanje podjetja o vpetosti v lokalno okolje, pomen kakovosti življenja ter nenazadnje o pomenu družbeno odgovornega ravnanja.

Izdelki Pivovarne Laško odražajo tradicijo in vrhunsko kvaliteto. Pivovarna je kot odgovorno podjetje poskrbela, da proizvodni procesi z odpadnimi emisijami čim manj vplivajo na okolje, le-ti potekajo v skladu z zelo strogimi evropskimi okoljskimi standardi, emisije odpadnih vod pa so speljane na lastno čistilno napravo.

Pivovarna Laško je znana po svoji naklonjenosti športu, po velikosti deleža skupaj s podjetji v Skupini je namreč največji sponzor slovenskega športa. Ob tem sta Pivovarna Laško kot tudi skupina dejavni na področju sponzoriranja kulture, razvoja lokalnih skupnosti ter zdravstva in sociale.

Zavedanje družbene odgovornosti odsevajo tudi donacije, ki so namenjene pretežno humanitarnim projektom, neprofitnim dejavnostim in podpori razvoja manjših klubov ter društev iz lokalnega okolja.

Odnosi z vplivnimi javnostmi in mnenjskimi vodji

Pivovarna Laško je v prvi polovici leta aktivno sodelovala pri civilnodružbenih projektih in organizirano komunicirala z vplivnimi javnostmi. Skupina Pivovarna Laško podpira in aktivno sodeluje v dialogu civilno družbenimi organizacijami ter regulatorji na področju sprememb taks za embalažo in koncesijskih dajatev za uporabo vodnih virov v komercialne namene. Glavna cilja projekta sta pripraviti regulativo, ki bo bistveno bolj stimulirala uporabo povratne embalaže ter znižala koncesijske dajatve za uporabo vode v komercialne namene. Sedaj veljavna regulativa na področju koncesij predvideva izjemno zapletene postopke, hkrati pa ne stimulira racionalne porabe vode, saj za osnovo izračuna ne upošteva porabljenih količin vode. Ena od pomembnih posledic sprememb obeh segmentov regulative bi bila tudi izboljšana konkurenčnost domače industrije pijač glede na tujo konkurenco.

Ekologija in trajnostni razvoj

Že preden smo prejeli okoljevarstveno dovoljenje (IPPC) smo se zavezali, da bomo za izvajanje naše dejavnosti uporabljali najboljše razpoložljive okolju prijazne tehnologije, sredstva in materiale za doseg ciljev obstoja in razvoja ter konkurenčnosti podjetja. Podjetje še naprej živi v simbiozi prostora in okolja, v katerem deluje. Z rojstvom skupine podjetij PLG (Pivovarna Laško Group – Skupina Pivovarna Laško) za proizvodnjo pijač pa je naš lokalni prostor postal še večji. Izmenjava dobrih ekoloških praks med članicami skupine postaja vsakodnevna praksa in naše skupne usmeritve in cilji postajajo vsem skupen konceptualni poslovni model, ki mu sledimo. Ekološko ravnanje je tako izbira in zaveza. Poleg konstantnega internega izobraževanja nam je vse bolj jasno, da je tudi Skupina Pivovarna Laško tista, ki lahko ima pomembno vlogo pri izobraževanju in predvsem zavedanju potrošnikov v zvezi z ekologijo. Kljub temu, da rezultati pravzaprav vseh ekoloških študij kažejo na nujnost ukrepanja in spremembe vedenja, pa je odziv prepočasen in tudi Skupina Pivovarna Laško lahko s svojimi dejanji na področju ekologije primakne svoj delež k lepšemu in bolj zdravemu okolju.

Optimizacija CIP-a

V letu 2010 smo ponovno pod drobnogled vzeli optimizacijo čiščenja v proizvodnji, tako imenovani CIP sistem. Namen študije je predvsem zmanjšanje porabe vode in čistilnih ter dezinfekcijskih sredstev ter manjšo obremenitev odpadnih voda, ob preverjanju učinkovitosti posameznih programov in postopkov čiščenja. Celoten audit CIP-a bo ponudil rešitve z optimalnimi cikli ob primerjavi z najboljšo prakso v enaki dejavnosti. Poraba kemikalij s točno določeno sestavo, prilagojeno potrebam polnilnice, naj bi se ustrezno zmanjšala strošek na enoto z boljšimi rezultati čiščenja in dezinfekcije in s tem še bolj higiensko sliko in manjšo porabo energije. V prvi polovici leta smo dosegli porabo vode v proizvodnji v vrednosti 5,8 hl vode/hl izdelkov, kar predstavlja cca. 10 % manjšo vrednost kot v predhodnem obdobju preteklega leta.

Informacijski sistem za upravljanje z energijo

K našim okoljevarstvenim prizadevanjem na področju zmanjševanja rabe energije bo v veliki meri prispevala tudi uvedba sistema za upravljanje in nadzor rabe energentov, ki jo izvajamo od pričetka letošnjega leta na celotnem proizvodnem področju. Informacijski sistem omogoča hiter vpogled med vse podatke rabe energentov, grafične prikaze vseh merjenih količin in porabe električne energije, vode, pare, komprimiranega zraka, plina..., hitre reakcije ob odsopanjih in v povezavi z informacijskim sistemom SAP tudi direktno kontrolo stroškov rabe energentov. Z manjšo rabo energije seveda neposredno zmanjšujemo tudi na energente vezane emisije v okolje.

Čistilna naprava

Dodana vrednost našega UASB reaktorja na čistilni napravi v letošnjem letu je anaerobna razgradnja preko odpadnih vod dovedene odpadne kvasne suspenzije.

Vsled škodljivih emisij pri postopku sušenja odpadnega pivskega kvasa tega procesa z odločbo MOP v drugi polovici tega leta ne bo mogoče več izvajati. Z dodatno razgradnjo tega substrata v reaktorju pa že uspešno pridobivamo dodatni bioplin, s čimer poleg ekonomskega efekta močno povečujemo tudi razmerje rabe obnovljivih virov energije OVE.

Solarna energija

Skladno z direktivo Evropskega sveta o vzpodbujanju rabe obnovljivih virov energije OVE in učinkovite rabe energije URE ter sprejetih zavez Republike Slovenije o povečanju rabe OVE na 25 % do leta 2020 mora tudi Pivovarna Laško oz. celotna Skupina Pivovarna Laško pričeti svojo energijsko strategijo usklajevati z načeli trajnostnega razvoja in prilagajati tem priporočilom oz. zahtevam. V nasprotnem je pričakovati velike kazni v obliki povečanih cen energentov in plačil CO₂ taks.

Zato v celotnem letošnjem obdobju intenzivno potekajo aktivnosti tudi na področju pridobivanja solarne električne energije. V zaključni fazi je izdelava študije in idejnega projekta postavitve fotonapetostnih modulov na vseh razpoložljivih strešnih površinah celotne skupine. Izsledki študije že nakazujejo možnost instaliranja naprav optimalnih moči 3-5 MW.

Ker so za tovrstne projekte razpoložljivi zelo ugodni viri financiranja (nepovratna sredstva, subvencioniranje, obratovalne podpore) so investicijska vlaganja na tej osnovi vsekakor upravičena.

Odpadki

Ločeno zbiranje odpadkov postaja stalnica tudi v Pivovarni Laško. Vendar se zavedamo, da ni nikoli preveč skrbi in nadzora za dosledno izpolnjevanje naših ciljev in ciljev Slovenije v zvezi z ločevanjem in zbiranjem odpadkov. Vzpodbujanje zavesti o pomembnosti ločevanja odpadkov znotraj podjetja kaže vse boljše rezultate. Nadaljuje se že nekaj letno sodelovanje z Slopak-om, družbo za ravnanje z odpadno embalažo. Ena od pomembnih usmeritev zmanjševanja obremenitve okolja z odpadno embalažo je ravno tako vključevane razmisleka o tem vidiku embalaže že v fazi razvoja novih in obstoječih izdelkov. Želimo si, da bi bili naši izdelki »zeleni« kolikor to postopki in procesi ter varovanje stabilnosti končnega izdelka dopuščajo.

RAČUNOVODSKO POROČILO

NEREVIDIRANI POLLETNI KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO

Konsolidirana bilanca stanja

BILANCA STANJA			
	(v E U R)		
na dan 30.6.2010	Skupina na dan 30.6.2010	Skupina na dan 30.6.2009	Skupina na dan 31.12.2009
SREDSTVA			
DOLGOROČNA SREDSTVA	563.443.779	649.673.921	564.998.357
Neopredmetena dolgoročna sredstva	132.768.349	167.846.194	133.038.904
Opredmetena osnovna sredstva	223.062.353	233.109.422	226.947.462
Naložbene nepremičnine	7.297.701	8.530.207	7.398.396
Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	258.918	205.394	258.918
Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva	28.048.070	197.335.019	30.829.924
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	142.894.375	11.563.443	138.836.076
Finančne naložbe v posesti do zapadlosti	-	-	-
Dolgoročna posojila	7.695.853	19.640.995	6.603.695
Dolgoročne poslovne terjatve	688.044	1.612.055	744.239
Dolgoročne terjatve za odloženi davek	20.730.116	9.831.192	20.340.743
KRATKOROČNA SREDSTVA	124.919.401	217.798.222	116.256.468
Nekratkoročna sredstva za prodajo	10.916.507	1.666.507	12.874.507
Zaloge	36.468.221	42.541.268	37.987.391
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	68.023.152	66.347.049	49.764.422
Kratkoročne terjatve za preveč plačan davek od dohodka	295.948	335.695	2.338.805
Kratkoročna posojila	6.628.645	102.102.030	11.086.139
Izvedeni finančni instrumenti	1.202.286	-	1.213.547
Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	1.384.642	4.805.673	991.657
AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.394.688	3.416.668	541.321
SKUPAJ SREDSTVA	691.757.868	870.888.811	681.796.146
KAPITAL			
VEČINSKI KAPITAL	156.909.022	290.370.210	152.617.313
Osnovni kapital	36.503.305	36.503.305	36.503.305
Kapitalske rezerve	78.908.924	102.377.721	78.908.924
Rezerve iz dobička	3.650.330	43.614.572	3.650.330
Presežek iz prevrednotenja	34.539.335	5.061.181	33.554.754
Čisti poslovni izid preteklih let	458.397	93.189.701	-
Čisti poslovni izid	6.001.031	9.623.730	-
Prevredbena rezerva	(3.152.300)	-	-
MANJŠINSKI KAPITAL	10.331.076	15.534.936	9.977.067
SKUPAJ KAPITAL	167.240.098	305.905.146	162.594.380
OBVEZNOSTI			
REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	9.480.546	8.791.267	9.716.064
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	6.135.209	6.043.076	6.325.573
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	3.345.337	2.748.191	3.390.491

Konsolidirana bilanca stanja (nadaljevanje)

BILANCA STANJA			
(v EUR)			
na dan 30.6.2010	Skupina na dan 30.6.2010	Skupina na dan 30.6.2009	Skupina na dan 31.12.2009
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	105.180.770	235.642.232	127.272.882
Dolgoročne finančne obveznosti	105.169.165	205.844.851	127.261.406
Dolgoročne poslovne obveznosti	11.605	68.829	11.476
Dolgoročne obveznosti za odloženi davek	-	29.728.552	-
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	401.180.419	313.043.805	373.324.159
Kratkoročne poslovne obveznosti	56.891.629	65.320.414	44.823.086
Kratkoročne obveznosti za plačilo davka	399.757	1.449.309	1.651.622
Kratkoročne finančne obveznosti	343.889.033	246.274.082	326.849.451
PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	8.676.035	7.506.361	8.888.661
SKUPAJ OBVEZNOSTI	524.517.770	564.983.665	519.201.766
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	691.757.868	870.888.811	681.796.146

Konsolidiran izkaz poslovnega izida

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	(v E U R)	
za obdobje od 1.1. do 30.6.2010	Skupina za obdobje 1.1.-30.6.2010	Skupina za obdobje 1.1.-30.6.2009
Čisti prihodki od prodaje	155.466.546	167.110.918
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	278.274	1.269.750
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	10.859	-
Drugi poslovni prihodki	1.166.164	1.929.453
Stroški blaga, materiala in storitev	(97.127.526)	(100.695.459)
Stroški dela	(28.887.671)	(29.642.951)
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev	(13.009.334)	(14.175.334)
Odpisi vrednosti	(226.977)	(153.196)
Drugi poslovni odhodki	(3.288.572)	(4.032.366)
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	14.381.763	21.610.815
Finančni prihodki	5.114.449	3.022.463
Finančni odhodki	(11.944.730)	(11.615.187)
NETO FINANČNI ODHODKI	(6.830.281)	(8.592.724)
POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO	7.551.482	13.018.091
Davki	(1.352.767)	(3.050.345)
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	6.198.715	9.967.746
Delež manjšinskih lastnikov v čistem dobičku	197.684	344.017
Delež večinskih lastnikov v čistem dobičku	6.001.031	9.623.729
Dobiček na delnico večinskih lastnikov:		
Čisti dobiček na delnico	0,6860	1,1001
Popravljen čisti dobiček na delnico	0,6860	1,1001

Konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa

IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA		
	(v EUR)	
za obdobje od 1.1. do 30.6.2010	Skupina za obdobje 1.1.-30.6.2010	Skupina za obdobje 1.1.-30.6.2009
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	6.198.715	9.967.746
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS		
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	(2.317.328)	4.071.551
Odloženi davki iz naslova prevrednotenj	545.890	(819.149)
Drugi vseobsegajoči donos	197.223	24.196
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS	(1.574.215)	3.276.598
CELOTEN VSEOBSEGAJOČI DONOS	4.624.500	13.244.344
Delež manjšinskih lastnikov v vseobsegajočem donosu	332.790	461.690
Delež večinskih lastnikov v vseobsegajočem donosu	4.291.710	12.782.654

Konsolidiran izkaz gibanja kapitala

IZKAZ GIBANJA KAPITALA - Skupina povezanih družb

(v E U R)

za obdobje od 1.1. do 30.6.2010

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Lastne delnice	Čisti poslovni izid preteklih let	Čisti poslovni izid	Presežek iz prevrednotenja	Prevredbena rezerva	Skupaj kapital večinskega lastnika	Manjšinski kapital	SKUPAJ KAPITAL
ZAČETNO STANJE na dan 1. januar 2010 po MSRP	36.503.305	78.908.924	3.650.330	1.363.200	(1.363.200)	-	-	33.554.754	-	152.617.313	9.977.067	162.594.380
Transakcije z lastniki:												
Odtujitev lastnih delnic (deležev)	-	-	-	(52.587)	52.587	-	-	-	-	-	-	-
Druge spremembe	-	-	-	(368.048)	368.048	-	-	-	-	-	21.218	21.218
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	(420.635)	420.635	-	-	-	-	-	21.218	21.218
Spremembe v vseobsegajočem donosu												
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	6.001.031	-	-	6.001.031	197.684	6.198.715
Presežek prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	(2.421.856)	-	(2.421.856)	104.529	(2.317.327)
Davki povezani s posameznimi postavkami vseobsegajočega donosa	-	-	-	-	-	-	-	515.311	-	515.311	30.579	545.890
Drugi vseobsegajoči donos - kapitalna metoda Mercator	-	-	-	-	-	458.396	-	2.891.126	(3.152.300)	197.222	-	197.222
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu v obdobju od 1. januar do 30. junij 2010	-	-	-	-	-	458.396	6.001.031	984.581	(3.152.300)	4.291.708	332.792	4.624.500
Spremembe v kapitalu												
Skupaj spremembe v kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KONČNO STANJE na dan 30. junij 2010	36.503.305	78.908.924	3.650.330	942.565	(942.565)	458.396	6.001.031	34.539.335	(3.152.300)	156.909.021	10.331.077	167.240.098

Konsolidiran izkaz gibanja kapitala

IZKAZ GIBANJA KAPITALA - Skupina povezanih družb

(v EUR)

za obdobje od 1.1. do 30.6.2009

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička	Čisti poslovni izid preteklih let	Čisti poslovni izid	Presežek iz prevrednotenja	Skupaj kapital večinskega lastnika	Manjšinski kapital	SKUPAJ KAPITAL
ZAČETNO STANJE na dan 1. januar 2009 po MSRP	36.503.305	102.377.721	25.606.794	356.168	(356.168)	18.798.802	92.268.710	1.635.129	2.030.621	279.221.082	16.756.301	295.977.383
Transakcije z lastniki:												
Presežek prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	-	3.923.168	3.923.168	118.707	4.041.875
Terjatve za odloženi davek	-	-	-	-	-	-	-	-	(784.634)	(784.634)	-	(784.634)
Druge spremembe	-	-	-	-	-	-	-	-	489	489	(1.529.172)	(1.528.683)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	-	-	-	-	3.139.023	3.139.023	(1.410.465)	1.728.558
Spremembe v vseobsegajočem donosu												
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	9.623.730	-	9.623.730	344.017	9.967.747
Davki povezani s posameznimi postavkami vseobsegajočega donosa	-	-	-	-	-	-	128.854	-	(108.463)	20.391	(1.034)	19.357
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu v obdobju od 1. januar do 30. junij 2009	-	-	-	-	-	-	128.854	9.623.730	(108.463)	9.644.121	342.983	9.987.104
Spremembe v kapitalu												
Razporeditev preostalega dela čistega dobička	-	-	-	-	-	-	1.635.129	(1.635.126)	-	-	-	-
Nakup / prodaja lastnih delnic	-	-	-	1.555.900	(1.555.900)	(791.024)	-	(842.992)	-	(1.634.016)	-	(1.634.016)
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(153.883)	(153.883)
Skupaj spremembe v kapitalu	-	-	-	1.555.900	(1.555.900)	(791.024)	1.635.129	(2.478.118)	-	(1.634.016)	(153.883)	(1.787.899)
KONČNO STANJE na dan 30. junij 2009	36.503.305	102.377.721	25.606.794	1.912.068	(1.912.068)	18.007.778	94.032.693	8.780.741	5.061.181	290.370.210	15.534.936	305.905.146

Konsolidiran izkaz denarnih tokov

IZKAZ DENARNIH TOKOV		(v EUR)
za obdobje od 1.1. do 30.6.2010	Skupina za obdobje 1.1.-30.6.2010	Skupina za obdobje 1.1.-30.6.2009
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Denar ustvarjen pri poslovanju	21.903.431	41.158.750
Plačane obresti	(6.148)	-
Izdatki za davke	560.734	955.738
POBOTAN DENAR USTVARJEN IZ POSLOVANJA	22.458.017	42.114.488
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Nakupi opredmetenih osnovnih sredstev	(8.477.857)	(6.219.803)
Dobički / izgube pri odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev	(73.541)	1.025.021
Nakupi neopredmetenih dolgoročnih sredstev	(287.264)	(1.057.336)
Nakupi / prodaje finančnih sredstev	2.985.277	(46.211.410)
Prejete obresti	1.091.905	3.012.564
Prejete dividende in kapitalski dobički	-	9.899
NETO DENARNI TOK IZ NALOŽBENJA	(4.761.480)	(49.441.065)
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Plačane obresti	(11.683.262)	(11.615.187)
Nakupi lastnih delnic	-	(1.555.900)
Zmanjšanje kapitala	-	(1.529.172)
Povečanje dolgov	(121.127.219)	176.595.887
Odplačila dolgov	115.506.928	(151.800.602)
Dividende izplačane lastnikom	-	(153.883)
NETO DENARNI TOK IZ FINANCIRANJA	(17.303.553)	9.941.143
NETO POVEČANJE / ZMANJŠANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta	991.658	2.191.107
Denar in denarni ustrezniki na koncu leta	1.384.642	4.805.673

Konsolidiran denarni tok iz poslovanja

DENARNI TOK IZ POSLOVANJA			(v EUR)
za obdobje od 1.1. do 30.6.2010	Skupina za obdobje 1.1.-30.6.2010	Skupina za obdobje 1.1.-30.6.2009	
DOBIČEK IZ POSLOVANJA OBDOBJA	14.381.763	21.610.815	
PRILAGODITVE ZA:			
Amortizacijo opredmetenih osnovnih sredstev	12.451.515	13.900.589	
Amortizacijo neopredmetenih dolgoročnih sredstev	557.819	274.745	
Odpise dolgoročnih sredstev	73.541	68.883	
Neto gibanje v rezervacijah	(235.518)	(262.815)	
SKUPAJ PRILAGODITVE	12.847.357	13.981.402	
SPREMEMBE OBRATNEGA KAPITALA			
Zaloge in nekratkoročna sredstva za prodajo	3.477.170	(232.892)	
Poslovne terjatve in druge terjatve	(20.862.496)	(5.339.622)	
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	12.614.223	11.139.047	
SKUPAJ SPREMEMBE	(4.771.103)	5.566.533	
DENAR USTVARJEN PRI POSLOVANJU	22.458.017	41.158.750	

Konsolidirano poročanje po odsekih

POROČANJE PO ODSEKIH - Skupina Pivovarna Laško						(v EUR)
za obdobje od 1.1. do 30.6.2010						
	Pivo	Ostale pijače	Časopisno založniška dejavnost	Ostalo	Skupaj	
Čisti prihodki od prodaje	70.672.601	51.792.491	26.211.695	6.789.759	155.466.546	
Poslovni izid iz poslovanja	10.745.681	2.851.881	95.802	688.399	14.381.763	
Sredstva po odsekih	401.703.356	182.750.808	83.292.037	26.932.585	694.678.786	

POROČANJE PO ODSEKIH - Skupina Pivovarna Laško						(v EUR)
za obdobje od 1.1. do 30.6.2009						
	Pivo	Ostale pijače	Časopisno založniška dejavnost	Ostalo	Skupaj	
Čisti prihodki od prodaje	73.696.894	55.805.696	26.889.853	10.718.475	167.110.918	
Poslovni izid iz poslovanja	14.520.057	4.717.842	1.434.087	938.830	21.610.816	
Sredstva po odsekih	417.768.574	179.514.834	133.080.666	141.078.112	871.442.186	

Računovodske usmeritve

V letu 2010 so bile uporabljene iste računovodske usmeritve kot v preteklih letih.

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljani v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (IASB) in tolmačenji Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, in sicer:

a) Trenutno veljavni standardi in pojasnila

Trenutno so veljavne naslednje dopolnitve obstoječih standardov, ki jih je izdal IASB in sprejela EU:

- ✂ MSRP 1 (popravljen) »Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja« ki ga je EU sprejela 25.11.2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1.1.2010).
- ✂ MSRP 3 (popravljen) »Poslovne združitve«, ki ga je EU sprejela 3.6.2009, ki ga je EU sprejela 25.11.2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1.1.2010).
- ✂ MRS 27 »Skupinski in ločeni računovodski izkazi«, ki jih je EU sprejela 3.6.2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1.7.2009).
- ✂ MRS 32 »Finančni instrumenti: predstavljanje« – Obračunavanje izdaje delniških pravic, ki jih je EU sprejela 23.12.2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1.1.2011).
- ✂ MRS 39 »Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje« – Postavke, ki izpolnjujejo pogoje za varovanje pred tveganjem, ki jih je EU sprejela 15.9.2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1.7.2009).
- ✂ OPMSRP 12 »Dogovori o koncesiji storitev«, ki ga je EU sprejela 25.3.2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 30.3.2009).
- ✂ OPMSRP 15 »Dogovori o izgradnji nepremičnin«, ki ga je EU sprejela 22.7.2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1.1.2010).
- ✂ OPMSRP 16 »Zavarovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji«, ki ga je EU sprejela 4.6.2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1.7.2009).

Sprejetje dopolnitev obstoječih standardov ni privedlo do nikakršnih sprememb v računovodskih usmeritvah Skupine.

b) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, ki še niso v veljavi

Na dan izdelave računovodskih izkazov je EU sprejela naslednje standarde, prenovitve standardov in tolmačenja, ki še niso v veljavi:

- ✎ **OPMSRP 17 »Razdelitev nedenarnih sredstev lastnikom«**, ki ga je EU sprejela 26.11.2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1.11.2009).
- ✎ **OPMSRP 18 »Prenosi sredstev od odjemalcev«**, ki ga je EU sprejela 27.11.2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1.11.2009).

Skupina se je odločila, da ne bo uporabila teh standardov, prenovitev standardov in pojasnil pred datumi njihove veljavnosti. Skupina predvideva, da prva uporaba teh standardov, prenovitev standardov in pojasnil ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

c) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in jih še ni sprejela EU

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so naslednji standardi, popravki in pojasnila bili izdani s strani OMRS, vendar jih EU še ni sprejela:

- ✎ **MSRP 9 »Finančni instrumenti«** (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1.1.2013).
- ✎ **MSRP 24 »Razkrivanje povezanih strank«** – poenostavitev zahtev po razkritju za podjetja, povezana z vlado in razlaga opredelitve povezane stranke (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo od vključno 1.1.2011).
- ✎ **MSRP 1 »Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja«** – Dodatne izjeme za uporabnike, ki prvič uporabljajo MSRP (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2010 ali kasneje).
- ✎ **MSRP 2 »Plačilo na podlagi delnic«** – Z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2010 ali kasneje).
- ✎ **OPMSRP 14 »MRS 19 – Omejitev sredstva za določeni zaslužek, zahteve glede minimalnega financiranja in njihove medsebojne povezanosti«** – Vnaprejšnja plačila zahtev glede minimalnega financiranja (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2011 ali kasneje).
- ✎ **OPMSRP 19 »Izbris obveznosti s kapitalskimi instrumenti«** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2010 ali kasneje).

1. Konsolidacija

Odvise družbe, v katerih ima skupina neposredno ali posredno lastniški delež večji od polovice glasovalnih pravic ali pa lahko na kakšen drug način vpliva na poslovanje, se konsolidirajo. V izkaze Skupine se konsolidirajo od dne, ko Skupina prevzame kontrolni delež v njih, njihovo konsolidiranje pa se preneha, ko Skupina v njih nima več kontrolnega deleža. Vse transakcije ter terjatve in obveznosti med družbami v Skupini se za namene konsolidiranja izločijo. Izločene so tudi prejete dividende od odvisnih družb. Zaradi zagotavljanja konsistentnih in pravih podatkov za potrebe konsolidacije in računovodskega poročanja Skupine je bilo v odvisnih družbah treba uskladiti računovodske usmeritve z usmeritvami obvladujoče družbe.

Pri obračunavanju prevzemov družb se v Skupini uporablja nakupna metoda. Nabavna vrednost prevzema se meri kot poštena vrednost danih sredstev, kapitalskih

instrumentov in prevzetih obveznosti na dan transakcije, skupaj s stroški, ki se jih da neposredno pripisati prevzemu. Prevzeta sredstva, obveznosti in pogojne obveznosti pri prevzemu so v začetni fazi evidentirane po pošteni vrednosti na dan prevzema, ne glede na velikost manjšinskega deleža. Presežek nabavne vrednosti nad pošteno vrednostjo deleža Skupine v neto sredstvih prevzetega podjetja se evidentira kot dobro ime. Če je nabavna vrednost nižja od poštene vrednosti neto sredstev prevzete družbe, se razlika pripozna neposredno v izkazu poslovnega izida.

Skupina obravnava transakcije z manjšinskimi lastniki enako kot transakcije z zunanjimi partnerji. Dobički in izgube manjšinskih lastnikov se kažejo v izkazu poslovnega izida Skupine.

2. Sestava skupine povezanih družb

Povezano skupino družb Skupine pivovarne Laško, v katerih ima družba Pivovarna Laško, d. d. svoje finančne naložbe, sestavljajo naslednje družbe:

Ime družbe	Dejavnost družbe	Država	Odstotek udeležbe/ glas. pravice	Vrednost celotnega kapitala v EUR	Dobiček/izguba I.-VI./2010
ODVISNE DRUŽBE					
Radenska, d. d.	proizvodnja pijač	Slovenija	93,80 %	84.089.867	1.592.207
Skupina Union	proizvodnja piva in pijač	Slovenija	97,89 %	81.800.412	3.217.115
Jadranska pivovara, d. d.	proizvodnja piva	Hrvaška	99,11 %	(3.844.804)	(2.267.531)
Vital Mestinje, d. o. o.	proizvodnja pijač	Slovenija	96,92 %	3.360.986	(78.470)
Skupina Delo	časopisna in založ. dejav.	Slovenija	100,00 %	20.188.929	(2.083.554)
RA&LA, d. o. o.	prodaja na veliko	BiH	100,00 %	152.222	(54.860)
Firma Del, d. o. o.	proizvodnja piva	Slovenija	100,00 %	50.450	-

Pivovarna Laško, d. d., Trubarjeva 28, Laško, sestavlja konsolidirano letno poročilo za matično in odvisne družbe v Skupini Pivoarna Laško. Zaradi materialne nepomembnosti skupinski računovodski izkazi ne vključujejo odvisne družbe RA&LA, d. o. o., Sarajevo, v kateri ima Pivovarna Laško, d. d., 69,23 % poslovni delež, Radenska, d. d., 1,97 % poslovni delež, Pivovarna Union, d. d., 11,48 % poslovni delež ter Fructal, d. d., 17,32 % poslovni delež in odvisne družbe Firma Del, d. o. o., Laško, v kateri ima Pivovarna Laško, d. d., 100 % poslovni delež.

Prav tako, kljub 79,25 % lastniškemu deležu družbe Delo, d. d., v družbi, zaradi neskladja s 44. členom Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, računovodski izkazi družbe Večer, d. d., niso vključeni v konsolidacijo Skupine Pivovarna Laško.

3. Pripoznavanje prihodkov

Prihodki se pripoznajo na osnovi prodaje proizvodov, storitev in trgovskega blaga in prevzema le teh s strani kupcev (brez DDV in trošarine), predvidenih reklamacij, rabatov in diskontov ter izločitev prodaje znotraj Skupine. Prihodki iz prodaje so pripoznani, ko se pomembno tveganje in koristi lastništva blaga prenese od prodajalca na kupca.

Skupinski prihodki so seštevki prihodkov posameznih družb, vključenih v Skupino. Iz skupinskih prihodkov se izključijo prihodki, doseženi znotraj skupine družb.

Ostali realizirani prihodki so pripoznani na sledečih osnovah:

- ☞ prihodki iz obresti – pripoznajo se ob nastanku, razen če obstaja dvom v izterjavo, ko se znesek odpiše na nadomestitveno vrednost. Prihodki iz obresti se od takrat dalje pripoznajo na osnovi obrestne mere, ki služi za diskontiranje prihodnjih denarnih tokov,
- ☞ prihodki iz naslova dividend – ko nastane pravica Skupine do prejema plačil iz naslova dividend.

4. Naložbe v pridružene družbe

Naložbe v pridružene družbe se obračunavajo na osnovi kapitalske metode. Pridružene družbe so družbe, v katerih ima Skupina med 20 % in 50 % glasovalnih pravic, in v katerih pomembno vpliva na poslovanje, vendar jih ne obvladuje.

Finančna naložba v pridruženo družbo se v skladu z MRS 28 obračuna po kapitalski metodi od datuma, na katerega postane pridružena družba. Po kapitalski metodi se finančna naložba najprej evidentira po nabavni vrednosti, knjigovodska vrednost pa se poveča ali zmanjša, tako da se pripozna naložbenikov delež v dobičku ali izgubi družbe, v kateri ima naložbenik pomemben vpliv, ki nastane po datumu, ko je bila finančna naložba opravljena. Znesek, dobljen iz razdelitve čistega dobička družbe, v kateri ima naložbenik pomemben vpliv, zmanjšuje knjigovodsko vrednost finančne naložbe. Preračuni knjigovodske vrednosti so morda prav tako potrebni, če se spremeni naložbenikov sorazmerni delež v kapitalu druge družbe, a te spremembe niso vključene v izkaz poslovnega izida. Med takimi spremembami so tudi tiste, ki so posledica prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev in finančnih naložb, tečajnih razlik in preračunavanja razlik, ki nastanejo pri poslovni združitvi.

Ob pridobitvi finančne naložbe se vsaka razlika med stroškom finančne naložbe in naložbenikovim deležem v čisti pošteni vrednosti opredeljivih sredstev, dolgovi in pogojnih obveznosti pridruženega podjetja obračuna v skladu z MSRP 3 – poslovne združitve.

Dobro ime, povezano s pridruženo družbo, se vključi v knjigovodsko vrednost finančne naložbe. Vendar amortizacija tega dobrega imena ni dovoljena in zato ni vključeno v ugotavljanje naložbenikovega deleža v dobičkih ali izgubah pridružene družbe.

Vsak presežek naložbenikovega deleža v čisti pošteni vrednosti opredeljivih sredstev, dolgovi in pogojnih obveznosti pridruženega podjetja nad stroški finančne naložbe se izključi iz knjigovodske vrednosti finančne naložbe in namesto tega vključi kot prihodek v ugotavljanje naložbenikovega deleža v dobičkih ali izgubah pridružene družbe za obdobje, v katerem je bila finančna naložba pridobljena.

Med dolgoročnimi finančnimi naložbami Skupine v pridružene družbe so izkazane naložbe v Poslovni sistem Mercator, d. d., Ljubljana, Thermano, d. d., Laško in družbo Birra Peja, d. d., Peć, Kosovo.

Ime družbe	Dejavnost družbe	Država	Odstotek udeležbe / glas. pravice	Vrednost celotnega kapitala v EUR	Dobiček/izguba I.-VI./2010
PRIDRUŽENA DRUŽBA					
Birra Peja, d. d. Peč	proizvodnja piva in pijač	Kosovo	39,550 %	8.886.831	(2.819.135)
Skupina Mercator, Ljub.	trgovska družba	Slovenija	23,340 %	823.898.000	17.663.000
Thermana, d. d., Laško	dejavnost zdravilišč, hotelov in podobnih nastanitvenih obratov	Slovenija	22,571 %	29.080.085	(1.158.426)

5. Valutna poročanja

a) Funkcijska in predstavitvena valuta

Postavke prikazane v finančnih izkazih posameznih družb Skupine so nominirane v valuti primarnega okolja – države, v kateri posluje posamezna družba (ta valuta je t. i. »funkcijska valuta«). Konsolidirani izkazi so izkazani v evrih, ki so funkcijska in predstavitvena valuta obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d.

b) Transakcije in stanja

Devizne transakcije so preračunane v predstavitveno valuto na podlagi tečaja, veljavnega na dan transakcije. Dobički in izgube, ki nastanejo pri teh transakcijah in pri pretvorbi denarnih sredstev ter obveznosti, denominiranih v tuji valuti, so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Tečajne razlike, izhajajoče iz dolžniških vrednostnih papirjev in drugih monetarnih finančnih sredstev, pripoznanih po pošteni vrednosti, so vključene v dobičke in izgube pri transakcijah s tujimi valutami. Tečajne razlike pri nemonetarnih postavkah, kot so delnice v posesti za trgovanje, so prikazane kot del povečanja ali zmanjšanja poštene vrednosti. Tečajne razlike pri za prodajo razpoložljivih vrednostnih papirjih so vključene v prevrednotovalnih rezervah na kapitalu.

c) Družbe v Skupini

Izkazi poslovnega izida in izkazi finančnega izida odvisnih družb v tujini so preračunani v poročevalsko valuto obvladujoče družbe na podlagi povprečnega deviznega tečaja, bilance stanja pa so preračunane v poročevalsko valuto z uporabo tečaja, veljavnega na dan 30. junija. V primeru, da pride do prodaje družbe v tujini, se tečajne razlike, realizirane pri prodaji, pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot del dobička / izgube iz prodaje.

6. Neopredmetena dolgoročna sredstva

a) Dobro ime

Dobro ime predstavlja presežek nabavne vrednosti prevzete družbe nad pošteno vrednostjo deleža neto sredstev prevzete družbe na dan prevzema. Dobro ime, nastalo ob prevzemu odvisnih družb, je izkazano med neopredmetenimi sredstvi. Dobro ime se letno preverja, testira zaradi slabitev in se meri po začetni vrednosti, zmanjšani za kumulirane oslabitve. Dobički in izgube pri odprodaji družbe vključujejo sedanjo vrednost dobrega imena, ki se nanaša na prodano družbo. Na dan 31.12.2009 je bila

opravljena ponovna cenitev oziroma preizkus slabitve dobrega imena. Iz cenitve, ki jo je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, ni potrebe po slabitvi dobrega imena. Na dan 30.6.2010 ni bil opravljen preizkus morebitne slabitve oz. ni bila opravljena cenitev.

b) Patenti, blagovne znamke in licence

Izdatki za nakup patentov, blagovnih znamk in licenc se kapitalizirajo in amortizirajo z uporabo linearne amortizacijske metode v obdobju njihove »življenjske dobe« (amortizacijske dobe). V primeru, da življenjska doba ni določljiva, se ne amortizirajo temveč se letno opravi samo preizkus slabitve.

V primeru, da je zaslediti potrebo po prevrednotenju, je treba oceniti vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev in jih odpisati do višine njihove nadomestljive vrednosti. Za blagovne znamke življenjska doba ni določljiva, zato je bil konec leta 2009 opravljen preizkus slabitve. Na dan 30.6.2010 ni bil opravljen preizkus morebitne slabitve oz. ni bila opravljena cenitev.

Druga neopredmetena sredstva imajo življenjsko dobo od 3 do 10 let.

7. Finančna sredstva

Skupina klasificira svoje naložbe v sledeče kategorije: finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, posojila in terjatve, finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Klasifikacija je odvisna od namena, za katerega je bila investicija pridobljena.

a) Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Kategorija se deli v dve podkategoriji: finančna sredstva, namenjena trgovanju in sredstva, določena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ob pripoznanju. Naložbe pridobljene z namenom ustvarjanja dobička iz kratkoročnih (manj kot eno leto) fluktuacij v ceni so klasificirane kot namenjena trgovanju in spadajo med kratkoročna sredstva. Ta sredstva se merijo po pošteni vrednosti, realizirani / nerealizirani dobički in izgube izhajajoče iz sprememb v pošteni vrednosti pa so vključene v izkaz poslovnega izida v obdobju v katerem so nastale. V prvem polletju leta 2010 in v letu 2009 Skupina ni imela nobenih naložb v okviru te kategorije.

b) Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Vključene so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti večje od 12 mesecev po datumu bilance stanja. V tem primeru so razvrščene med dolgoročna sredstva. Posojila in terjatve so v bilanci stanja izkazane med poslovnimi in drugimi terjatvami po odplačni vrednosti z upoštevanjem efektivne obrestne mere.

c) Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Naložbe s fiksno zapadlostjo, ki jih uprava družbe namerava zadržati do zapadlosti so klasificirane kot naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo in so vključene med dolgoročna sredstva.

d) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo, ali pa niso uvrščena v nobeni od ostalih kategorij. Vrednotena so prav tako po pošteni vrednosti, če je pošteno vrednost mogoče ugotoviti. V primeru, da se z naložbo trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se kot poštena vrednost obravnava tržna cena. Pošteno vrednost posamezne naložbe je mogoče tudi oceniti. Cenitve opravljajo ocenjevalci vrednosti podjetij, ki so registrirani pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Učinki prevrednotenja na nove poštene vrednosti povečujejo ali zmanjšujejo vrednost kapitala – presežek iz prevrednotenja. Slabitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev pa povečujejo finančne odhodke in vplivajo na poslovni izid.

V polletnih računovodskih izkazih so naložbe, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev in so bile v letu 2009 ocenjene, izkazane po ocenjenih vrednostih na osnovi cenitev na dan 31.12.2009.

Finančna sredstva, za katera ni mogoče ugotoviti poštene vrednosti, so vrednotena po nabavni vrednosti

8. Izpeljani finančni inštrumenti

Izpeljani finančni inštrumenti so inštrumenti, ki jih uporabljamo za varovanje pred izpostavljenostjo finančnim tveganjem. Uporabljajo se kot orodje za varovanje pred spremembo poštene vrednosti ali denarnega toka, tveganju izpostavljene varovane postavke. Kot predmet trgovanja predstavlja samostojen finančni inštrument, ki je izpostavljen tveganjem.

Na začetku se pripoznajo po nabavni vrednosti, kasneje pa se prevrednotijo na pošteno vrednost. Dobiček ali izguba iz prevrednotenja izpeljanega finančnega inštrumenta za varovanje poštene vrednosti pred tveganjem se pripozna v poslovnem izidu. Prevrednotenje finančnega inštrumenta, ki se uporablja za varovanje denarnega toka, se pripozna neposredno v kapitalu, kadar je varovanje uspešno, medtem ko se neuspešni del dobička ali izgube iz inštrumenta za varovanje pred tveganjem pripozna v poslovnem izidu.

Skupina uporablja izpeljane finančne inštrumente za varovanje pred izpostavljenostjo pred valutnim in obrestnim tveganjem ter za varovanje denarnega toka pred tveganjem. Vgrajene izpeljane finančne inštrumente je treba ločiti od gostiteljske pogodbe in obračunati kot izpeljani finančni inštrument, samo če gospodarske značilnosti in tveganja vgrajenega izpeljanega finančnega inštrumenta niso tesno povezani z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe, če poseben inštrument z enakimi določbami kot vgrajeni izpeljani finančni inštrument zadošča

opredelitvi izpeljanega finančnega instrumenta ter če se sestavljeni instrument ne izmeri po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

9. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva vključujejo nepremičnine, opremo in drobni inventar. Nepremičnine (zemljišča in zgradbe) so od leta 2008 vrednotene po modelu prevrednotenja, oprema in drobni inventar pa je vrednoten po modelu nabavne vrednosti, zmanjšane za amortizacijo in slabitve.

Amortizacija se obračunava na osnovi linearne metode. Pričakovane funkcionalne življenjske dobe po posameznih skupinah sredstev znašajo:

Nepremičnine	20 - 40 let
Proizvajalne naprave in stroji	4 - 10 let
Računalniška oprema	2 - 4 let
Motorna vozila	4 - 8 let
Druga oprema	3 - 7 let

Zemljišča se ne amortizirajo, saj se zanje predpostavlja neomejena življenjska doba. Ravno tako se ne amortizirajo sredstva v pridobivanju; do takrat, ko so dana v uporabo.

Kjer je knjigovodska vrednost sredstva večja od ocenjene nadomestljive vrednosti, se sredstvo prevrednoti na ocenjeno nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost sredstva je večja izmed dveh postavk: njene poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje ali njenevrednosti pri uporabi.

Dobički in izgube, nastale pri odtujitvi zemljišč, zgradb in opreme se ugotavljajo na osnovi njihove knjigovodske vrednosti in vplivajo na poslovni izid iz poslovanja. Povratna embalaža (sodi, steklenice in zaboji) so izkazani med opredmetenimi osnovnimi sredstvi z upoštevanjem življenjske dobe 3 oz. 4 leta.

Stroški finančnih obveznosti za financiranje investicij v opredmetena osnovna sredstva so izkazani med odhodki ob nastanku.

10. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zemljišča in zgradbe – ali deli zgradb – ali oboje), ki jih ima Skupina v lasti ali v finančnem najemu z namenom pridobivanja najemnin ali večanja vrednosti premoženja. Naložbene nepremičnine se ne uporabljajo za proizvodnjo in prodajo blaga oz. storitev ter za administrativne namene ali za običajno poslovanje.

Za naložbeno nepremičnino se določi zemljišče in zgradba, posredovana za povečanje vrednosti dolgoročne naložbe ali dana v poslovni najem in ne za prodajo v bližnji prihodnosti. Naložbena nepremičnina se pripozna kot sredstvo izključno, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi pritekale v družbo in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Za merjenje naložbenih nepremičnin Skupina uporablja model poštene vrednosti. Učinki prevrednotenja naložbenih nepremičnin se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Naložbene nepremičnine so bile prevrednotene na pošteno vrednost na osnovi cenitve na dan 31.12.2008.

11. Oslabitev finančnih sredstev

Sredstva, ki imajo neomejeno življenjsko dobo in se ne amortizirajo, se letno preizkušajo za oslabitev. Sredstva, ki se amortizirajo, se preverjajo za oslabitev, kadarkoli dogodki ali okoliščine nakazujejo, da je sredstvo oslabiljeno. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v višini, za katero knjigovodska vrednost sredstva presega njegovo nadomestitveno vrednost. Nadomestitvena vrednost je višja izmed poštene vrednosti sredstva, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi.

Za namene ugotavljanja oslabiljenosti, se sredstva razporedijo na najmanjše enote, za katere je mogoče opredeliti denarne tokove, neodvisne od drugih enot (denar ustvarjajoče enote). Vrednost dobrega imena se letno presoja glede potrebe po slabitvi.

12. Nekratkoročna sredstva za prodajo

Nekratkoročna sredstva (skupina za odtujitev) za prodajo so tista nekratkoročna sredstva, za katerih knjigovodska vrednost se utemeljeno predvideva, da bo poravnana predvsem s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih in ne z nadaljnjo uporabo. Nekratkoročna sredstva za prodajo se vrednotijo po nižji izmed dveh vrednosti: knjigovodske vrednosti ali poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje.

13. Zaloge

Zaloge so vodene po nižji izmed nabavne in iztržljive vrednosti, z uporabo metode povprečnih cen. Vrednost gotovih proizvodov in proizvodnje v teku vključuje celotne proizvodjalne stroške, ki vključujejo stroške izdelavnega materiala, proizvodne stroške dela, amortizacije, storitev in druge proizvodjalne stroške. Neto iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšane za stroške dokončanja in prodaje.

14. Poslovne terjatve

Poslovne terjatve se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, potem pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti, zmanjšani za oslabitev. Oslabitev poslovnih terjatev se oblikuje, ko Skupina pričakuje, da ne bo sposobna izterjati celotnega zneska zapadlih terjatev. Višina oslabitve predstavlja razliko med knjigovodsko vrednostjo in sedanjo vrednostjo (pričakovanih) ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po veljavni obrestni meri. Znesek oslabitve se pripozna v izkazu poslovnega izida.

15. Denar in denarni ustrezniki

Za namene izkaza denarnih tokov, denar in denarni ustrezniki obsegajo gotovino v blagajni, depozite na vpogled pri bankah in naložbe v instrumente denarnega trga, brez prekoračitev bančnih računov. Prekoračitve stanj na bančnih računih so v bilanci stanja vključena med kratkoročne finančne obveznosti.

16. Rezervacije

Rezervacije so pripoznane, ko Skupina izkazuje pravno obveznost kot rezultat preteklih dogodkov za katere obstaja v prihodnosti velika verjetnost, da bo morala to

obveznost poravnati, in je možna zanesljiva ocena te obveznosti. Rezervacije se ne smejo oblikovati za kritje prihodnjih izgub iz poslovanja.

17. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Neto obveznost Skupinev zvezi z dolgoročnimi ugodnostmi iz naslova delovne dobe, razen pokojninskih shem, je znesek zaslužkov, ki naj bi jih zaposlenci dobili v zameno za svoje službovanje v tekočem in preteklih obdobjih. Obveznost se izračunava z uporabo metode predvidene pomembnosti enot in se diskontira na sedanjo vrednost.

18. Odloženi davki

Odloženi davek je izkazan v celoti z upoštevanjem metode obveznosti na podlagi začasnih razlik med davkom, ki temelji na sredstvih in obveznostih in izkazanih zneskov davka v konsolidiranih računovodskih izkazih. Odloženi davek je obračunan pri prevzemih iz naslova začetnega pripoznanja sredstev in obveznosti, ki nimajo vpliva niti na poslovni, niti na davčni dobiček ali izgubo. Odloženi davek je izračunan z uporabo davčne stopnje (in zakonodaje), ki je zakonsko določena in veljavna na dan bilance stanja in se pričakuje, da bo uporabljena, ko bo terjatev za odloženi davek realizirana oz. obveznost za odloženi davek poravnana.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago davčni dobiček, iz katerega bo mogoče koristitičasne razlike. Odloženi davek je izkazan na osnovi začasnih razlik, ki izhajajo iz naložb v odvisne družbe, razen kadar je časovna uskladitev ukinitve začasnih razlik pod kontrolo Skupine in obstaja verjetnost, da sečasne razlike ne bodo ukinile v bližnji prihodnosti.

19. Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti so dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve ter obveznosti do zaposlencev, države, lastnikov in drugih. Obenem se kot poslovne obveznosti obravnavajo kratkoročne pasivne časovne razmejitve. Obveznosti se v poslovnih knjigah pripoznajo, če je verjetno, da se bodo zaradi njihove poravnave zmanjšali dejavniki, ki omogočajo gospodarske koristi in je znesek za poravnavo mogoče zanesljivo izmeriti. Na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, potem pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obrestnih mer.

20. Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, brez pri tem nastalih transakcijskih stroškov. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti. Vsakršna razlika med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

21. Delniški kapital

Navadne delnice se razvrščajo med kapital. Transakcijski stroški, ki so neposredno povezani z izdajo novih delnic, ki niso povezani s prevzemom podjetja, so prikazani kot zmanjšanje kapitala. Vsakršni presežki poštene vrednosti prejetega vplačanega

zneska nad knjigovodsko vrednostjo izdanih novih delnic so pripoznani kot vplačani presežek kapitala.

22. Lastne delnice

Če matična družba, oz. njene odvisne družbe kupijo lastniški delež v matični družbi, se plačan znesek, vključno s transakcijskimi stroški brez davka odšteje od celotnega kapitala kot lastne delnice (trezorske delnice), vse dokler se teh delnic ne umakne, ponovno izda ali proda. Če se lastne delnice kasneje odproda ali ponovno izda, se vsa prejeta plačila brez transakcijskih stroškov in povezanih davčnih učinkov vključi v lastniški kapital.

23. Dividende

Dokler niso odobrene na skupščini delničarjev, so predvidene dividende obravnavane kot zadržani dobički.

24. Poročanje po odsekih

Poslovni odseki proizvajajo / izvajajo proizvode oz. storitve, ki so po tveganjih in koristih drugačni od proizvodov in storitev drugih odsekov. Območni (geografski) odseki zagotavljajo proizvode oz. storitve znotraj specifičnega ekonomskega okolja, ki je podvrženo tveganjem in koristim, ki se razlikujejo od tveganj in koristi v drugih ekonomskih okoljih.

Upravljanje s finančnimi tveganji Skupine

Upravljanje s finančnimi tveganji Skupine Pivovarna Laško je opisano na straneh 32 in 33 tega polletnega poročila.

Pojasnila k nerevidiranim polletnim konsolidiranim računovodskim izkazom

1. Družbe vključene v konsolidacijo

Skupinski računovodski izkazi vključujejo računovodske izkaze obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d. in od nje odvisnih družb, v katerih ima obvladujoča družba večinski lastniški delež in prevladujoč vpliv.

Odvisne družbe Pivovarne Laško, d. d., ki so vključene v konsolidacijo, so:

- ☞ **Radenska, d. d. Radenci**
(Pivovarna Laško, d. d. je 93,81 % lastnik),
- ☞ **Skupina povezanih družb Union Ljubljana**,
ki vključuje matično družbo Pivovarna Union, d. d. Ljubljana (Pivovarna Laško, d. d. je 97,892 % lastnik), odvisno družbo Fructal živilska industrija, d. d. Ajdovščina (Pivovarna Union, d. d. je 93,02 % lastnik), Fructal Zagreb, d. o. o. (Fructal, d. d. je 100 % lastnik), Fruktal Mak, a. d. Skopje (Fructal, d. d. je 89,39 % lastnik) ter Eurofruit, d. o. o. Sarajevo (Fructal, d. d. je 100 % lastnik).
- ☞ **Jadranska pivovara, d. d. Split**
(Pivovarna Laško, d. d. je 99,106 % lastnik),
- ☞ **Vital Mestinje, d. o. o.**
(Pivovarna Laško, d. d. je 96,92 % lastnik) in
- ☞ **Delo, d. d. Ljubljana**
(Pivovarna Laško, d. d. je 80,831 % lastnik, Radenska, d. d. je 19,166 % lastnik ter Firma Del, d. o. o. je 0,003 % lastnik).

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov za družbe v Skupini povezanih družb Pivovarne Laško je bila uporabljena metoda popolnega konsolidiranja. Zaradi materialne nepomembnosti skupinski računovodski izkazi ne vključujejo odvisne družbe RA&LA, d. o. o. Sarajevo, v kateri ima Pivovarna Laško, d. d. 69,23 % poslovni delež, Radenska, d. d. 1,97 % poslovni delež, Pivovarna Union, d. d. 11,48 % poslovni delež ter Fructal, d. d. 17,32 % poslovni delež in odvisne družbe Firma Del, d. o. o. Laško, v kateri ima Pivovarna Laško, d. d. 100 % poslovni delež.

2. Razkritja posameznih postavk izkaza vseobsegajočega dobička

a.) Čisti prihodki iz prodaje

Skupina Pivovarna Laško je v prvem polletju leta 2010 ustvarila 155,5 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 11,6 mio EUR oz. 7 % manj kot v enakem obdobju leta 2009. Čisti prihodki iz prodaje proizvodov in storitev na domačem trgu znašajo 84,4 %, na tujem trgu pa 15,6 %. Čisti prihodki iz prodaje proizvodov in storitev na domačem trgu so se v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta zmanjšali za 8,7 mio EUR, na tujih trgih pa za 1,3 mio EUR.

V strukturi čistih prihodkov iz prodaje predstavlja največji delež prihodki iz naslova prodaje piva v vrednosti 70,7 mio EUR in predstavljajo 45,5 %, sledijo prihodki iz naslova prodaje drugih pijač v vrednosti 51,8 mio EUR, kar predstavlja 33,3 %, prihodki časopisno-založniške dejavnosti znašajo 26,2 EUR oz. 16,9 % vseh čistih prihodkov iz prodaje Skupine. Družbi Pivovarna Laško, d. d., in Pivovarna Union, d. d., sta ustvarili 53,8 % celotnih prihodkov iz prodaje.

b.) Odhodki iz poslovanja

Skupina je v prvem polletju leta 2010 ustvarila 142,5 mio EUR odhodkov iz poslovanja, kar je za 6,2 mio EUR oz 4,1 % manj kot v enakem obdobju preteklega leta. Zmanjšali so se stroški materiala, in sicer za 4,9 mio EUR, amortizacija za 1,2 mio EUR in stroški dela za 0,8 mio EUR, medtem ko so se stroški storitev povečali za 2,1 mio EUR, kar je predvsem posledica večjih stroškov marketinga.

c.) Poslovni izid iz poslovanja

Dobiček iz poslovanja Skupine v obdobju januar – junij 2010 znaša 14,4 mio EUR, kar je 7,2 mio EUR oz. 33,5 % manj kot v enakem obdobju preteklega leta.

(v EUR)	I.-VI./2010	I.-VI./2009	Indeks 10/09
Pivovarna Laško, d. d.	7.951.369	10.854.197	73,3
Radenska, d. d., Radenci	1.783.777	2.101.581	84,9
Skupina Uniona Ljubljana	6.611.311	9.336.073	70,8
Jadranska pivovara - Split, d. d.	-1.987.735	-3.130.772	/
Vital Mestinje, d. o. o.	-72.760	54.071	/
Skupina Delo Ljubljana	95.802	1.434.087	6,7

d.) Konsolidiran celotni poslovni izid

Konsolidiran celotni dobiček Skupine Pivovarna Laško v prvem polletju leta 2010 znaša 7,6 mio EUR in je v primerjavi s preteklim letom manjši za 5,5 mio EUR oz. za 42 %. Skupina je iz naslova financiranja realizirala negativni poslovni izid v vrednosti 6,8 mio EUR. Finančni prihodki, ki znašajo 5,1 mio EUR so v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta večji, predvsem zaradi vpliva kapitalske metode vrednotenja naložbe v pridruženo družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., Ljubljana. Udeležba v dobičku Skupine Mercator v tem obdobju znaša 4,1 mio EUR. Finančni odhodki Skupine Pivovarne Laško znašajo 11,9 mio EUR in so v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta večji za 0,3 mio EUR. Finančni odhodki za obresti znašajo 9,6 mio EUR, finančni odhodki iz naslova slabitve naložbe v družbo Večer, d. d., na pogodbeno določeno prodajno ceno pa 1,96 mio EUR.

e.) Čisti poslovni izid posameznih družb

(v EUR)	I.-VI./2010	I.-VI./2009	Indeks 10/09
Pivovarna Laško, d. d.	1.957.874	6.158.961	31,8
Radenska, d. d., Radenci	1.592.207	2.014.717	79,0
Skupina Uniona Ljubljana	3.217.115	5.486.942	58,6
Jadranska pivovara - Split, d. d.	-2.267.531	-3.440.077	/
Vital Mestinje, d. o. o.	-78.470	46.986	/
Skupina Delo Ljubljana	-2.083.554	1.018.376	/

f.) Vseobsegajoči donos

Ostali vseobsegajoči donos vključuje učinek presežka iz prevrednotenja iz naslova finančnih naložb in nepremičnin ter ostalih postavk kapitala v negativni vrednosti 1,6 mio EUR ter zmanjšuje čisti poslovni izid. V preteklem letu je ostali vseobsegajoči donos znašal 3,3 mio EUR in je povečeval čisti poslovni izid. Celoten vseobsegajoči donos v prvem poletju letošnjega leta znaša 4,6 mio EUR, medtem ko je v enakem obdobju preteklega leta znašal 13,2 mio EUR.

3. Razkritja posameznih postavk bilance stanja**a.) Neopredmetena dolgoročna sredstva**

Neopredmetena dolgoročna sredstva na dan 30.6.2010 znašajo 132,8 mio EUR in vključujejo vrednost blagovnih znamk Skupine Union v višini 68,7 mio EUR in družbe Delo, d. d., v višini 29,5 mio EUR ter vrednost dobrega imena iz naslova naložbe v Skupino Union v višini 25,4 mio EUR in iz naslova naložbe v Delo, d. d., v višini 3,5 mio EUR. Preostanek vrednosti v višini 5,7 mio EUR predstavljajo materialne pravice, računalniški programi, licence ipd... V prvem polletju letošnjega leta se je vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev povečala za nove nabave v vrednosti 0,3 mio EUR ter zmanjšala za obračunano amortizacijo v višini 0,6 mio EUR.

b.) Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva, ki na dan 30.6.2010 znašajo 223,1 mio EUR so se v prvih šestih mesecih letošnjega leta povečala za nove nabave v vrednosti 8,8 mio EUR ter zmanjšala za odtujitve v višini 0,8 mio EUR in za obračunano amortizacijo v vrednosti 12,4 mio EUR.

c.) Naložbene nepremičnine

Vrednost naložbenih nepremičnin Skupine se je zmanjšala za obračunano amortizacijo v višini 0,1 mio EUR.

d.) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva na dan 30.6.2010 znašajo 28 mio EUR in so se v primerjavi z 31.12.2009 zmanjšala za 2,8 mio EUR. Zmanjšanje se nanaša na učinek prevrednotenja naložb zaradi zmanjšanja tečajev delnic na organiziranem trgu

kapitala v višini 2,6 mio EUR ter na prodajo v višini 0,2 mio EUR. Iz tega naslova prevrednotenja se je znižala vrednost delnic Zavarovalnice Triglav v višini 2,4 mio EUR ter ostalih naložb v vrednosti 0,2 mio EUR. Prevrednotenje omenjenih naložb se odraža direktno v kapitalu v spremembi presežka iz prevrednotenja.

e.) Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe

Vrednost dolgoročnih finančnih naložb v pridružene družbe na dan 30.6.2010 znaša 142,9 mio EUR. Med naložbami v pridružene družbe so izkazane naložbe Poslovni sistem Mercator v vrednosti 138,9 mio EUR, v družbo Birra Peja, a. d., Peč v vrednosti 2,6 mio EUR ter v družbo Thermana, d. d., v vrednosti 1,3 mio EUR.

Skupina Pivovarna Laško ima na dan 30.6.2010 v lasti 878.841 delnic oz. 23,34 % družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., Ljubljana. Naložba je v skladu z MSRP vrednotena po kapitalski metodi. Iz naslova udeležbe v dobičku Skupine Mercator je Skupina Pivovarna Laško izkazala finančne prihodke v vrednosti 4,1 mio EUR.

Na dan 30.6.2010 je imela Skupina Pivovarna Laško v lasti 358.978 delnic družbe Thermana, d. d., oz njen 22,57 % delež. Družba je v prvem polletju leta 2010 poslovala z izgubo v višini 1,2 mio EUR. Delež v izgubi v višini 0,3 mio EUR povečuje finačne odhodke. Na dan 31.12.2009 je bila opravljena cenitev naložbe s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Vrednost naložbe v omenjeno družbo je bila ocenjena na 1,6 mio EUR. Na dan 30.6.2010 cenitev ni bila opravljena, temveč se je naložba znižala za delež v izgubi v višini 0,3 mio in je v konsolidiranih računovodskih izkazih izkazana v višini 1,3 mio EUR.

Družba Birra Peja, a.d., Peč je pridružena družba Pivovarne Union, d. d., ki ima v lasti njen 39,55 % delež. V prvem polletju leta 2010 je družba ustvarila izgubo v vrednosti 2,8 mio EUR. Na dan 31.12.2009 je bila opravljena cenitev naložbe s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Ocenjena vrednost naložbe je znašala 2,6 mio EUR. Na dan 30.6.2010 cenitev ni bila opravljena.

f.) Dolgoročno dana posojila

Dolgoročno dana posojila na dan 30.6.2010 znašajo 6,6 mio EUR in so se v prvem polletju leta 2010 povečala za 1,1 mio EUR in so bila dana pridruženi družbi Birra Peja, Sh.a.

g.) Dolgoročne terjatve za odloženi davek

Neto dolgoročne terjatve za odloženi davek na dan 30.6.2010 znašajo 20,7 mio EUR. Dolgoročne terjatve za odloženi davek znašajo 44,5 mio EUR, dolgoročne obveznosti pa 23,7 mio EUR. V primerjavi z 31.12.2009 so se neto dolgoročne terjatve za odloženi davek povečale za 0,4 mio EUR. Povečanje je predvsem posledica zmanjšanja dolgoročnih obveznosti za odloženi davek iz naslova prevrednotenij naložb.

h.) Zaloge

Vrednost zalog na dan 30.6.2010 znaša 36,5 mio EUR in so se v primerjavi z zadnjim dnevom leta 2009 zmanjšale za 1,6 mio EUR. Zmanjšanje se nanaša zaloge surovin in materiala.

i.) Kratkoročne terjatve iz poslovanja

Kratkoročne terjatve, vključno s terjatvami za preveč plačan davek od dohodka pravnih oseb, na dan 30.6.2010 znašajo 68,3 mio EUR in so v primerjavi z 31.12.2009 večje za 16,3 mio EUR. Povečanje je izključno posledica sezonskega vpliva in povečane prodaje v mesecu juniju 2010. Plačilni roki se v primerjavi s preteklim letom niso podaljšali, prav tako se obseg zapadlih terjatev ni bistveno spremenil.

j.) Kratkoročno dana posojila

Kratkoročno dana posojila, vključno z danimi depoziti na dan 30.6.2010 znašajo 6,6 mio EUR.

Med kratkoročno danimi posojili so izkazani dani depoziti bankam v vrednosti 3,7 mio EUR in posojila dana drugim v vrednosti 2,9 mio EUR.

k.) Kapital večinskega lastnika

Vrednost kapitala Skupine na dan 30.6.2010 znaša 156,9 mio EUR in v strukturi celotnih obveznosti do virov sredstev predstavlja 22,7 %. Vrednost kapitala Skupine na dan 30.6.2010 znaša 156,9 mio EUR. Kapital se je povečal za ustvarjeni čisti dobiček prvega polletja v višini 6 mio EUR ter zmanjšal za učinek prevrednotenja finančnih in drugih sredstev sredstev v višini 1,9 mio EUR, ki je izkazan kot sprememba presežka iz prevrednotenja. Na povečanje kapitala so zaradi uporabe kapitalne metode vrednotenja v sorazmerju z lastniškim deležem vplivale tudi spremembe kapitala v pridruženih družbah. Iz tega naslova se je kapital Skupine Pivovarne Laško povečal za 0,2 mio EUR.

l.) Kapital manjšinskega lastnika

Kapital manjšinskega lastnika na dan 30.6.2010 znaša 10,3 mio EUR oz. 1,5 % se je povečal za manjšinski del učinkov prevrednotenja finančnih naložb v vrednosti 0,1 mio EUR. Povečal pa se je za delež dobička tekočega leta v vrednosti 0,2 mio EUR.

m.) Obveznosti

Celotne obveznosti Skupine na dan 30.6.2010 znašajo 524,5 mio EUR, kar predstavlja 75,8 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Finančne obveznosti v vrednosti 449 mio EUR predstavljajo 64,9 % celotnih virov sredstev. Obveznosti iz naslova prejetih posojil pri bankah znašajo 439,5 mio EUR. Celotne finančne obveznosti so se glede na zadnji dan preteklega leta znižale za 5 mio EUR.

n.) Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Vrednost dolgoročnih rezervacij na dan 30.6.2010 se v primerjavi z 31.12.2009 ni bistveno spremenila. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade znašajo 6,1 mio EUR, druge dolgoročne rezervacije pa 3,3 mio EUR. Vrednost dolgoročnih rezervacij v vrednosti 1,8 mio EUR se nanaša na nerešene tožbe v odvisnih družbah, ki so bile oblikovane na osnovi odvetniških mnenj in ocen. Na dan 30.6.2010 ocena odvetnikov ni bila ponovno izdelana.

o.) Dolgoročne finančne obveznosti

Dolgoročne finančne obveznosti do bank na dan 30.6.2010 znašajo 105,2 mio EUR in so se v prvem polletju leta 2010 povečale za nove zadolžitve v višini 7,4 mio EUR ter zmanjšale za prenos na kratkoročna posojila za del posojil, ki zapade v prvi polovici leta 2011 v višini 29,5 mio EUR.

Dolgoročna posojila do bank so v celoti zavarovana z zastavo delnic, zastavo nepremičnin, premičnin, terjatev in danimi poroštvi.

p.) Dolgoročne obveznosti za odloženi davek

Dolgoročne obveznosti za odloženi davek na dan 30.6.2010 znašajo 23,7 mio EUR. Oblikovane so bile iz naslova prevrednotenja blagovnih znamk Skupine Union v višini 13,7 mio EUR, blagovnih znamk družbe Delo, d. d., v vrednosti 5,9 mio EUR ter iz naslova prevrednotenja za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev na njihovo pošteno vrednost v višini 4,1 mio EUR.

r.) Kratkoročne finančne obveznosti

Kratkoročne finančne obveznosti, na dan 30.6.2010 znašajo 343,9 mio EUR, kar je za 17 mio EUR manj kot na zadnji dan preteklega leta. Vrednost kratkoročnih kreditov, vključno s kratkoročnim delom dolgoročnih kreditov pri bankah znaša 304,9 mio EUR. V letu 2010 so se obveznosti za kratkoročne kredite pri bankah povečale za nove zadolžitve v vrednosti 113,9 mio EUR ter zmanjšale za odplačila kratkoročnih posojil v vrednosti 87,9 mio EUR. Kratkoročne finančne obveznosti do bank so zavarovane z zastavo delnic, zastavo nepremičnin, premičnin, terjatev in danih poroštev.

s.) Pasivne časovne razmejitve

Pasivne časovne razmejitve znašajo 8,7 mio EUR in se nanašajo predvsem na vnaprej vračunane stroške za neizkoriščene letne dopuste zaposlenih in obračunane odpravnine za tehnološke viške.

t.) Pogojne obveznosti

Finančne obveznosti do bank, ki na dan 30.6.2010 znašajo 439,5 mio EUR, so zavarovane z zastavo vrednostnih papirjev, hipotekami, zastavo premičnin in terjatev.

Za zavarovanje finančnih obveznosti je Skupina uporabila 4.402.427 delnic Radenske (RARG), 440.295 delnic Pivovarne Union (PULG), 213.115 delnic Probanke (PRBR), 796.375 delnic Poslovnega sistema Mercator (MELR), 603.480 delnic Dela (DELR), 270.648 delnic Elektra Gorenjska (EGKG), 1.922.321 delnic Elektra Maribor (EMAG), 1.503.513 delnic Fructala (FRAG), 700 delnic Birre Peje, 369.634 delnic Zavarovalnice Triglav (ZAVTG) in 645.003 delnic Thermane (ZDLR).

Davčne oblasti lahko kadarkoli v petih letih po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

u.) Presežek kratkoročnih obveznosti

Celotne kratkoročne obveznosti Skupine na dan 30.6.2010 znašajo 409,9 mio EUR, kratkoročna sredstva pa 124,9 mio EUR. Presežek kratkoročnih obveznosti znaša 284,9 mio EUR. Skupina bo za kratkoročna posojila ob zapadlosti poskušala z bankami doseči dogovor o podaljšanju rokov odplačila. V nasprotnem primeru bodo posojila odplačana s prodajo dela dolgoročnega premoženja Skupine.

NEREVIDIRANI POLLETNI RAČUNOVODSKI IZKAZI OBVLADUJOČE DRUŽBE PIVOVARNE LAŠKO, d. d.

Nekonsolidirana bilanca stanja

BILANCA STANJA			
(v E U R)			
na dan 30.6.2010	Obvladujoča družba 30.6.2010	Obvladujoča družba 30.6.2009	Obvladujoča družba 31.12.2009
SREDSTVA			
DOLGOROČNA SREDSTVA	399.259.016	435.632.077	398.843.120
Neopredmetena dolgoročna sredstva	1.777.410	1.466.707	1.865.009
Opredmetena osnovna sredstva	56.734.859	59.614.493	57.099.819
Naložbene nepremičnine	4.967.319	5.200.248	5.063.768
Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	263.328.322	296.662.342	263.323.570
Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva	57.270.961	59.378.834	55.840.789
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	1.594.000	6.897.921	1.594.000
Dolgoročna posojila	22.992	39.713	30.307
Dolgoročne poslovne terjatve	618.089	746.924	670.316
Dolgoročne terjatve za odloženi davek	12.945.064	5.624.895	13.355.542
KRATKOROČNA SREDSTVA	37.083.439	45.200.462	27.948.020
Nekratkoročna sredstva za prodajo	1.083.307	1.083.307	1.083.307
Zaloge	10.456.732	10.600.617	11.123.139
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	23.451.817	21.843.011	15.051.078
Kratkoročna posojila	1.768.866	11.474.677	561.213
Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	322.717	198.850	129.283
AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	-	-	942
SKUPAJ SREDSTVA	436.342.455	480.832.539	426.792.082
KAPITAL			
VEČINSKI KAPITAL	132.711.603	183.464.898	129.302.643
Osnovni kapital	36.503.305	36.503.305	36.503.305
Kapitalske rezerve	85.561.447	102.377.721	85.561.447
Rezerve iz dobička	4.841.293	34.693.355	4.841.293
Presežek iz prevrednotenja	3.847.684	5.155.388	2.396.598
Čisti poslovni izid preteklih let	-	(1.694.025)	-
Čisti poslovni izid / izguba poslovnega leta	1.957.874	6.429.154	-
SKUPAJ KAPITAL	132.711.603	183.464.898	129.302.643
OBVEZNOSTI			
REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.408.530	1.511.711	4.388.271
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	1.568.932	1.377.905	1.456.443
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	2.839.598	133.806	2.931.828
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	40.500.671	145.160.627	54.263.786
Dolgoročne finančne obveznosti	40.500.671	143.714.033	54.263.786
Dolgoročne obveznosti za odloženi davek	-	1.446.594	-
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	253.209.708	150.239.521	232.451.652
Kratkoročne poslovne obveznosti	22.120.414	17.090.252	17.248.664
Kratkoročne obveznosti za plačilo davka	228.474	-	-
Kratkoročne finančne obveznosti	230.860.820	133.149.269	215.202.988
PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	5.511.943	455.782	6.385.730
SKUPAJ OBVEZNOSTI	303.630.852	297.367.641	297.489.439
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	436.342.455	480.832.539	426.792.082

Nekonsolidiran izkaz poslovnega izida

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	(v EUR)	
za obdobje od 1.1. do 30.6.2010	Obvladujoča družba 1.1.-30.6.2010	Obvladujoča družba 1.1.-30.6.2009
Čisti prihodki od prodaje	47.517.387	50.111.604
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	(659.460)	453.069
Drugi poslovni prihodki	165.653	214.702
Stroški blaga, materiala in storitev	(29.901.840)	(30.672.534)
Stroški dela	(5.014.123)	(4.763.788)
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev	(3.443.433)	(3.419.506)
Dolgoročne rezervacije	-	(576.110)
Odpisi vrednosti	(15.917)	(223.045)
Drugi poslovni odhodki	(696.898)	-
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	7.951.369	11.124.392
Finančni prihodki	220.615	2.314.653
Finančni odhodki	(5.730.772)	(5.916.119)
NETO FINANČNI ODHODKI	(5.510.157)	(3.601.466)
POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO	2.441.212	7.522.926
Davki	(483.338)	(1.093.772)
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.957.874	6.429.154
Delež večinskih lastnikov v čistem dobičku	1.957.874	6.429.154
Dobiček na delnico večinskih lastnikov:		
Čisti dobiček na delnico	0,2238	0,7350
Popravljen čisti dobiček na delnico	0,2238	0,7350

Nekonsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa

IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA		(v EUR)
za obdobje od 1.1. do 30.6.2010	Obvladujoča družba 1.1.-30.6.2010	Obvladujoča družba 1.1.-30.6.2009
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	1.957.874	6.429.154
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS		
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	1.606.690	(1.652.519)
Odloženi davki iz naslova prevrednotenj	(155.604)	330.504
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS	1.451.086	(1.322.015)
CELOTEN VSEOBSEGAJOČI DONOS	3.408.960	5.107.139
Celoten vseobsegajoči donos na delnico	0,3897	0,5838
Popravljen celoten vseobsegajoči donos na delnico	0,3897	0,5838

Nekonsolidiran izkaz gibanja kapitala

IZKAZ GIBANJA KAPITALA - Obvladujoča družba

(v EUR)

za obdobje od 1.1. do 30.6.2010

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička	Skupaj druge rezerve iz dobička	Čisti poslovni izid preteklih let	Čisti poslovni izid	Presežek iz prevrednotenja	SKUPAJ KAPITAL
ZAČETNO STANJE na dan 1. januar 2010 po MSRP	36.503.305	85.561.447	3.650.331	1.211.460	(20.498)	-	4.841.293	-	-	2.396.598	129.302.643
Transakcije z lastniki:											
Presežek iz prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.606.690	1.606.690
Terjatve za odloženi davek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(155.604)	(155.604)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.451.086	1.451.086
Spremembe v vseobsegajočem donosu											
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	-	1.957.874	-	1.957.874
Skupaj spremembe v obdobju od 1. januar do 30. junij 2010	-	-	-	-	-	-	-	-	1.957.874	-	1.957.874
Spremembe v kapitalu											
Skupaj spremembe v kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KONČNO STANJE na dan 30. junij 2010	36.503.305	85.561.447	3.650.331	1.211.460	(20.498)	-	4.841.293	-	1.957.874	3.847.684	132.711.603

Nekonsolidiran izkaz gibanja kapitala

IZKAZ GIBANJA KAPITALA - Obvladujoča družba

(v EUR)

za obdobje od 1.1. do 30.6.2009

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička	Skupaj druge rezerve iz dobička	Čisti poslovni izid preteklih let	Čisti poslovni izid	Presežek iz prevrednotenja	SKUPAJ KAPITAL
ZAČETNO STANJE na dan 1. januar 2009 po MSRP	36.503.305	102.377.721	25.606.794	246.617	(246.617)	8.944.574	34.551.368	(1.694.025)	-	3.833.373	175.571.742
Transakcije z lastniki:											
Presežek iz prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.652.519	1.652.519
Terjatve za odloženi davek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(330.504)	(330.504)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.322.015	1.322.015
Spremembe v vseobsegajočem donosu											
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	-	6.429.154	-	6.429.154
Skupaj spremembe v obdobju od 1. januar do 30. junij 2009	-	-	-	-	-	-	-	-	6.429.154	-	6.429.154
Spremembe v kapitalu											
Nakup / prodaja lastnih delnic	-	-	-	217.363	(217.363)	141.987	141.987	-	-	-	141.987
Skupaj spremembe v kapitalu	-	-	-	217.363	(217.363)	141.987	141.987	-	-	-	141.987
KONČNO STANJE na dan 30. junij 2009	36.503.305	102.377.721	25.606.794	463.980	(463.980)	9.086.561	34.693.355	(1.694.025)	6.429.154	5.155.388	183.464.898

Nekonsolidiran izkaz denarnih tokov

IZKAZ DENARNIH TOKOV		
	(v E U R)	
za obdobje od 1.1. do 30.6.2010	Obvladujoča družba 1.1.-30.6.2010	Obvladujoča družba 1.1.-30.6.2009
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Denar ustvarjen pri poslovanju	7.673.320	6.401.363
POBOTAN DENAR USTVARJEN IZ POSLOVANJA	7.673.320	6.401.363
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Nakupi opredmetenih osnovnih sredstev	(2.892.733)	(1.006.320)
Dobički / izgube pri odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev	-	990.036
Nakupi neopredmetenih dolgoročnih sredstev	(1.691)	(417.718)
Nakupi / prodaje finančnih sredstev namenjeni za prodajo	329.080	(12.083.679)
Prejete obresti	220.615	56.685
Prejete dividende	-	2.257.579
NETO DENARNI TOK IZ NALOŽBENJA	(2.344.729)	(10.203.417)
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Plačane obresti	(5.730.772)	(5.916.119)
Nakupi lastnih delnic	-	141.987
Povečanje dolgov	595.615	44.187.782
Odplačila dolgov	-	(34.502.849)
NETO DENARNI TOK IZ FINANCIRANJA	(5.135.157)	3.910.801
NETO POVEČANJE / ZMANJŠANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta	129.283	90.103
Denar in denarni ustrezniki na koncu leta	322.717	198.850

Nekonsolidiran denarni tok iz poslovanja

DENARNI TOK IZ POSLOVANJA		(v E U R)
za obdobje od 1.1. do 30.6.2010	Obvladujoča družba 1.1.-30.6.2010	Obvladujoča družba 1.1.-30.6.2009
DOBIČEK IZ POSLOVANJA OBDOBJA	7.951.369	11.124.392
PRILAGODITVE ZA:		
Amortizacijo opredmetenih osnovnih sredstev	3.354.148	3.327.046
Amortizacijo neopredmetenih dolgoročnih sredstev	89.291	92.460
Odpise dolgoročnih sredstev	-	95
Neto gibanje v rezervacijah	20.259	68.149
SKUPAJ PRILAGODITVE	3.463.698	3.487.750
SPREMEMBE OBRATNEGA KAPITALA		
Zaloge in nekratkoročna sredstva za prodajo	666.407	(828.535)
Poslovne terjatve in druge terjatve	(10.007.020)	(6.581.890)
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	5.598.866	(800.354)
SKUPAJ SPREMEMBE	(3.741.747)	(8.210.779)
DENAR USTVARJEN PRI POSLOVANJU	7.673.320	6.401.363

Pojasnila k nerevidiranim polletnim nekonsolidiranim računovodskim izkazom

1. Uvodno pojasnilo

Računovodski izkazi matične družbe Pivovarna Laško, d. d. niso revidirani in so pripravljeni skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Podatki o poslovanju zajemajo obdobje januar – junij 2010.

a.) Prodaja

Družba je v prvem polletju prodala 498.538 hl pijač, kar je za 2,71 % manj kot v primerjalnem obdobju leta 2009.

b.) Doseganje načrtovanih ciljev

Glede na planske cilje za analizirano obdobje je družba Pivovarna Laško, d. d. na segmentu prodaje piva dosegla 97,75 % plana, na področju prodaje naravne pitne vode pa je dosegla 79,74 % plana.

2. Razkritja posameznih postavk izkaza poslovnega izida

a.) Čisti prihodki iz prodaje

Pivovarna Laško, d. d., je v prvem polletju leta 2010 ustvarila 47,5 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 2,6 mio EUR oz. za 5,2 % manj kot v enakem obdobju preteklega leta. Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev so manjši za 3,2 %. Čisti prihodki iz prodaje na domačem trgu znašajo 34 mio EUR in so glede na preteklo leto manjši za 5,2 %, čisti prihodki iz prodaje na tujem trgu pa so večji za 10,9 % in znašajo 5,6 mio EUR. Delež čistih prihodkov iz prodaje na tujem trgu se je v prvem polletju leta 2009 v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta povečal za 12,2 % na 14,1 % celotnih čistih prihodkov iz prodaje proizvodov in storitev.

b.) Poslovni odhodki

Poslovni odhodki znašajo 39,1 mio EUR in so v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta manjši za 1,5 % oz. za 0,6 mio EUR. Zmanjšali so se stroški materiala, in sicer za 1 mio EUR, odhodki iz naslova nabavne vrednosti trgovskega blaga za 1,1 mio EUR, medtem ko so se stroški storitev povečali za 1,3 mio EUR in stroški dela za 0,2 mio EUR.

c.) Poslovni izid iz poslovanja

Poslovni izid iz poslovanja v prvem polletju leta 2010 znaša 7,9 mio EUR in je v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta manjši za 3,2 mio EUR oz. 28,5 %.

d.) Poslovni izid iz financiranja

Družba je v prvem polletju leta 2010 ustvarila negativni izid iz financiranja v vrednosti 5,5 mio EUR, kar je za 1,9 mio EUR manj kot v enakem obdobju preteklega leta. Manjši so prihodki iz naslova udeležbe v dobičku zaradi časovnega zamika pri izplačilu dividend v letošnjem letu. V enakem obdobju preteklega leta je bila med finančnimi prihodki izkazana dividenda odvisne družbe Radenska, d. d., v vrednosti 2,2 mio EUR, v letošnjem letu pa bo le-ta nižja in bo prihodek drugega polletja. Finančni odhodki za obresti znašajo 5,7 mio EUR in so kljub enakemu obsegu zadolžitve nekoliko manjši kot v enakem obdobju preteklega leta.

e.) Celotni dobiček

Celotni dobiček družbe znaša 2,4 mio EUR in je glede na enako obdobje preteklega leta manjši za 67,6 %, čisti dobiček pa za 69,6 %.

f.) Denarni tok iz poslovanja

Družba je v prvem polletju letošnjega leta ustvarila 11,4 mio EUR denarnega toka iz poslovanja (EBITDA), kar je za 21,7 % manj kot v enakem obdobju preteklega leta.

3. Razkritja posameznih postavk bilance stanja

a.) Sredstva

Sredstva družbe na dan 30.6.2010 znašajo 436,3 mio EUR, kar je za 9,6 mio EUR manj kot konec leta 2009.

b.) Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva, ki na dan 30.6.2010 znašajo 56,7 mio EUR so se povečala zaradi novih investicij v vrednosti 3 mio EUR ter zmanjšala za obračunano amortizacijo v vrednosti 3,4 mio EUR.

c.) Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe na dan 30.6.2010 znašajo skupaj 322,2 mio EUR, od tega je vrednost dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe 263,3 mio EUR, dolgoročnih finančnih naložb v pridružene družbe 1,6 mio EUR ter za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev 57,3 mio EUR. Vrednost dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe se je glede na zadnji dan preteklega leta ni bistveno spremenila. Na dan 31.12.2010 so bile vse naložbe v odvisne družbe ocenjene s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Na dan 30.6.2010 cenitve niso bile opravljene. Vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, vodenih po pošteni vrednosti se je povečala zaradi prevrednotenja na višjo pošteno tržno vrednost. V primejavi z zadnjim dnem preteklega leta se je povečala predvsem naložba v delnice MELR, in sicer v višini 1,7 mio EUR. V tem obdobju je Družba prodala 7.400 delnic Zavarovalnice Triglav v vrednosti 0,2 mio EUR.

d.) Dolgoročne terjatve za odloženi davek

Na dan 30.6.2010 Družba izkazuje neto terjatev v vrednosti 12,9 mio EUR, medtem ko je le-ta konec leta 2009 znašala 13,4 mio EUR. Vrednost dolgoročne terjatve za odloženi davek znaša 14,2 mio EUR in se glede na zadnji dan preteklega leta ni bistveno spremenila.

e.) Zaloge

Vrednost zalog se je zaradi sezonskega vpliva glede na stanje konec leta zmanjšala za 0,7 mio EUR. Zmanjšale so se predvsem zaloge surovin gotovih proizvodov.

f.) Kratkoročne poslovne terjatve

Kratkoročne poslovne terjatve, ki na dan 30.6.2010 znašajo 23,5 mio EUR, so se v primerjavi z 31.12.2009 povečale za 8,4 mio EUR, kar je predvsem posledica sezonskega vpliva in močno povečane prodaje v mesecu juniju 2010.

g.) Kratkoročno dana posojila

Kratkoročno dana posojila na dan 30.6.2010 znašajo 1,8 mio EUR in se nanašajo na posojila dana odvisni družbi Jadranska pivovara – Split, d. d., v vrednosti 1,4 mio EUR ter ostalim v vrednosti 0,4 mio EUR. Kratkoročno dana posojila so v celoti nezavarovana.

h.) Kapital

Kapital družbe na dan 30.6.2010 znaša 132,9 mio EUR in se je glede na zadnji dan leta 2009 povečal za učinek prevrednotenja finančnih naložb v vrednosti 1,5 mio EUR ter za dobiček tekočega leta v vrednosti 1,9 mio EUR.

i.) Dolgoročne finančne obveznosti

Dolgoročne finančne obveznosti družbe na dan 30.6.2010 znašajo 40,5 mio EUR in so se v primerjavi z zadnjim dnem preteklega leta zmanjšale ter za vrednost med kratkoročne finančne obveznosti prenešenih posojil v višini 13,8 mio EUR, ki bodo zapadla v prvi polovici leta 2011.

V drugi polovici leta 2010 zapade 86,9 mio EUR, v letu 2011 27,5 mio EUR, v letu 2012 18,4 mio EUR, v letu 2013 6,7 mio EUR ter v letu 2014 1,6 mio EUR dolgoročnih posojil pri bankah.

j.) Kratkoročne poslovne obveznosti

Kratkoročne poslovne obveznosti na dan 30.6.2010 znašajo 22,1 mio EUR in so se v primerjavi z zadnjim dnem leta 2009 povečale za 4,9 mio EUR zaradi vpliva sezone in podaljšanih plačilnih rokov.

k.) Kratkoročne finančne obveznosti

Kratkoročne finančne obveznosti na dan 30.6.2010 znašajo 230,9 mio EUR, od tega obveznosti iz naslova kratkoročnih kreditov do bank 85,7 mio EUR, kratkoročni del

dolgoročnih kreditov 100,8 mio EUR, obveznosti iz naslova kratkoročni kreditov, najetih pri odvisnih družbah 39,9 mio EUR, obveznosti do drugih posojilodajalcev 2,5 mio EUR ter druge kratkoročne finančne obveznosti 2 mio EUR. Družba je v letu 2010 najela 4,5 mio EUR novih kreditov pri bankah in 13,5 mio EUR novih kreditov pri odvisnih družbah ter odplačala bankam 1,3 mio EUR kreditov.

I.) Pogojne obveznosti.

Finančne obveznosti Družbe iz naslova prejetih posojil na dan 30.6.2010 znašajo 269,5 mio EUR in so v celoti zavarovane z zastavo vrednostnih papirjev, hipotekami, zastavo premičnin in zastavo terjatev. Za zavarovanje finančnih obveznosti je Družba uporabila 4.747.731 delnic Radenske (RARG), 440.295 delnic Pivovarne Union (PULG), 213.115 delnic Probanke (PRBR), 317.498 delnic Poslovnega sistema Mercator (MELR), 539.516 delnic Dela (DELR), 270.680 delnic Elektra Gorenjska (EGKG) in 645.003 delnic Thermane, d. d. (ZDRL).

Davčne oblasti lahko kadarkoli v petih letih po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

m.) Presežek kratkoročnih obveznosti

Celotne kratkoročne obveznosti Družbe na dan 30.6.2010 znašajo 258,7 mio EUR, kratkoročna sredstva pa 37,1 mio EUR. Presežek kratkoročnih obveznosti znaša 221,6 mio EUR in se je v primerjavi z zadnjim dnem leta 2009 povečal za 10,7 mio EUR. Skupina bo za kratkoročna posojila ob zapadlosti poskušala z bankami doseči dogovor o podaljševanju rokov odplačila. V nasprotnem primeru bodo posojila odplačana s prodajo dela dolgoročnega premoženja Družbe.

4. Prejemki uprave

Bruto prejemki enočlanske uprave za prvo polletje leta 2010

(v EUR)	1.1.-30.6.2010	1.1.-30.6.2009
Fiksni del prejemkov	96.000,00	96.000,00
Giblivi del prejemkov	-	-
Udeležba v dobičku	-	-
Opcijsko nagrajevanje	-	-
Drugi prejemki - bonitete	-	8.930,85
Nagrada ob upokojitvi	-	-
Odpravnine	-	-
S k u p a j	96.000,00	104.930,85

